

Izdaja Delavska univerza Domžale, Kolodvorska c. 6, telefon 72 082. — Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Franc Gabrovšek. — Izhaja vsakega 20. v mesecu. — Ziro račun številka 5012-3-60. — Cena 1 dinar. — Tisk: Tiskarna PTT v Ljubljani

poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

MESEC MLADOSTI 73

Praznujemo in se veselimo še enega velikega praznika to je meseca mladosti, meseca, v katerem naš ljubljani voditelj Josip Broz Tito praznuje rojstni dan.

Mladina Jugoslavije se ta čudoviti mesec maj kot v vseh dosedanjih po vojni meri v najrazličnejših panogah v športu in drugih dejavnostih v znak spoštovanja in zaupanja v tov. Tita. Letošnji mesec mladosti je prvi mesec mladosti po II. konferenci ZKJ, ki je odločno in nedvoumno pokazala, da socialistična Jugoslavija na čelu z ZKJ in tov. Titom hoče in mora računati na neizčrpne sile mlade generacije, ki so neločljivi in nepogrešljivi del naše socialistične samoupravne perspektive. Letošnji mesec mladosti je prvi po Pismu predsednika ZKJ in izvršnega biroja. To pismo mladim pomeni zelo veliko, pismo pomeni obračun za nazaj in kaže nezgrešljivo smer naprej, za naš nadaljnji razvoj. Pismo in III. konferenca ZKJ pomenita za mlade naše domovine veliko obvezo in spodbudo. Maj, mesec mladosti, to je mesec poživiljene pospešene dejavnosti celotne jugoslovanske mladine, se v letošnjem letu razteza skozi vse leto od januarja do decembra, tako bo moralo biti tudi naslednje leto, kajti tako kot celotna družba tudi ZMJ od MA v delovnih organizacijah, KS, šolah do občine in republike stopa v prihodnost z odločnimi koraki, koraki neprestane spreminjanja, izboljševanja, izpopolnjeva-

nja celotne družbe kakor tudi posameznikov. Vse to pomeni neprestano izobraževanje, vključevanje v samoupravljanje in s socialistično zavestjo in moralo prežeto vsakdanje delo tako v šoli, KS ali na delovnem mestu v proizvodnji ali družbeni službi. Mladina, tako dijaška, študentska in delavska se v letošnjem letu z veliko vnemo in odgovornostjo loteva velikih delovnih akcij, ki naj bodo kot prispevek te generacije k stabilizaciji in okreptvi našega narodnega bogastva. Politične akcije ZM v letošnjem letu so in bodo pomenile ponovno višjo stopnjo vključevanja mladih v aktivno poseganje v samoupravni socialistični mehanizem, ki ga prav letos uveljavljamo in postavljamo z ustreznimi dopolnili. V ta znak velike hvaležnosti in neminljivosti sadov dela in lika tov. Tita, njegovi soborci, borci NOVJ, ustvarjalci včerajšnjega in današnjega dne, skupaj z mladimi cele Jugoslavije, vodijo važno akcijo za postavitev spominskega doma v Kumrovcu, rojstnem kraju tov. Tita. Ta spominski dom bo še en simbol bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in enotne neomajne vere v tov. Tita in neločljive povezanosti med njim in jugoslovanskimi narodi, s katerimi je skupaj oblikoval našo in svetovno zgodovino ter sedanost. Naša trdna povezava s svetom je bila in ostaja: TITO.

Poglavitna življenjska misel in modrost dobrega miroljubnega človeka je, kako po-

magati drugemu, da se bo oprl na lastne sile, da se zave samega sebe, da bo postal zavestno človeško bitje, pomagati človeku, tovarišu, prijatelju in ta človečanska nit osebnosti Josipa Broza Tita sije vseskozi njegovo življenje in delovanje. Tito ve, kaj želijo in za kaj si prizadevajo jugoslovanski narodi in naša mladina. Tito vse to spremi nja v življenje, kar nam dela lepši današnji dan in nam zagotavlja še lepši jutrišnji dan. Tito je postal prva osebnost v zgodovini jugoslovanskih narodov, ki si jo vsi ti narodi v enotni meri štejejo za svojo, saj vidijo v njej neomajno moč in poročstvo za svoj razcvet in lepšo prihodnost, zato smo srečni in ponosni, ko nas imenujejo Titovo Jugoslavijo, srečni smo, da živimo v istem času kot on. Zato mu vsako leto zaželimo isto: ostani nam še veliko, veliko let zdrav in čil — dragi tovariš Tito.

Janko Kralj

NOVA USTAVA

V oktobru 1972 je bil pod naslovom »Delegati ali (od)poslanci« objavljen prispevek poslance Francija Gerbca o elementih nove ustave.

Do sprejetja nove ustave SFRJ in ustave SRS je prav, da naše glasilo še prinaša podobne članke. Želeli bi, da se občani sami oglašajo s svojimi prispevki in vprašanji, kajti le tako bomo izoblikovali nov komunalni sistem, ki bo ustrezal zahtevam delovnih ljudi in drugim občanom naše občine.

Oblikovanje delegacije

Prva faza ustavnih sprememb je opredelila z amandmaji vlogo države, republike, občine in TOZD. Druga faza pa predvideva graditev skupščinskega in komunalnega sistema.

Evidentiranje je tako rekoč prva faza oblikovanja delegacije za skupščinske organe. Evidentiranje možnih kandidatov za formiranje občinske, republiške in zvezne skupščine vodi v krajevnih skupnostih SZDL, v delovnih organizacijah pa za SZDL sindikat.

Do 7. 5. 1973 je bilo v naši občini evidentiranih 261 možnih kandidatov za vse vrste skupščinskih organov (od občine do zveze).

V krajevnih skupnostih je bilo uradno evidentiranih 154 možnih kandidatov, v TOZD 105 in v interesnih skupnostih 2 kandidata. Najbolje je potekalo evidentiranje v delovnih organizacijah Univerzale, Filc, Tamiz, Hidrometal, Mlinostroj in Avtoservis in v krajevnih skupnostih Mengeš in Vir.

Popisnih listov pa je v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih še okrog 400.

SZDL v krajevnih skupnostih in sindikat v delovnih organizacijah si morata prizadevati, da delovni ljudje predlagajo za možne kandidate najbolj ugledne, razgledane, delovne in najbolj politično angažirane ljudi.

Spomladi 1974. leta se bodo iz teh možnih kandidatov formirale kandidatne delegatske liste v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah ter interesnih skupnostih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

Do sedaj so krajevne skupnosti in delovne organizacije (ali več skupaj) volile odbornike za (recimo) občinsko skupščino. Po novi ustavi odbornikov ne bomo več volili, ampak bomo volili delegacijo, ki bo za posamezno krajevno skupnost, ki je imela do sedaj odbornika, štela recimo 5 delegatov. Vlogo delegacij je že v oktobru 1972 v našem listu opredelil tov. Franci Gerbec.

Važno pri sestavi delegacije v krajevni skupnosti ali delovni organizaciji je, da pokrivajo interese delovnih ljudi. Komu bo delegacija zapala glasovanje v skupščini (pravico glasovanja v skupščini bo imel samo en član delegacije) je vprašanje področja, ki ga bo skupščina obravnavala. Če bo skupščina obravnavala vprašanje kmetijstva, bo verjetno zaupan mandat tistemu članu delegacije, ki najbolj pozna problematiko kmetijstva, če pa bo obravnavala socialno pro-

blematiko pa tistemu, ki pozna najbolj socialno problematiko. Prav zaradi tega je dobro, da so bodoče delegacije sestavljene tako, da posamezni delegati dobro poznajo posamezno problematiko svojih volivcev, vsa delegacija pa vso problematiko svojih volivcev.

Volitve delegacij bo tajna. Mandat člana delegacije pa bo trajal 4 leta.

Iz vseh delegacij se formira stalna delegatska konferenca v občini. Kakšno strukturo delegatov bomo v občini imeli, je še vprašanje proučevanja.

Statuti krajevnih skupnosti, delovnih organizacij, interesnih skupnosti in občine pa morajo določati, katera vprašanja bo delegacija sama obravnavala, katera bo obdelala v delovnih organizacijah z delavskim svetom, katera s celotnim kolektivom TOZD. S statutom občine se bo v skladu z zakonom določilo tudi število delegatov, ki jih bodo posamezne krajevne skupnosti, TOZD, interesne skupnosti in družbeno politične

organizacije in društva pošiljale v občinske zbornice (občinsko skupščino). Ključ za število delegatov bo izdelan na osnovi števila delovnih ljudi v TOZD, organizacijah in društvi, števila prebivalstva v krajevnih skupnostih in števila delovnih ljudi in velikosti bruto produkta, pri katerem ustvarjanju sodelujejo delovni ljudje, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi v kmetijskih, obrtnih in drugih dejavnostih. Posebno opozarjam na veliko število obrtnikov v naši občini, katerim daje nova ustava s formiranjem delegatskega sistema velike možnosti, da vključijo zaposlene v obrti v neposredni samoupravni sistem.

Smo torej v času, ki zahteva, kot so zahtevali vsi revolucionarni časi naše preteklosti, človekovo čvrsto organiziranost in angažiranost za dosedaj resničnih rezultatov samoupravnega socialističnega razvoja.

Marijan Stopar

PRIZNANJA OF V LETU 1973

Na proslavi OF, ki je bila letos že v torek, 24. aprila 1973, so bila štirim zaslužnim občanom in enemu društvu podeljena letošnja priznanja OF. Žirija za podeljevanje priznanj in Izvršni odbor občinske konference SZDL, ki je potrdil odločitev žirije, takole utemeljuje svojo odločitev:

Na osnovi 3., 4. in 7. člena Pravilnika o podeljevanju Priznanj OF v občini Domžale sta Žirija za podeljevanje priznanj OF pri Občinski konferenci SZDL Domžale na svoji seji, dne 9. aprila 1973 in Izvršni odbor Občinske konference SZDL Domžale na svoji seji, dne 18. aprila 1973 obravnavala vse po razpisu prispele predloge za podelitev priznanj OF v letu 1973 in na osnovi

obširne razprave in osvojitve vseh elementov v zvezi s sprejetimi kriteriji o podelitvi priznanj OF sprejela naslednji sklep:

Na proslavi obletnice OF, 24. aprila 1973 se svečano podeli priznanje OF naslednjim organizacijam in posameznikom:

1. Društvu prijateljev mladine krajevne skupnosti Domžale,
2. Lenček Borisu-Igorju,
3. Kolenc Mihaeli-Dragic,
4. Cukjati Valentinu in
5. Pangeršič Andreju.

Priznanja sta podelila predsednik žirije tov. Anton Kos in predsednik Občinske konference SZDL Domžale tov. Jernej Lenič.

S. M.

UTEMELJITVE ZA PODELITEV PRIZNANJA OF

DPM Domžale že vsa povojna leta marljivo in prizadevno dela na področju Krajevne skupnosti Domžale. S svojim delom si je društvo v tem času pridobilo veliko sodelavcev. Nekatere njihove prireditve so postale že tradicionalne in spadajo v redno delo in življenje občanov ne le v KS Domžale ampak obsegajo tudi širši okoliš.

Med take vsakoletne prireditve spadajo:

— Vsakoletni družabni večer s srečanjem staršev in učiteljev. Sredstva te prireditve so namenjena dejavnosti DPM.

— Vsakoletna novoletna prireditev in obdaritev okoli 900 predšolskih otrok Domžal. To je tudi še edina družbena masovna prireditev za praznovanje dedka Mraza domžalskim otrokom.

— Vsako leto omogoči DPM Domžale določenemu številu socialno ali zdravstveno ogroženim otrokom brezplačno oskrbo v koloniji.

— Vsako leto se DPM Domžale spomni s primernim programom in darili oskrbovancev v Domu počitka Domžale in to za novo leto in 8. marec.

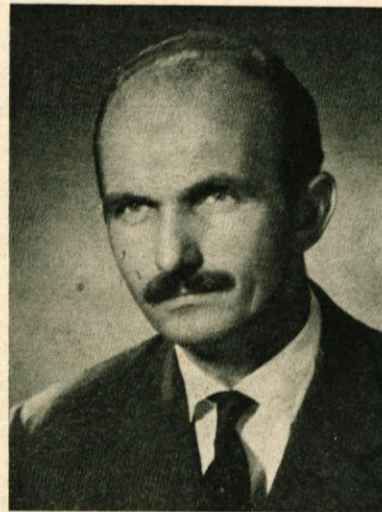
— Posebno priznanje gre društvu zaradi tega, ker v svoje delo vključuje veliko število staršev, tesno sodelovanje s šolsko mladino in ima globok vzgojni pomen.

— Priznanje gre društvu tudi zaradi tega, ker vsa razmeroma visoka materialna bremena nosi samo s sredstvi, ki jih pridobi z lastnim delom in prireditvami ter s svojo bogato, humano družbeno politično dejavnostjo ne sloni na proračunskih sredstvih.

tov. LENČEK Borisu-Igorju

Žirija podeljuje tovarišu Igorju PRIZNANJE OF 1973 za njegovo dolgoletno aktivno in vsestransko družbeno politično delo med NOV in po osvoboditvi.

Tovariš Igor izhaja iz delavske družine. Kot študent se je v prvih mesecih okupacije naše domovine aktivno vključil v priprave na oborožen upor. 27. julija 1941, torej le teden dni po vstaji slovenskega naroda, je odšel v partizane. Med vojno je delal v OF tudi v okupirani Ljubljani kot napreden študent. Ker je bil italijanskim fašistom sumljiv, je ponovno odšel v partizane v začetku aprila 1942, kjer je ostal do konca vojne. Od borca, mitraljezca, desetarja in bataljonskega bolničarja je tov. Igor v partizanih napredoval do načelnika sanitetnega odseka v štabu 14. divizije. Kot aktivni oficir je ostal v JLA do leta 1949.

Po vrnitvi iz JLA se je vključil v aktivno življenje v naši občini in v Šoštanj. Bil je član občinskega komiteja ZKS, občinske konference SZDL, občinskega odbora ZZZB NOV. Opravljal pa je vrsto let posle tajnika skupščine občine Domžale, direktorja STUŠ v Domžalah in do upokojitve 1972 tudi posle direktorja Tovarne usnja v Šoštanju.

Sedaj pa je aktiven predsednik komisije za varstvo borcev in invalidov pri občinskem odboru ZZZB NOV v Domžalah.

tov. KOLENC Mihaela-Dragic

Žirija podeljuje tovarišici KOLENC Mihaeli-Dragic PRIZNANJE OF 1973 za njeno dolgoletno aktivno in vsestransko družbeno politično delo med NOV in po svobodi.

Tovarišica Dragica je že kot 15-letno dekle pričela delati za NOB; saj je bila v takem družinskem okolju, kjer so že 1941 leta našli zatočišče prvi ilegalci. Kot mlada SKOJ-evka je zavestno opravljala naloge obveščanja, zbiranja materiala za partizane, propagande in sabotaže okupatorja.

Požgani dom, izselitev matere in sedem bratov in sester v Nemčijo, nje in sestro v Begunje jo ni strl, ampak je dobila novih moči, da je marca 1944 pobegnila iz zapora. Kot aktivistka OF je delala na terenu in na Mladinskem komiteju Zasavskega okrožja ter po ofenzivi XIV. divizije leta 1944 na Štajerskem v Pohorskem okrožju. V ZK je bila sprejeta oktobra 1944.

Po svobodi je svoje bogato delo v NOB še dalje prenašala na mladi rod. Delala je na mladinskem komiteju v Domžalah, nato pa na okraju Kamnik. Je vseskozi aktivna družbeno politična delavka. Bila je odbornica skupščine Domžale, in delovala v najrazličnejših skupščinskih organih in samoupravnih organih, kjer je bila zaposlena. Posebno je sedaj aktivna v organizaciji ZZZB NOV, je članica Občinske konference ZK Domžale.

tovarišu CUKJATI Valentinu

(Op. ur.: fotografije tov. Cukjati nismo prejeli).

Žirija podeljuje tovarišu Cukljati Valentinu PRIZNANJE OF 1973 za nesebično aktivno družbeno politično in društveno delo med NOV in po osvoboditvi.

Tovariš Cukjati je bil rojen v kmečki družini in se je kot mlad fant aktivno vključil v narodno-osvobodilno vojno. Bil je v jurišnem bataljonu Kamniško zasavskega oddreda.

Po vojni se je zaposlil v bivši občini Trojane. Ko pa je postal l. 1956 pismonoša, je njegovo družbeno politično in društveno delo dobilo polno veljavo. Svoj poklic je znal združiti s poslušom, hotenjem in željami ljudi, ki jih je srečeval.

Aktiven je bil v društvi in družbeno političnih organizacijah. Bil je dvakrat odbornik skupščine občine Domžale, deloval v krajevnem odboru SZDL, od leta 1968 je tajnik sveta krajevne skupnosti Trojane in tajnik krajevne organizacije ZZZB NOV Trojane. Je pa tudi predsednik gasilskega društva Trojane.

Kar je najbolj razveseljivo pa je to, da rad pomaga mladini. Vedno ima časa za mlade in to mladi znajo ceniti, saj ga je prv mladinski aktiv Trojane predlagal za Priznanje OF.

Žirija podeljuje tov. PANGERŠIČ Andreju PRIZNANJE OF 1973 za njegovo nesebično in aktivno dolgoletno družbeno politično delo med NOV in po vojni.

Tovariš Andrej se je aktivno vključil v NOB leta 1943. V maju 1944 je postal član KPJ in deloval kot organizator ljudske oblasti potom OF na področju Vir—Podrečje—Dob. Takoj po osvoboditvi je kot sekretar osnovne organizacije KP predvsem deloval pri formiranju družbeno političnih organizacij: OF, AFŽ in ZMS na področju Vir—Podrečje—Dob.

Po vojni je bil stalno aktiven odbornik bivšega okraja Kamnik, bivšega okraja Ljubljana-okolica in sedaj skupščine občine Domžale. Posebno se je angažiral v skupščinskih organih po vprašanih socialne in skrbstvene politike, plana in finančnih načrtov občine. Od leta 1964 vodi krajevno skupnost Vir, ki se vse aktivneje družbeno in gospodarsko razvija.

Tovariš Andrej je aktiven družbeno politični delavec. Med soborci in članstvom političnih organizacij uživa zaradi svojega neprekinjenega delovanja in zavzemanja za neposredno demokracijo in samoupravne odnose v krajevni skupnosti in občini velik ugled.

Tovarna pozamenterije

TRAK Mengeš

ob 40-letnici podjetja priporočamo naše izdelke:

- vse vrste tkane elastike,
- svileno in nylon elastiko za perilo,
- elastične in neelastične trakove za naramnice pri damskem perilu,
- vrvice, trakove, okrasne trakove in dr.

OK ZMS Domžale po redni letni konferenci

Po redni letni konferenci OK ZMS Domžale, ki je bila 26. II. 1973 in za katero je značilna izredno velika udeležba delegatov, je bila dober start za letošnjo aktivno spomladansko obdobje mladinske organizacije v občini Domžale. Na sami konferenci je bilo zelo veliko novih mladih aktivistov, ki v letošnjem letu prevzemajo odgovorne funkcije in naloge po terenskih, tovarniških in šolskih aktivih. Dobra udeležba na konferenci se je odražala tudi kasneje, ko so se vršile redne letne konference MA po terenu. Mladi aktivisti so tudi zelo vestno obiskovali enotedensko politično šolo v aprilu, ki jo je organiziral MA Domžale skupno z OK ZMS Domžale in Delavsko univerzo.

Vodstvo OK ZMS Domžale se je na tej konferenci spremenilo in predvsem zelo pomladilo. Predsedstvo OK ZM Domžale se je v obdobju pred konferenco ukvarjalo z različnimi kadrovske težavami subjektivnega in objektivnega značaja. Zato je bilo predsedstvo OK nujno okrepiti z novimi mladimi aktivisti, ki so že pokazali voljo in sposobnost delati v ZM. Izvršene so bile obsežne kadrovske priprave, v katerih so sodelovali vsi MA v občini, ki so evidentirali in kandidirali člane za novo predsedstvo OK ZM Domžale. O vseh kandidatih za predsedstvo in najodgovornejše funkcije v njem sta posebej razpravljala in dala soglasje tudi Komisija za kadre pri OK ZMS Domžale in Koordinacija za politično delo pri Komiteju ZK Domžale. Tako je OK ZMS Domžale potrdila naslednje 11-člansko predsedstvo:

1. Goričan Lado, študent absolut, Trojane
2. Skok Jože, študent, Domžale — član
3. Primožič Štefan, šofer, Prevoje Šentvid — član
4. Vreček Davorin, učitelj telesne vzgoje, Lukovica — član
5. Cajhen Dunja, dijakinja, Rodica — član
6. Gerbec Slavi, kemijski tehnik, Induplati Jarše — član
7. Žitko Mija, dijakinja, Radomlje — član
8. Kerč Franci, galant. tehnik, Toko Domžale — član
9. Drčar Milan, tekstil. tehnik, Tosama — sekretar

10. Tekavec Franc, pedagoški delavec, SIC Domžale — podpredsednik

11. Kralj Janko, uslužbenec, Domžale — predsednik.

Zelo pomembna odločitev konference je bila, da je ob soglasju in podpori ostalih družbenopolitičnih organizacij v občini in SOB Domžale izvolila profesionalnega sekretarja OK, kar pomeni izdatno okrepitev akcijske sposobnosti OK ZMS Domžale v smislu stališč III. kongresa ZKJ. Potreba po vsaj enem profesionalnem političnem delavcu na predsedstvu OK ZM se je kazala že nekaj časa, ob čedalje večjem številu MA v občini in čedalje večji vlogi ZM v naši družbi zlasti pa po III. konferenci ZKJ.

Novo predsedstvo se je takoj z vso resnostjo lotilo izvrševanja vseh programov OK, pri čemer je uspešno angažiralo pregrupirane in kadrovske osvežene komisije. Še posebno so se angažirale komisije za idejno politično delo, za osnovne šole, SLO in tradicije NOB ter komisija za šport.

Za vse člane novega predsedstva, predsednike MA in predsednike komisij je bil organiziran na Trojanah poseben dvodnevni seminar, katerega so vsi prisotni zelo dobro sprejeli in si zaželeli podobnih srečanj.

Vodstvo OK si že dalj časa prizadeva in daje vso moralno in politično podporo za pridobitev prostorov za mestni mladinski aktiv Domžale, študentski klub in šahovsko društvo. V aprilu je bil ob pripravah na problemsko konferenco o interesnih dejavnostih, ki vključujejo mladino, sklican posvet

s predstavniki teh dejavnosti, s katerimi smo izmenjali izkušnje in problematiko vključevanja mladine in povezovanja teh organizacij z ZM.

V marcu je bil ustanovljen MA Dob, ki je do sedaj deloval skupaj z MA Vir. Da mladi iz Doba mislijo resno, kaže njihova številna in resna udeležba na enotedenski politični šoli v Domžalah.

Tudi mladi v Ihanu so uredili svoje vrste in si že zadali nalogo, da si uredijo svoj mladinski klub.

Mladi v Dragomlju in Pšati pa se tudi organizirajo in kmalu bo zaživel še en nov MA v občini Domžale.

MA na Viru je naredil obračun svojega dela za zadnji dve leti in ugotovil, da razen na športnem in kulturno-prosvetnem področju niso dovolj naredili. Predvsem jih tare pomanjkanje lastnega prostora, ki ga je na Viru dovolj. Tisti, ki pa z njim razpolagajo, nimajo dovolj posluha za današnje težnje mladine. Zato je skrajni čas, da se na Viru vsi odgovorni pogovorijo o tem problemu, ki zavira delo resnega in za delo pripravljenega aktiva.

MA Jarše-Groblje priteguje čedalje večje število mladih, njihov disco klub je vedno dobro obiskan, saj nudi mladim prijetne urice. Vodstvo MA pa bo moralo dejavnost nujno razširiti še na druge dejavnosti, ki bodo obogatile namen in delo kluba ter MA.

V občinskem merilu tečejo sedaj prireditve ob mesecu mladosti na športnem področju in področju obujanja tradicij NOB.

V dogovoru z upravnim odborom sklada za štipendije pri SOB Domžale skupaj s krajevnimi skupnostmi načrtujemo mladinske delovne akcije, s katerimi bi domžalska mladina dala svoj dodatni delež k letu stabilizacije. Delovne akcije bodo pomoč krajevnim skupnostim pri reševanju njihovih komunalnih problemov, za katere jim vedno primanjkuje sredstev in pridnih rok.

J. Kralj

MLADINSKI SEMINAR V DOMŽALAH

V času od 9. 4. do 21. 4. 1973 je Mladinski aktiv Domžale ob pomoči Delavske univerze Domžale in OK ZM Domžale organiziral odprti seminar za mlade v naši občini. Seminar je kot neprisiljena oblika izobraževanja mladih dosegel svoj namen. Mladi so z veseljem in pričakovanji prihajali na seminar. Na vsakem predavanju je bilo povprečno 35 mladincev. Prevladovali so mladinci iz Domžal, ostali pa so bili iz drugih terenskih aktivov in delovnih organizacij. V teku seminarja je bilo opaziti veliko zanimanje za teme: o narodnoosvobodilnem boju na področju naše ob-

čine, o samoupravljanju, o zunanji politiki. Tudi ostale teme, kot npr.: nekateri odkloni v delovanju ZK in učinkovito reševanje vzrokov teh odklonov, oblikovanje osebnosti, oblikovanje svetovnega in življenjskega nazora in mladi v sodobnem svetu, so mlade zanimale. Kakor so bile teme zanimive, pa mladi ne moremo biti zadovoljni s posredovanjem predavanja nekaterih predavateljev, ki niso pokazali dovolj prizadevnosti, da bi obiskovalcem povedali tisto, kar smo mladi od njih pričakovali. Ob tem moram povedati, da so kljub temu mladinci bili zadovoljni s seminar-

jem. Na koncu seminarja so v anketi izrazili željo, da se podobna predavanja še organizirajo.

Akcija Mladinskega aktiva Domžale in OK ZM Domžale je bila pozitivno ocenjena tudi s strani družbeno-političnih delavcev naše družbene skupnosti. Prav zaradi tega mlade v naši skupnosti obvezuje, da še povečajo obseg, število in kvaliteto različnih oblik usposabljanja mladih. Različna predavanja, šola za življenje, javne tribune, seminarji, politične šole itd. bodo morala postati osrednja dejavnost aktiva, seveda ob materialni in organizacijski pomoči družbenih, političnih in kulturnih organizacij.

Na koncu lahko zaključimo, da je seminar komaj in samo začetek izobraževanja mladih, ki mora priti iz volunterističnih oblik dopolnjevanja znanja v sistem trajnega dopolnjevanja. Seminar je ustvaril družbeno klimo za takšno izobraževanje, ki bi moralo postati sestavni del vsake klubske dejavnosti v aktivih.

Janez Pernuš

Dragi tovariš Tito!

Pozdravno pismo, ki ga je ob sprejemu štafete mladosti prebral v imenu Domžalske mladine Jože Skok, študent, predsednik komisije za idejno-politično delo in kulturo pri občinski konferenci ZMS v Domžalah.

Kot tanka nit se tudi letos vije po naši domovini štafeta mladosti ob tvojem rojstnem dnevu. Štafeta palica hiti iz rok v roke kot da bi hotela strniti v eno samo veliko voščilo čim več ljudi z njihovimi željami in ti izročila te želje čim hitreje.

Štafeta mladosti se nam kaže v mesecu mladosti kot simbol. Ob tej priložnosti se rojevajo v srcih mladih, ki doživljajo našo stvarnost in katere del so, misli ob našem včerajšnjem, današnjem in jutrišnjem dnevu. Tok želja, hotenj in pričakovanj se zliiba v reko še neizžibete energije.

Dradi tovariš Tito!

Mladi gledamo na dogajanja v naši družbi kar se da stvarno. Zavedamo se, da smo v graditvi naše socialistične družbe že ogromno naredili, dobro pa se tudi zavedamo, da se srečujemo pri uresničitvi ciljev s pregradami, ki se jih ne da kar tako premagati.

Toda naša družba se bori za čim večjo enakost med ljudmi. Hočemo doseči, da bo vsak — tudi najpreprostejši delavec — imel tako ekonomsko osnovo, da se bo

od nje lahko razvijal v vsestransko socialistično osebnost. Ta cilj pa je izredno težko doseči. Nobena družba na svetu ga do sedaj še ni popolnoma dosegla. Nekatere družbe sicer nosijo ogrinjalo, ki daje bogat videz, a ko si jih pobliže ogledamo, vidimo, da se pod njim skrivajo velike neenakosti.

Tovariš Tito! Mladi vstopamo na pot graditve naše samoupravne družbe. Velika zasluga vseh revolucionarjev pri nas in še posebno tebe pa je v tem, da je velik del poti že za nami. Prav zato, ker vstopamo mladi na to pot, potem ko je bilo v naši kratki zgodovini graditve socialistične družbe prebrodeno že nekaj izredno kritičnih obdobij, se lahko še z večjo sproščenostjo lotevamo nadaljnega izgrajevanja odnosov pri nas.

Vsi vemo, tovariš Tito, da je izredno težko izbirati prave besede ob takem dogodku kot je štafeta mladosti. Besede niso le igračke. Vendar pa želimo in hočemo, da bodo naše najboljše želje ob tvojem 81. rojstnem dnevu dobile izraz v naših novih dejanjih, kjerkoli pač delujemo, ki bodo utrjevala in povečevala našo samoupravno zgradbo.

Takšne želje živijo v nas in z njimi se še enkrat obračamo nate ob tvojem visokem življenjskem jubileju.

Mladina občine Domžale

Mladina Domžal je bila tudi letos za kratek čas gostiteljica »štafete mladosti«. Na sliki nosilci štafetne palice

Občinski mladinski seminar na Trojanah

13. in 14. aprila je na Trojanah potekal občinski mladinski seminar za člane predsedstva OK ZMS in vodstva aktivov ZM v krajevnih skupnostih, organizacijah združene dela in srednjih šolah, ki ga je organizirala Občinska konferenca ZMS Domžale ob tehnični pomoči mladinskega aktiva Trojanje.

Slušatelji so z zanimanjem spremljali predavanja o vlogi ZMS med VIII. in IX. kongresom, o statusnih vprašanjih ZM, vlogi mladine v SLO, samoupravljanju v KS in OZD, akcijskih programih RK ZMS in OK ZMS ter programiranju dela in sestankih. Izdan je bil poseben priručnik z naslovom »Najvažnejše o programiranju in sestankih«, ki ga je založila OK ZMS, pripravil pa Lado Goričan. Za konec seminarja

sta bila sklicana še seja predsedstva in kolegij predsednikov aktivov, kjer smo se pogovorili o konkretnih nalozah Občinske konference kot aktivov samih.

Seminar je uspel, saj so bile izjave prisotnih zelo ugodne. Dan je bil predlog, da bi v bodoče pogosteje organizirali še posebno take seminarje, ki bodo neposredno pripomogli k reševanju konkretnih nalog tako s tehnične kot vsebinske strani. Minuli seminar je bil v tem pogledu zadovoljiv.

Zahvaljujemo se gostišču »Pri Konšku« in Gasilskemu društvu Trojanje, ki sta nam odstopila prostore, da je seminar lahko nemoteno potekal.

L. G.

Pohod na Oklo

Ob obletnici ustanovitve OF in prazniku dela je mladinski aktiv Dob organiziral spominski pohod na Oklo. Kljub temu, da so bili predsedniki ostalih mladinskih aktivov pravočasno obveščeni o pohodu, so se pohoda udeležili le mladinci iz Doba, narodni heroj tov. Avbelj in predsednik ZZB Dob tov. Sušnik.

Kljub slabemu vremenu se je zbralo precej mladincev iz Doba, ki so se čez Brezovico napotili na Oklo, kjer je bila krajša spominska svečanost, v kateri so sodelovali predstavniki mladinskega aktiva Dob in oba borca, ki sta zbranim mladincem spregovorila o pomenu dneva OF in NOB. Ko smo z enominutnim molkom počastili spomin 72 padlim borcem, smo se napotili do spominske plošče, posvečene III. konferenci ZKS, katere se je udeležil tudi tov. Tito. Ob spominski plošči sta nam tov. Avbelj in tov. Sušnik povedala nekaj svojih doživljanj iz NOB, ob koncu pa tudi odgovarjala na vprašanja mladincev.

Mladinski aktiv Dob se iskreno zahvaljuje tov. Avblju in Sušniku, ki sta se prijazno odzvala našemu vabilu in si ob enem želi čim več takih in podobnih srečanj z borci.

V. G.

Vsak začetek je težak

Ko se je 23. marca 1973 formiral mladinski aktiv Dob, ki je poprej deloval v okviru aktiva DOB—Vir, so bili mnogi precej skeptični, češ saj bi bilo vseeno, če bi še naprej ostali skupaj. Toda mladinci Doba so mislili drugače. Na svojem ustanovnem sestanku so izvolili predsedstvo in nadzorni odbor, ki sta se takoj lotila dela. Sestavili so program dela, ki so ga nato na prvi konferenci mladinskega aktiva Dob, ki je bila 23. aprila sprejeli.

Povezali so se z OK ZM Domžale in se takoj vključili v športna tekmovanja v namiznem tenisu in krosu. Organizirali so tudi pohod na Oklo, ki je lepo uspel. Sodelovali bodo pri pohodu »Ob žici okupirane Ljubljane« in pri Štafeti mladosti.

Predsedstvo se zaveda, kakšno težko nalogo ima pred seboj, vendar upa, da mu bo ob pomoči ostalih družbeno političnih organizacij in OK ZM Domžale, kakor tudi pomoči mladincev iz Doba uspelo. Nji-

hova največja problema sta: prostorski in finančni, vendar upajo, da bodo kmalu oba rešili.

Ob tej priliki se mladinski aktiv Dob zahvaljuje OK ZM Domžale, ki nam je s svojimi sredstvi omogočila nakup mize za namizni tenis.

V. G.

HIDROMETAL MENGES

proda na javni dražbi, dne 30. maja 1973 ob 7. uri

TOVORNI AVTO
CITROËN TOMOS
(spaček-Furgon)

v nevoznem stanju po ugodni ceni.

Razpis štipendij in posojil za šolanje v letu 1973

I. Upravni odbor sklada za štipendije in posojila Skupščine občine Domžale razpisuje 40—50 štipendij in posojil za študij oz. šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah.

Sklad je posebej zainteresiran za študente na PA (matematika, fizika, tehnični in glasbeni pouk, telesna vzgoja in razredni pouk), pravni in ekonomski fakulteti, višji šoli za socialne delavce, gimnaziji pedagoške smeri, vzgojiteljski, ekonomski in administrativni šoli.

Prednost imajo prosilci iz občine Domžale.

Prosilci morajo vložiti prošnje najkasneje do 15. junija 1973 na naslov Skupščina občine Domžale — sklad za štipendije in posojila.

Pravilno izpolnjenemu obrazcu »Prošnja za štipendijo« (obrazec DZS 1,65) ali »Prošnja za posojilo« (obrazec DZS 1,66), kolkovanemu z 2 din državne takse, je treba priložiti:

— potrdilo o poprečnih osebnih dohodkih staršev za zadnje petmesečje

— potrdilo o premoženjskem stanju prosilca

— zadnje šolsko spričevalo

— življenjepis z navedbo družinskih članov in števila nepreskrbljenih družinskih članov

— mnenje razrednega profesorskega zbora ali šole (za prosilce šol tretje stopnje le-to ni potrebno)

— mnenje ZMS ali ZZB.

Prosilci morajo imeti najmanj dober učni uspeh, dohodek za člana družine pa ne sme presegati 690.— din.

II. Organizacije združenega dela razpisujejo naslednje štipendije za šolanje:

1. INDUPLATI Jarše

Pravna fakulteta	1
TSTŠ Kranj	2
V učno razmerje sprejme vajence za poklic	
ključavničar	3
elektrikar	3

2. Tovarna FILCA Mengeš

TSTŠ Kranj — predilske stroke (moški)	1
---	---

3. HELIOS — kemična industrija Domžale

TŠŠ - oddelek kemija (moški, zaradi dela v proizvodnji)	10
Ekonomska srednja šola	4
Upravno-administrativna šola	2
Dveletna administrativna šola	2
Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo — kemijska tehnologija	3
Ekonomska fakulteta	2
Višja ekonomsko komercialna šola	4
Prednost pri dodelitvi štipendije imajo dijaki oz. študenti z odličnim ali prav dobrim uspehom, dijaki oz. študenti 3. in 4. letnikov in socialno šibkejši prosilci. Štipendije se podeljujejo po določenih podjetja.	

4. TOKO — tovarna kovčkov in usnjenih izdelkov

STUGŠ — galanterijski oddelek	2
Poklicna šola Domžale — galanterijski oddelek	2
Administrativna ali ekonomska srednja šola	2
TŠŠ — strojni oddelek	1
Ekonomska fakulteta	3
Pravna fakulteta	1

5. PAPIRNICA KOLIČEVO

Poklicna papirniška šola	4
V učno razmerje sprejme vajence za poklic:	
strojni ključavničar	6
klepar	1
strugar	2
varilec	1
vodovodni inštalater	2
obratni elektrikar	2

6. AVTOSERVIS Domžale

V učno razmerje sprejme vajence za poklic:	
avtomehaničar	6

klepar	12
ličar	7
avtoelektrikar	2
tapetnik	1
trgovec	1

7. HIDROMETAL Mengeš

V učno razmerje sprejme vajence za poklic:	
ključavničar	4
monter centralnih kurjav	2

8. KOMUNALNO GOSPODARSTVO Mengeš

V učno razmerje sprejme vajence za poklic:	
zidar	2
steklar	2
ključavničar	2

9. TAMIZ Mengeš

V učno razmerje sprejme vajence za poklic:	
mizar	več

10. TRAK Mengeš

V učno razmerje sprejme vajenca za poklic	
ključavničar	1

Prosilci za štipendije in učna razmerja od 1—10 naj se obrnejo direktno na organizacijo združenega dela.

Upravni odbor sklada
za štipendije in posojila
SOB Domžale

Mladi planinci iz Radomelj in okolice so se v prazničnih dneh podali na zasavsko planinsko transverzalo, ki so jo pričeli pri rojstni hiši tovariša Tita v Kumrovcu

Kako je s cesto

Ko je vodovod Domžale prevzel v svojo oskrbo kilometer ceste, ki povezuje Peče s cesto Moravče—Izlake, je nastal problem vzdrževanja te ceste. Cesta je skoraj neuporabna kljub temu, da je zelo prometna in, da po njej vsakodnevno vozijo tudi avtobusi. Občani sami so pripravljeni sodelovati pri

posipanju ceste, vendar bi moralo Komunalno podjetje pripeljati potrebni gramoz za posipanje ceste. Tako bi lahko z dobro voljo v posameznih krajih urejali malenkostne probleme in zadostili skromnim željam na tem področju.

Občan

Politična šola za člane osnovnih organizacij ZK

Občinska konferenca ZK Domžale in Delavska univerza sta pripravila za člane 5-dnevno politično šolo v Kamniški Bistrici. Program šole so vsebovale teme s področja našega družbenega dogajanja, ekonomskega razvoja in stabilizacije gospodarstva, aktualna vprašanja v razvoju ZKJ, nacionalna vprašanja, samoupravljanje in delavsko kontrolo, kadrovske politike in komuniciranje ter javnost dela osnovnih organizacij ZK. Predavatelji so skušali posredovati 20 stalnim udeležencem celotno snov tako, da so bile v razpravah odstranjene mnoge nejasnosti glede nadaljnjega političnega gospodarskega in družbenega sistema pri nas. Še posebno pa je bila živahna razprava okrog formiranja temeljnih organizacij združenega dela, nacionalnih odnosih v Jugoslaviji in naše stališče do vprašanja naših manjšin v inozemstvu ter poglobljene akcijske vloge delovanja komunistov v sedanjih družbenih premikih.

Seminar je pokazal, da bo potrebno s takimi oblikami seznanjati vse člane ZK, kajti le tako bo mogoče, da bodo postali nosilci vseh prizadevanj v sedanjem pomembnem prehodnem obdobju, ko se mimo notranjega konsolidiranja same ZK odpirajo široka vprašanja tudi pri sprejemanju in razpravah stališč o novi ustavi.

Žalostno pri tem pa je dejstvo, da vodstva nekaterih osnovnih organizacij ZK ne jemljejo zadeve dovolj resno, ker verjetno smatrajo, da je že samo govorjenje o izobraževanju dovolj, ne pa tudi konkretno izobraževanje članov ZK. Zaradi tega bo potrebno temu vprašanju posvetiti več pozornosti in doseči to, da bo družbeno izobraževanje postalo permanentno in sestavni del vsakodnevnega dela in življenja članov ZK.

K. Kušar

Tradicionalna budnica Domžalske godbe za praznik dela je vspodbudila »stobljane«, da so godbenikom pripravili prvomajsko okrepitev s krofi in vinom

Obisk v kinu

Tegobe današnjega časa pritiska na nas, zato je naravno, da si človek zaželi duhovne rekreacije, s pomočjo katere bi vsaj malo pozabil na vsakodnevne skrbi.

Lokali so že ena oblika sprostitve, a ti so v našem mestu več ali manj zasedeni. Zato se s prijateljem napotiva v kino. Mimogrede naletiva na plakat, ki deluje na mimoidoče kot magnet. V ospredju namreč stoji razkoračen mož z brezizraznim pogledom, s pištolo uperjeno naravnost v mimoidoče; v ozadju pa se smehlja plesalka obdarjena s telesnimi čari, po svoji zunanji opremljenosti pa bi lahko mirne duše konkurirala najstarejši Evi na zemlji.

Dvorana je kar precej zasedena. Nekateri mladi ljudje ob vhodu ne morejo skriti zadovoljstva, ko nenadoma zagledajo med prisotnimi

znano osebo; zato s sunkovitimi gibi in glasnimi vzkliki opozarjajo na svojo prisotnost.

Predstava se začne. Na platnu niso izgubljali niti trenutka. Grupa jeznih mož pridrvi na konjih ter neusmiljeno strelja na vse strani. Število mrtvih in ranjenih skokovito narašča.

Buren začetek je zelo pogodu večini prisotnih v dvorani, saj vsepovsod naokoli cvetejo živahne pripombe in spodbudni klici tistim na platnu, da naj nadaljujejo v takem stilu.

Začenem premišljevat, kakšen smisel ima vse to. Verjetno imam čuden okus, a po enournem gledanju predstave nisem videl ali slišal nič kaj takega, da bi si veljalo zapomniti.

Sicer pa so bile tudi razmere za normalno spremljanje filma ne-

navadne. Nekateri prisotni v zadnjih vrstah so začutili nujno potrebo, da pokomunicirajo s tistimi v sprednjih vrstah. Seveda so izbrali najkrajšo pot — ta pa je zračna linija. Smolo pa so imeli tisti gledalci, katerih glave so se nahajale v območju različnih linij, saj so bili primorani poslušati nepredvidene, dodatne informacije o dogajanju na platnu.

Na platnu se stvari naglo spreobračajo. Mož, ki je skozi vso zgodbo dajal videz najgrozovitejšega zločinca, sploh ni bil morilec, saj je bil prisiljen izvrševati množične pokole zaradi pravičnega maščevanja. Skratka, bil je junak zgodbe, čeprav se je moral pretvarjati, da je morilec...

Nenadoma so začele pritiskati z vrha debele plasti dima. Mislim sem že, da je v dvorani požar. Problem pa je bil drugje. Nekateri kadilci so

si morali vsaj malo sprostiti živce, kar pa je ob tako divjem dogajanju v filmu samo po sebi umevno (mogoče tudi objestno, op. ur.). To pa ni bilo v skladu z nalogo osebe, ki mora skrbeti za red v dvorani, zato je bil konflikt neizbežen. Torej še ena dekoracija za mirne gledalce, ki so lahko poslušali »duhovite« načine obrambe s strani kršiteljev reda.

Do konca predstave je le še nekaj trenutkov.

Še trije streli in seveda trije mrtvi... junak zgodbe in smejoča plesalka v objemu... in vsa zadeva je zaključena.

Ali je potreben še dodaten komentar? Seveda, vse zavisi od okusa! Meni osebno pa so se zdele tegobe tega življenja po predstavi še večje kot pred njo.

Jože Skok

Vrednotenje dela v mladinski organizaciji

Delovanje v mladinski organizaciji mladega človeka izgrajuje, gradi ga v celovitejšo osebnost, ki se bo kasneje lažje vključila v družbenopolitična dogajanja, kjerkoli bo delovala.

Toda, ali je mladinska organizacija privlačna večini mladih in v koliki meri so motivirani, da delujejo v njej?

Spominjam se mladince, ki je več let uspešno deloval v mladinski organizaciji, a je bil, ko je prenehal delovati, deležen le dveh ali treh — več ali manj formalnih — zahvalnih besed.

Delo v mladinski organizaciji je premalo družbeno ovrednoteno, kar zavira večje sodelovanje mladih v mladinski organizaciji!

Poglejmo, kako je v aktivih krajevnih skupnosti, delovnih organizacij ter srednjih šol (pri tem mislim predvsem za našo občino).

Znano je, kako pomembna je vloga predsednika aktiva, ki je tisti, ki »žene« stvar naprej. Prav od njegove aktivnosti in samoiniciativnosti je v veliki meri odvisno, kako deluje aktiv. Seveda ne more vse-

ga napraviti sam. Potrebni so vsaj še trije, štirje mladinci, ki vežejo na sebe še druge mladince in mladinke in aktiv lahko dobro deluje.

Kaj pa spodbuja mlade k delu? Predvsem veselje do družbenopolitičnega dela, razumevanje položaja v aktivu, se pravi visoka stopnja osveščenosti in pa pričakovanje pomoči od sovrstnikov ter ostalih ustreznih faktorjev. Zanimivo je dejstvo, da so največkrat najbolj aktivni tisti mladinci, ki so že sami obremenjeni z dolžnostmi, a še vseeno najdejo čas za delo v aktivu.

Največja spodbuda za nadaljnje delovanje v aktivu pomeni aktivnemu mladincu uspeh pri delu, pa če je še tako majhen. Vsak uspeh pomeni dodatni impulz za še večjo delavnost v aktivu (lahko je seveda tudi ravno obratno). Položaj v aktivu ni vedno rožnat. So aktivni, kjer je predsednik tisti, ki nosi vse breme dela in dobiva le malo pomoči od ostalih mladincev kot tudi od drugih faktorjev (npr. krajevnih skupnosti). Tu se ne misli izrecno le na materialno pomoč; tisto kar velikokrat ubija voljo

posamezniku je tudi premajhna moralna pomoč s strani okolja.

Nič čudnega torej, če preneka-teri mladinec izgubi vso voljo, saj je prepuščen samemu sebi.

Dogaja se tudi, da mladinci in mladinke s tem, ko izvolijo predsedstvo in predsednika, mislijo, da so storili že vse, kar je potrebno. Od tod tudi popačena miselnost, ker mladinci predsednika istovetijo s celotno mladinsko organizacijo, češ da je le-on odgovoren za delo organizacije. V tem primeru postane taka funkcija za mladince nevzdržna in komaj čaka, da se bo rešil tega bremena.

Na tak način si izgubi — velikokrat za vedno — mladega družbenopolitičnega delavca. Vemo pa, da je malo ljudi z dobrimi organizatorskimi sposobnostmi, zato je izguba tem večja.

Jedro problema je torej v tem, da mladim delovanje v mladinski organizaciji ne sme biti v breme temveč, da se izpopolnjujejo v organizaciji ob kar se da velikih podpori ostalih družbenopolitičnih organizacij, delovnih organizacij in

krajevnih skupnosti. Delo mladih v mladinski organizaciji ni le stvar mladinske organizacije, temveč družbe kot celote.

Tistim mladim, ki se še posebej izkažejo s svojim delom, nudimo moralno in materialno podporo s strani družbe; npr. moralna priznanja ob različnih prireditvah ali preko javnih občil.

Komisija za idejno-politično delo in kulturo pri OK ZMS Domžale ima v svojem programu točko, po kateri naj bi imeli prednost pri napredovanju na delovnih mestih, pri dodeljevanju štipendij ipd. tisti mladinci in mladinke, ki so se izkazali pri delu mladinske organizacije. Tak način nagrajevanja ni nobeno razlikovanje, temveč le oblika priznanja s strani družbe za delavnost v mladinski organizaciji. Navsezadnje posamezni mladinci ne delujejo v mladinski organizaciji le zase, ampak v okviru mladinske organizacije kot celote, ki je del družbe kot celote.

Idealizem med mladimi je še živ. Le pravo oblačilo mu moramo nadeti!

Jože Skok

Stanje in delo občinske organizacije ZK

Poročilo o stanju in delu občinske organizacije ZKS Domžale po pismu in 29. seji CK ZKS je opis in rezultat gibanj ter dela v osnovnih organizacijah ZK in občinskem vodstvu ZK ter o delovanju komunistov v celotnem družbeno političnem in gospodarskem življenju v občini Domžale.

Obriši za to poročilo so bili narejeni na 19. razširjeni seji komiteja ZKS Domžale 13. 3. 1973, ki je bila v Jaršah. Na 22. razširjeni seji komiteja občinske konference ZKS Domžale, ki je bila 16. 4. 1973, je bilo gradivo za poročilo dokončno oblikovano in sprejeto kot predlog, ki ga mora občinska konferenca ZKS Domžale potrditi.

Na pretekli seji občinske konference — 3. seja je bila 30. 10. 1972 — smo delno pregledali dotedanje delo in aktivnost občinske organizacije ZK in se dogovorili za aktivnost po pismu in 29. seji CK ZKS.

Takrat smo sprejeli program nalog, ki izhajajo iz pisma in ugotovili, da je pismo in celotna aktivnost v ZK ustvarila med komunisti in drugimi naprednimi občani, revolucionarno razpoloženje, kritičnost in zavzetost za reševanje resnih družbenih razmer in nakopičenih problemov. Ocena konkretnih razmer, v katerih delujemo, nas je spodbudila za akcijo in nam vlila zaupanje v moč in vrednost naših prizadevanj in v Zvezo komunistov, da stvari spremenimo tako, da bodo v skladu s politiko ZK in cilji samoupravne socialistične družbe.

Stališča in sklepi 3. seje občinske konference ZK so bili objavljeni tudi v Občinskem poročevalcu in poslani vsem organizacijam ZK v občini ter nosilec nalog. V zvezi z razpravo in sklepi 3. seje so se pojavile kmalu določene govorice o tem, kaj je sklepni dokument te konference. Popolnoma jasno je, da so sklepni dokument edino stališča in sklepi, objavljeni v decembrski številki Občinskega poročevalca. Razprava tovariša Francija Gerbca, objavljena v novembrski številki OP je bila sprejeta na konferenci kot sklep v tem smislu, da je treba razčistiti vsa vprašanja, ki so bila nakazana s to razpravo. Podnaslov v OP zato ne ustreza sklepu konference; ta podnaslov ni bil v avtoriziranem tekstu razprave tov. Gerbca, ampak je bil dodan na komiteju brez kakršnekoli namere, da bi bil to res sklepni dokument, ki je bil v času objave konec novembra 1972 že tik pred sprejetjem na seji komiteja. Nekateri so namreč hoteli razvrednotiti, prav zaradi tega ne-namerne podnaslova, samo bistvo razprave F. Gerbca in sklepe ter stališča konference. Bistvo razprave je treba razumeti predvsem kot odkrito in javno razpravo v duhu pisma. Vrsta stališč in zadev iz te razprave, ne pa vsa, so kasneje bila upoštevana v stališčih in sklepih. To je bilo treba omeniti zaradi tega, ker je nekatere po konferenci bolj zaposlovala nejavna polemika o tem, ali je to res sklepni dokument, ali sklep, ali razprava, ne pa vsebinsko angažiranje na razčiščevanju odprtih vprašanj. Prisotni so bili celo poizkusi političnega obračunavanja z avtorjem razprave — seveda brez vsake argumentacije.

Stališčem in sklepom 3. občinske konference pa so pozneje nekateri odrekli verodostojnost, češ da niso bila sprejeta na način kot je bilo dogovorjeno: da komisija pripravi za komite na osnovi poročila sekretarja komiteja in predloga

ukrepov ter razprave — sklepe. Pot je bila drugačna le v toliko, da je komite sam brez komisije, imenovane na konferenci dvakrat razpravljaj o dokumentu in ga tudi sprejel, nato pa posredoval članstvu. Osnetek teksta sklepov in stališč za sprejem na komiteju pa je pripravila komisija v sestavi: Skok, Pačnik in Drmal.

Komite se je takoj po pismu dogovoril, da tekoče spremlja njegovo izvajanje, kakor tudi izvajanje sklepov in stališč 3. seje občinske konference ZKS Domžale. Člani komiteja so večinoma po dvakrat obiskali OZK, za katero so bili zadolženi in se aktivno vključevali v delo, vključno z razčiščevanjem odprtih vprašanj. Glavna smer delovanja komiteja je bila, da vse OZK in drugi nosilci takoj izdelajo konkretne programe svoje aktivnosti za uresničevanje pisma, kakor tudi preverjanje izvajanja sprejetih stališč občinske konference. Komite je dvakrat sklical tudi posvet z vsemi sekretarji, kjer smo se operativno dogovorili o izvajanju pisma in naših stališč ter tako sproti poskusili razčiščevati različne dileme, nenotnost ali različno intenzivnost akcije v posameznih sredinah. Večina OZK je na zahtevo komiteja pismeno poročala do konca februarja o izvajanju pisma, enako tudi nekateri nosilci nalog, drugi pa še do danes tega niso storili, kljub mnogim opozorilom.

V OZD, kjer ni OZK, je akcijo za izvajanje pisma in sklepov 3. seje občinske konference, po sklepu občinskega komiteja, vodil občinski sindikalni svet in osnovne organizacije sindikata.

Na tem mestu je treba tudi poudariti, zakaj konferenca toliko časa ni bila sklicana. V konkretnem izvajanju pisma in stališč se je pokazalo, da je to trda in naporna bitka in, da je pot do konkretnega izvajanja mnogokje v naši občini zelo dolgotrajna. Samokritično pa je treba ugotoviti, da bi morali sklicati, ne glede na pomanjkanje konkretnih rezultatov, v prvem obdobju sejo občinske konference, ki bi ocenila prav to zaostajanje in sprejela ustrezne politične sklepe in ukrepe. Naša napaka je bila, da smo se vendarle poskušali dogovoriti za konkretne programe s komunisti, ki delajo v tistih organih in organizacijah, ki so nosilci nalog. Povedati je treba, da so biti programi na ravni občine sprejeti šele v januarju in februarju. Občinska skupščina je npr. sprejela akcijski program šele konec januarja leta 1973. Ugotoviti moramo tudi, da so bili roki postavljeni na konferenci in v sklepih odločno prekratki, nerealni. Stališča in sklepi so bili objavljeni šele konec decembra 1972.

I. O ORGANIZIRANOSTI ZK V OBČINI PO PISMU IN NEKATERIH POLITIČNIH REZULTATIH

1.

Glede organiziranosti ZK v občini in njene učinkovitosti smo v zadnjem obdobju dosegli napredek, kar je neposredno vplivalo na uspešnost politične akcije za odpravljanje ugotovljenih slabosti in graditev družbenih odnosov v občini. Zveza komunistov se je v tem času glede načina organiziranosti in metod dela uspešno prilagodila razmeram in potrebam političnega delovanja v skladu z ustavnimi amandmaji, opredeljenega samoupravnega položaja delovnih ljudi in njihovih skupnosti. Tako je začelo z delom osem novih OZK: Zavovalnica Sava, Filc, Termit, Biro 71, Postaja milice, osnovna šola J. Broz Tito, osnovna šola Mengeš in obrat Gozdnega gospodarstva, s čimer smo skoraj v celoti uresničili načelo, da se ZK organizira skladno z organiziranostjo združenega dela. Zveza komunistov se tako lahko bolj uspešno vključuje v izvajanje njene politike v osnovnih celicah našega družbeno ekonomskega sistema.

2.

Ustanovili smo aktiv komunistov — neposrednih proizvajalcev v občini z več kot 100 člani, ki se je konstituiral in začel z delom v marcu 1973. V organizacijah združenega dela so zaenkrat le v OZK Induplati sklenili, da ustanovijo tovarniški aktiv komunistov — neposrednih proizvajalcev. Z delom je uspešno nadaljeval aktiv komunistov — prosvetnih delavcev, zlasti na področju idejnosti pouka. Prvi praktični rezultati dogovorov na aktivu se že kažejo: v večini kolektivov, v izobraževalnih organizacijah, so organizirali vrsto predavanj in pogovorov, obenem pa zaostrejejo vprašanje idejne usmerjenosti prosvetnih delavcev.

Tudi komunisti v vodstvu ZRVS in v nekaterih društvih (LD Domžale) so ustanovili svoj aktiv, kar so še dolžni storiti komunisti v vodstvih drugih organizacij (SZDL itd.).

3.

V letu 1972 je bila ena od bistvenih pomanjkljivosti dela ZK v občini, da smo zelo zaostajali s sprejemanjem novih članov, zlasti v večjih OZK, saj smo sprejeli le 9 novih članov. S tem smo še naprej ohranjali neugodno socialno in starostno strukturo občinske organizacije ZK. V zadnjem obdobju, to je v letu 1973, pa smo sprejeli 35 novih članov, večinoma mladine in neposrednih proizvajalcev. Pred nami je torej ena najpomembnejših dolžnosti, da v vsaki organizaciji pripravimo načrt njene kadrovske obnove, zlasti še, da okrepimo naše vrste z delavci, inteligenco in tudi kmeti (čeprav je teh v naši občini še zelo malo), z vsemi tistimi, ki se želijo aktivno vključiti v revolucionarno spreminjanje družbenih razmer. V nekaterih OZK takšne načrte že imajo in sistematično pripravljajo sprejem novih članov: npr. terenska OZK Domžale, Mengeš, uprava SOb, Induplati, STUGŠ, Papičnica itd.).

4.

V zadnjem obdobju smo precej — čeprav še vedno ne povsod in ne v zadostni meri — izboljšali metode dela v OZK. Skoraj vse OZK imajo izdelane programe dela, večina jih je po 3. občinski konferenci

ZK vsebinsko dopolnila, aktualizirala in določila roke in nosilce za izvedbo posameznih nalog. To je precejšen kvaliteten organizacijski premik. Tako imajo dobre vsebinsko in organizacijsko dokaj ustrezno oblikovane programe v Heliosu, Papičnici, Induplati, Universale, Zavovalnica Sava, Osnovna šola Mengeš, terenska Mengeš, Domžale in Črni graben. Nekateri programi pa so še vedno preveč načelni, splošni in obsegajo vsa bistvena vprašanja, za katere uresničitev se ZK kot celota bori. Ponekod je preveč izrazita usmerjenost zgolj na proizvodne probleme, kar je samo po sebi pravilno, sploh ne ali zelo šibko pa so usmerjeni na akcijo za uresničevanje ustavnih dopolnil, delavske kontrole, odpravljanje socialnega razlikovanja, razvijanje krajevne samouprave itd.

5.

Na občinski ravni so po 3. konferenci izdelale svoje akcijske programe vse komisije pri konferenci in komiteju, oz. so jih aktualizirale, vendar aktivnost nekaterih komisij še vedno zdaleč ni zadostna, predvsem zaradi prešibkega kadrovskega sestava. Še največ aktivnosti je pokazala kadrovska komisija pri komiteju v konkretnem razčiščevanju odprtih kadrovskega vprašanj v občini v skladu z neposrednimi naloga mi po 29. seji CK ZKS, čeprav se je srečevala s hudimi odpori, nerazumevanjem vloge ZK v kadrovski politiki in podtikanjem.

Svoje programe so izdelali tudi skoraj vsi drugi nosilci nalog na ravni občine: sindikat, občinska skupščina, ZMS itd., ne pa nekatere samoupravne interesne skupnosti (TIS), večina skladov, svetov, kar seveda neugodno vpliva na praktično uresničevanje akcijskega programa, ki je bil izdelan v skladu s sklepi 3. občinske konference ZKS Domžale. Programi večine navedenih nosilcev so bili izdelani zelo pozno (izjema sindikat, ZRVS) in šele na ostre politične intervencije komiteja, kar kaže, da takoj po konferenci in pismu še ni povsod prodrl — ali vsaj ne zadosti — spoznanje o resnosti družbenih razmer in nujnosti učinkovite, enotne politične akcije. Zlasti neugodno je na to vplivala precejšnja zakasnitev pri izdelavi akcijskih programov oblastnih organov.

6.

V obdobju po konferenci se je precej izboljšalo idejno politično delo v ZK, saj je bilo v organizacijah ZK glede na izobraževanje in idejno usposabljanje komunistov narejenega več kot prej v letu ali dveh.

Na občinski ravni je bila organizirana celotedenska politična šola za novo sprejete in mlajše člane ZK ali kandidate za člane ZK, ta bo v maju mesecu organizirana ponovno. Ponekod so organizirali študijske sestance (Moravče itd.), kjer so se seznanili z dokumenti in stališči ZK, drugod organizirajo predavanja itd. Seveda pa rezultati na tem področju še zdaleč niso zadovoljivi. Nekateri organizacije npr. uprava SOb, Tosama, Zdravstveni dom, Emona — po dosegljivih podatkih nimajo vključenega idejno političnega usposabljanja v svoje programe, drugi pa so usposabljanje pravilno razširili na celotne delovne skupnosti ali vsaj tudi na vse člane samoupravnih organov (Sava, STUGŠ, osnovna šola Mengeš, Helios itd.).

(Nadaljevanje na 8. strani)

7.

V tem obdobju smo v občinski organizaciji zelo zaostriili izpolnjevanje članskih obveznosti kot enega od elementov pripadnosti ZK. Tako je komite v oktobru 1972 sprejel zelo konkretna stališča o plačevanju članarine, za katerih izvajanje je zadolžil sekretarje OZK. V večini organizacij in pri večini članstva je to sedaj dobro urejeno, v nekaterih OZK (terenska Domžale, uprava SOB) pa so nedosledno izvajali stališča komiteja in zato še danes nimajo razčiščeno to vprašanje. Zato ni čudno, da se prav v teh organizacijah lahko nekateri člani že dolgo izmikajo pravilnemu obračunavanju članarine od vseh dohodkov, ker imajo vodstva teh organizacij preveč liberalen odnos do tega, ki pa nima v veliki večini nobene socialne ali druge opravičljive osnove.

V nekaterih organizacijah ZK se je začel proces ostrejšje vsebinske diferenciacije članstva in razčiščevanja s pogledi in ponašanjem, ki so tuji ZK. Osnovne organizacije ZK so v nekaterih primerih sprejele tudi skrajne ukrepe.

B. Nekateri rezultati

V tej oceni ni mogoče zajeti celotne občinske organizacije ZK, zlasti vseh OZK, ampak moramo oceniti nekatere najpomembnejše rezultate politične akcije, ki so širšega pomena v posameznih okoljih ali v občini. Poročila delegatov bodo šele omogočila celovito oceno aktivnosti ZK v naši občini. Dosedanja poročila OZK in nosilcev nalog pa vendar omogočajo, da ugotovimo nekatere najpomembnejše rezultate dejavnosti ZK po pismu, 29. seji CK ZKS in 3. seji občinske konference ZK.

Osnovna ugotovitev je, da se je v občini začel proces hitrejšega razčiščevanja z nosilci odporov politike ZK na vseh ravneh in, da je revolucionarno razpokoženje po pismu ustvarilo pogoje za odpravo nekaterih pomanjkljivosti, ki jim v prejšnjem obdobju nismo bili kos.

V OZD je relativno uspešna akcija za izvajanje delavske kontrole v skladu s konkretnimi stališči 3. seje občinske konference ZKS Domžale in stališči predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Zlasti v večjih organizacijah so samoupravni organi na pobudo komunistov že sprejeli sklepe za izvajanje delavske kontrole, ki naj zagotovi resnično vplivanje delavcev na delitev dohodka in tudi pogojev za njegovo ustvarjanje.

Pri uresničenju delavskih dopolnil še nismo dosegli zadovoljivih rezultatov, čeprav so ponekod (npr. Induplati) priprave že dozorele do take stopnje, da bodo organi upravljanja lahko sprejeli ustrezne odločitve. Zlasti je prepočasen proces uresničenja neposrednega odločanja delavcev o bistvenih vprašanjih združenega dela, kot je ustvarjanje in delitev dohodka, medsebojna razmerja, planiranje, samoupravno sporazumevanje itd. Sindikat v občini je v tem času dobesedno del svoje aktivnosti zato posvetil prav tem vprašanjem.

Na področju odpravljanja vzrokov in posledic socialnega razlikovanja so bili v tem času sicer storjeni nekateri pozitivni praktični ukrepi (samoupravni sporazum o financiranju stanovanjske izgradnje, nadaljevanje izgradnje šolske mreže in mreže otroških vrtcev), vendar uspešnost akcije ni zadovoljiva. V zadnjem času so bili sprejeti celo nekateri ukrepi, ki razvrednotujejo že dosežene rezultate. Zato se sprašujemo, ali je letošnja proračunska politika prispevek v tej smeri ali ne. Delno so za to objektivni, delno pa subjektivni vzroki.

Na področju krajevne samouprave se v KS in v OZK in SZDL vse ostreje postavlja vprašanje takojšnje realizacije 41. dopolnila k ustavi SRS ter sklepov predsedstva ZKJ o odpravljanju vseh oblik državnega kapitala oz. odločanja o uporabi dohodka delavcev mimo organizacij združenega dela ali v njihovem imenu. Ni nobenih objektivnih razlogov za takšno zaostajanje kakršnemu smo priča in se zato z vso ostrino pojavlja vprašanje kdo in kako lahko ovira ta proces.

Na področju zasebnega kmetijstva in pomoči so bili sprejeti ustrezni praktični ukrepi ki omogočajo uresničitev začrtane obnove kmetijstva v občini. Na področju organiziranosti in samouprave v zasebnem kmetijstvu pa ni bil dosežen viden napredek, kar je ena od bistvenih ovir za doseganje še boljših rezultatov. Na to pa seveda vplivajo tudi nekatera neresena sistemska vprašanja položaja kmetijstva sploh (cene itd.).

Na področju ugotavljanja in odpravljanja ekscesov so bili v prvem obdobju po pismu doseženi nekateri pozitivni rezultati (okrepitve davčne uprave itd.). Intenzivnost pa v zadnjem času popušča in bo potrebna ponovna politična akcija za zaostritev borbe proti različnim nepravilnostim (delo komisije za ugotavljanje izvora premoženja, delo inšpekcijskih služb, delo komisije za družbeni nadzor itd.). Tem organom je treba takoj zagotoviti ustrezne kadrovske pogoje za delo.

Ena najpomembnejših nalog, ki je bila izvršena v tem obdobju v občini, je bila akcija vrste OZK za oživitve dela ZMS v posameznih KS in OZD v skladu s sklepi 3. konference ZKJ (npr. Induplati, Domžale, Mengeš, Radomlje, Tosama). Ustanovljen je bil po dolgem času tudi študentski klub. Zelo pomembno je dejstvo, da je bil v ZMS v tem letu dan precej večji poudarek izobraževanju.

Na področju kadrovske politike se je vloga ZK okrepila, zlasti glede izpolnjevanja moralno političnih kriterijev. Praktični rezultati pa so bili doseženi predvsem na občinski upravi. V OZK pa poteka proces diferenciacije kadrov počasi. Izvršene so bile nekatere najnujnejše kadrovske spremembe zlasti v občinski upravi, kjer je bilo nujno glede na celo vrsto odprtih vprašanj, ki so že tako hromila njeno delo, da je to postala resna ovira njenemu hitrejšemu razvoju.

Tudi v nekaterih OZD so bile izvršene kadrovske spremembe v vodstvih, pri čemer je bilo doseženo soglasje vseh političnih dejavnikov v OZD in v občini v okviru kadrovske komisije pri komiteju.

Z neposredno akcijo komiteja so se uredile tudi kadrovske razmere v občinskem vodstvu ZMS, kar je vplivalo na njeno večjo aktivnost in učinkovitost.

II. NAŠE POMANJKLJIVOSTI

V naši občini pogostokrat slišimo v razpravah, da smo premalo samokritični do opravljenega dela, da nismo dovolj odkriti in dosledno obravnavali vseh slabosti in pomanjkljivosti. Res pa je, če ne bomo pokazali na vse praktične slabosti, ki se porajajo ob doseganju pozitivnih rezultatov in jih obvladali, odpravili, bomo nujno zmanjševali trajnost in kvaliteto pozitivnih dosežkov.

Komunisti in tudi drugi občani so na različnih mestih opozarjali na razne pomanjkljivosti, slabosti in nepravilnosti, toda na njihove objektivne ali včasih neobjektivne tr-

ditve čestokrat ni bilo polemike ali odgovora. To velja zlasti za predloge zborov volivcev in KS. Tisti, ki so vedeli za zadeve, niso hoteli začeti dialoga borbe mnenj, konfrontacije. Na sestankih so sedeli komunisti, ki so vedeli, da ta ali druga trditev ne drži itd., toda niso se oglasili in pravilno informirali, da bi pokazali pravo stanje razmer in s tem omogočili organizaciji ali organu sprejem ustreznih sklepov. To kaže na podcenjevalen odnos do kritike in kritičnega presojanja stanja in razmer ter načina delovanja v DPO in na dokajšnjo dozo oportunističnega v vrstah ZK.

Pri ocenjevanju dela in aktivnosti posameznih članov ZK smo bili premalo samokritični. Nismo ocenjevali strokovne in družbeno politične angažiranosti v organizaciji ZK in izven nje. Vse preveč smo opozarjali na posamične primere nedelavnosti, v celoti pa si nismo odgovorili, ali smo storili kot člani ZK vse, kar smo zmožni narediti v okolju, v katerem živimo in delujemo. Morali bi oceniti — objektivno — delo vsakega posameznika in na komunističen način izreči kritiko, če je bilo delo slabo ali izpod njegovih sposobnosti.

Uveljaviti moramo prakso, da vsak pred svojo partijsko organizacijo odgovarja za svoje delo, uspešnost in pravilnost izvajanja politike ZK.

Nekatere OZK in člani ZK hočejo ostati samo na nivoju ocenjevalcev razmer in stanja v občini, komiteju, republikli in celo federaciji, izogibajo pa se pometanja pred lastnim pragom. Ugotavljajo napake, zahtevajo odgovornosti in ukrepe — kontrolo itd. le za druge, v drugih organizacijah, zase in v svoji organizaciji pa tega ne zmorejo. Takim ali manjka ustvarjalne moči, da bi ustvarili in predlagali ustrezno akcijo, kako napake odpraviti, ali pa jih je v celoti prevzel oportunističen, politična slepota itd.

Na osnovi izrečenih kritik je potrebno izdelati celovit program družbene akcije v vseh sredinah v občini, ki bo jasna in konkretna za dolžitev, potem pa ga izvajati v samoupravnih organih, v OZD, v KS, občinski skupščini, v DPO, društvi in društvenih organizacijah. To je potrebno predvsem tudi zato, da bodo številne pripombe našle svoj odgovor, da se bodo stvari spremenile. Ni dovolj, da imamo sestanek, revolucionarnosti razpravi in sestanka ter dogovora mora slediti revolucionarna akcija vseh prizadetih. V imenu OZK akcije ne more uresničiti le sekretar ali le občinski komite. Ti se lahko po tem spremenjajo v vsesplošnega političnega arbitra, kar zožuje in centralizira politiko ZK le na nekaj centrov, baza pa ostaja nerazgibana, njena odgovornost pa splošna in nerazgibana.

Kljub dokaj razvitim oblikam obveščanja ogromno časa porabimo v razpravah v OZK za informiranje in pojasnjevanje, namesto za izmenjavo mnenj in delovni dogovor. To nas opozarja, da moramo v bodoče na tem področju napraviti več za učinkovito obveščanje in seznanjanje članov ZK, zlasti v idejnopolitičnem izobraževanju v OZK. Komunisti smo dolžni, da storimo vse, da se sami informiramo, izogibamo, saj je to predpogoj učinkovitosti ZK. Če informacije niso dostopne, jih mora dati OZK. Tako bomo prepričali, da sta nepoznavanje, neznanje, pravica in da se na tej osnovi ustvarjajo mnenja in sodbe o družbenik razmerah, v čemer so osnove številnim razdrilnim govoricam, politikanstvu političnega podzemlja, vnašanju nemira, vsesplošnega sumničenja in nezaupanja v objektivne informacije.

Ob ocenjevanju politične situacije v naši občini tudi ne moremo mimo nekaterih značilnih (ne samo za našo občino) elementov in pojavov kot so podtikanje, širjenje alarmantnih novic, anonimna pisma, atraktivnih ugibanj o odstopih, premoženjskem stanju posameznikov, OD posameznikov, podcenjevanja in nezaupanja v uspešnost naporov po pismu, pretirana skrb nekaterih za lasten položaj itd. Tega ni bilo toliko, da bi dajalo pretežen pečat političnim odnosom oz. stanju v občini. Je pa vseeno vnašalo marsikdaj nervozo v delovno aktivnost in vplivalo na politično razpoloženje. Najlažje je anonimno opozarjati na to, kakšen dohodek ima, kdo je pravi revolucionar, se spraševati, kdo bo odstopil ali ne, anonimno opozarjati na takšne ali drugačne karakterne lastnosti posameznikov, se opredeljevati po osebah, ne po stališčih itd., kot pa izloščevanje problemov, katerih razreševanje bi dejansko in objektivno prispevalo k odpravi družbenih deformacij: privilegijev, izkoriščanja položaja, k ustvaritvi socialne pravičnosti ter resničnih socialističnih odnosov. Komunisti moramo razkrivati razne demagoge, ki širijo med ljudmi negotovost in občutek ogoženosti, ki skušajo revolucionarno akcijo preusmeriti v mrtve tokove subjektivizma.

Ne bo odveč, če opozorimo tudi na dokaj ustaljeno težnjo v občini, to je, da stalno, vztrajno dostokrat tudi za malenkosti zahteva, da organizacije ZK, komite ali konferenca dajo podporo za izvedbo neke konkretne akcije. Zveza komunistov in njeni forumi so to doslej vedno storili sami od sebe, ker jih je to predhodno zavezoval program. Zvezi komunistov pa se je pogostokrat odrekla od istih ljudi — članov ZK pravica, da ona zahteva izvrševanje nalog in politike Zveze komunistov. Akcije na osnovi programov in sklepov ZK so se pogostokrat ocenjevale kot nesprejemljivo vtikanje in napad na določeno DPO ali organ ali posameznika. Podpore, ki je bila dana s strani ZK, pa nekateri člani ZK niso jemali kot obvezo, ampak nekakšen nujen okrasek, ki ga današnja stvarnost pač zahteva. Samo tako si lahko razlagamo podcenjevalen odnos do Zveze komunistov in drugih družbeno političnih organizacij v občini, ki je bil večkrat izražen celo v sredstvih javnega obveščanja.

III. KOLIKŠNA JE BILA ENOTNOST POLITIČNEGA VODSTVA V DOMŽALAH

Konferenca mora oceniti dosežanje delovanja političnega vodstva občine v skladu s pismom predsednika Tita in Izvršnega biroja predsedstva ZKJ ter sklepi 29. seje CK ZK Slovenije. Ti sklepi nas zavezujejo, da ocenimo: ali je prihajalo do razhajanj o bistvenih vprašanjih družbenega razvoja, oziroma pri izvajanju politike ZK in kakšne politične ukrepe je potrebno sprejeti, da se doseže idejna in akcijska enotnost v občini.

Komite je že pred pismom večkrat poskušal dati oceno odnosov v občini, vendar pri tem ni bil dovolj uporen in dosleden iz različnih vzrokov. Eden od vzrokov je bila velika občutljivost teh vprašanj, ki je mnogokrat privedla v domžalski občini do napačnega opredeljevanja in delovanja članov ZK in drugih družbeno političnih organizacij, zlasti pa njihovih občinskih vodstev, oziroma voditeljev, namreč do opredeljevanja za to ali ono osebnost, ne pa za takšno ali drugačno politiko.

IV. NEKATERE BODOČE NALOGE

1.

V bodoče nas čaka zlasti veliko dela pri razvijanju družbeno političnih odnosov v občini glede na sprejem nove ustave. Potrebna bo temeljita ocena in analiza sedanjih odnosov, posebno še kar zadeva organiziranost in delovanje občinske skupščine, položaja samoupravnih skupnosti, učinkovitost in uspešnost oblik neposrednega odločanja kot so zbori volivcev, zbori delovnih ljudi, referendum in nekatere oblike dela SZDL in sindikata ter drugih DPO. Samo število svetov, skladov, komisij itd. še ni v celoti odraz večje neposredne demokracije, ampak je treba oceniti, kakšne so dejanske možnosti občanov in organizacij združenega dela, da vplivajo na oblikovanje politike v občini in na razpolaganje z materialnimi sredstvi. V politični praksi zadnjih let smo imeli v naši občini večkrat priložnost, da spoznamo slabosti dosedanjega skupščinskega sistema. Zato smo že sedaj poskušali včasih vnašati v dosedanj sistem elemente delegatskega sistema, ki naj bi nadomeščal vlogo klasičnih državnih skupinskih mehanizmov. Tu bomo morali stvari radikalno menjati, da bomo omogočili neposredno dogovarjanje med združenim delom in samoupravnimi skupnostmi o obsegu in načinu porabe sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb v občini in o vseh drugih skupnih vprašanjih. V politični praksi smo že dalj časa poudarjali potrebo, da okrepiamo vpliv delavcev tudi na delovanje samoupravnih skupnosti skladov, vendar je bilo političnih ukrepov zelo malo in je tako odločanje o uporabi dohodka še vse preveč odtujeno vplivu delovnih ljudi.

2.

Že pred pismom, posebno pa še po pismu, smo dostikrat govorili in kritično ocenjevali vprašanja o moralno političnih problemih v delu organov javne uprave, pravosodja, tožilstva in specialnih služb s posebnim poudarkom na njihovo neurejenost materialnega položaja, nezadostni kadrovski zasedbi itd. Samoupravna družba terja namreč učinkovito, strokovno usposobljeno javno upravo, ki bo lahko sledila družbenim spremembam. Zato so bile številne kritike na delo javne uprave itd. namenjene sistemu in tudi nam samim. Vendar pa v upravnih organih dostikrat ni bilo potrebne zavzetosti in odgovornosti do spreminjanja stanja. Biti moramo odkriti, da sedanje stanje kadrovske zasedbe (ne številčno), tehnične opremljenosti in možnosti za nagrajevanje (inšpektorje), terja hitre in učinkovite ukrepe. Kadrovske in organizacijske spremembe v občinski upravi, ki so rezultat skupnega prizadevanja, zlasti pa prizadevanja vodstva ZK v občini, so prvi korak k hitrejšemu spreminjanju stanja v upravi. Materialne razmere so bile slabe tudi v šolstvu, davčni upravi itd.

3.

V naši občini so bili sprejeti v preteklosti stabilizacijski načrti, ki so sodili v okvir splošnih družbenih stabilizacijskih prizadevanj. Oceniti bomo morali, kako smo jih uresničevali. Ne smemo se na splošno zadovoljevati z relativno dobrim gospodarskim stanjem in prepričanjem, da se nam jutri ne more nič zgoditi. Ugotoviti moramo, ali smo dosegli notranje kvalitativne premike in spremembe, torej tisto, kar

(Nadaljevanje na 10. strani)

pripomogla k razčiščevanju idejno-političnih razmer v občini. Nasprotno, komite sodi, da je pot za odpravljanje nakopičenih slabosti le v doslednem izvajanju politike ZK, ne pa v posamičnih odstopih odgovornih funkcionarjev.

2.

Komite je tudi v zadnjem obdobju večkrat ocenjeval razhajanja v občini. Temeljno stališče in izhodišče komiteja je bilo, da je treba pri ocenjevanju enotnosti ali neenotnosti izhajati izključno iz tega, kako kdo izvaja politiko ZK, torej tudi politiko občinske konference ZK in njenega komiteja ter komisij. Komite je večkrat ugotovil, da kot komunisti nismo bili v občini, zlasti v njenem vodstvu, vsi enako dosledni pri uresničevanju politike ZK. Zadolžna enotnost političnega vodstva je bila dosežena o nekaterih pomembnih materialnih vprašanjih razvoja občine npr.: izgradnja moravške ceste, izgradnja šolske mreže in samoprispevek. Enotnost je bila dosežena tudi o ciljih in programih za reševanje nekaterih drugih vprašanj, npr.: izgradnji in financiranju otroškega varstva, ne pa v realizaciji teh programov (npr. izgradnja vrtca v Radomljah). Enotno smo sprejeli tudi ocene o najpomembnejših kadrovskih vprašanjih v zadnjem času (sprememba v občinski upravi), v realizaciji sklepov pa smo bili že nedosledni. Komite je ugotovil da je bilo pravega komunističnega boja, boja mnenj v času, ko so se sprejemali dogovori, stališča in sklepi, premalo, vse preveč pa direktnih ali indirektnih nasprotovanj politiki ZK v občini.

3.

Nekateri člani ZK in izven nje so tudi po pismu zavestno delovali tako, da so odnose v občini še poslabševali s prenašanjem neresnic, polresnic, podtikanj tudi o zelo pomembnih vprašanjih (kadrovskih, vsehbinskih itd.). Tako so v pogojih premajhnega sodelovanja, ki je bilo opazno zlasti med vodstvom ZK v občini in komunisti v vodstvu občinske skupščine, lahko uspešno delovali nasprotniki ZK, oportunisti in karieristi, ki so razbijali napore ZK v občini za razreševanje posameznih odprtih vprašanj. Takšna vprašanja so bila npr. zemljiška politika, politika pomoči borcem NOV, davčna politika, stanje v občinski upravi, delo in razvoj KS ter njihovo financiranje itd.

Zveza komunistov v občini v nekaterih primerih ni imela zadosti sil, da bi dosledno in sproti razčiščevala neenotnost v izvajanju posameznih zelo pomembnih vprašanj politike ZK, npr. na področju socialnega razlikovanja, kadrovske politike, samoupravljanja itd. Paralizirali so jo mnogokrat zlasti posamezniki, ki so znotraj ZK naredili vse, da razvedenijo ostrino politične akcije, ali da akcijo ZK celo okvalificirajo kot napad na posamezne organe in organizacije.

Tako so posamezniki iz vodstva ZB v občini vsako razpravo o merilih in o pravičnosti dodeljevanja pomoči članom ZB skušali prikazati kot napad na pridobitve NOB in borčevsko organizacijo, na ta način pa povzročili, da so se pri delu članstva ZB v občini včasih resnično pojavljala vprašanja, ali ni politika ZK v domžalski občini uperjena proti borcem. Ukrepi in stališča komiteja in občinske konference ZKS ter njenih organov dokazujejo nasprotno, da je politika ZK v občini v svojem bistvu vseskozi odražala polno podporo interesom borcev in reševanju njihovih vprašanj.

4.

V vseh DPO v Domžalah moramo zato doseči kar najbolj poglob-

ljeno angažiranje in uveljavljanje kritične vloge ZK: borbo za samoupravljanje, za stabilizacijo, za politiko socialnih stališč, za uveljavljanje demokratizma itd.

Vse razloge — zlasti še osebne — je treba čimprej odpraviti, tako da bo prišlo v občini čimprej do usklajenega delovanja. Nasprotovanja v občinskem političnem vodstvu spretno izkoriščajo nasprotniki politike ZK in tisti, ki prav želijo, da se stvari stihijsko razvijajo. To jim omogoča, da ribarijo v kalnem in da se s politikom ukvarjajo kot divji lovci. Ne smemo se sami s seboj preveč ukvarjati. Prestižni boj med posamezniki se mora končati. To se bo doseglo le z vztrajnostjo, odpravo nepravilnosti, subjektivizma, spoštovanjem demokratičnega centralizma in z dogovarjanjem.

Potrebno bo več dela na terenu v KS in OZD, to je med ljudmi. Preveč je bilo osebnega dogovarjanja, kar je lahko omogočilo, da se odgovornost prevaljuje sedaj drug na drugega. To pa je tudi razumljivo, saj nekateri smatrajo delo v ZK ali skupščini za osebno stvar in osebe enostavno enačijo z organizacijami ali skupščino, kar pa je popolnoma zgrešeno in nesprejemljivo.

Koordinacija pri komiteju, katero sestavljajo vsi predstavniki družbeno političnih organizacij in predsednik SOB, mora usklajevati reševanje vseh vprašanj, kjer se je potrebno hitro dogovoriti. Sestajati se mora, pa čeprav samo za pol ure, da problem reši — se dogovori, nato pa v akcijo. To dosedaj ni najbolje teklo, za kar je odgovoren sekretar. Komunisti smo sami odgovorni za svojo dogovorjeno politiko in moramo biti pri njenem izvajanju stalno prisotni, tako da spremljamo izvajanje sklepov, neizvajalce pa sproti klicati na odgovornost.

Za delo v komisiji za koordinacijo političnega dela pa s strani nekaterih ni bilo opaziti prave pripravljenosti. Ti se niso v zadostni meri zavedali pomembnosti in vloge te komisije, zato je prihajalo do čudnih situacij, ko npr. predsednik SOB na seji komisije predlaga, da on ne bi bil član, da naj bi bil nekdo drugi, da je moral sekretar komiteja nekatere seje sklicevati večkrat (po 3-krat), ker tistih, ki lahko največ pripomorejo k realizaciji sklepov ZK, ni bilo.

Zakaj tolikšna pasivnost v koordinaciji političnega dela in odnosom v političnem vrhu v občini.

Pri presoji razmer v drugih družbeno političnih organizacijah, posebno v vodstvih v občini, je nevarno, da stanje ocenjujemo subjektivno (ker nam ta ali oni funkcionar ni všeč oz. nasproten). Na razpolago tudi nimamo dostikrat dovolj meril za ocenjevanje tega dela in drugič, da zelo radi pozabimo na objektivne pogoje, v katerih delujejo posamezne družbeno politične organizacije.

Če sodimo po zunanjih manifestacijah (kaj je kdo rekel) lahko trdimo, da odnosi med vodstvi v občini oziroma posameznimi predstavniki družbeno političnih organizacij in SOB pred pismom niso bili dobri; kajti od politične kulture posameznikov v pretežni meri zavisijo odnosi in tudi načini razreševanja vprašanj. Odnosi med vodstvi SZDL, Zveze sindikatov, ZMS in ZRVS ter vodstvom ZK v občini so bili že pred pismom dobri, po pismu pa je sodelovanje na takšni ravni, da je dosežena visoka stopnja vsklajenosti političnega dela v občini. Tudi v ZB NOV v občini Domžale so prisotna prizadevanja za poenotenje politične akcije in za dosledno izvajanje sprejetih stališč ZK v občini.

***
Ni naš namen, da ocenjujemo stvari zelo daleč nazaj, toda če hočemo objektivno oceniti enotnost političnega vodstva v občini doslej, potem moramo seči nekoliko nazaj. To je potrebno tudi zato, ker je bilo v naši občini v preteklosti in je še sedaj precej nerazumevanja o tem, kakšna je vloga DPO, zlasti še vloga ZK kot idejnega in akcijskega usmerjevalca našega družbenega razvoja.

1.

Stopnja doslednosti in enotnosti pri uresničevanju politike v občini je bila različna v posameznih sredinah, organizacijah in organih, kjer delujejo komunisti in to kljub jasnim dogovorom na sejah komiteja in občinske konference ZK, na katerih so bili prisotni vsi vodilni družbeno politični delavci v občini in so te dogovore skupno kreirali in sprejemali. Zato se je porajal večkrat občutek ali videz nemoči in občutek, da so politične organizacije in njihovo delo samo sebi namen. Takšno stanje je bilo tudi v ZK kljub številnim in dobrim programom, ki so konkretno zadolževali komuniste za izvedbo posameznih nalog. Tako smo sprejeli v bližnji preteklosti solidne akcijske programe:

- o nalogah ZK na področju kmetijstva;
- o odpravljanju vzrokov in posledic socialnega razlikovanja;
- o stabilizacijskih programih;
- o splošnem ljudskem odporu;
- o organiziranju in idejno političnem izobraževanju članov itd.

Vedno znova smo ugotavljali da se ti programi izvajajo prepočasi, premalo dosledno in to mnogokrat, zlasti na občinski ravni. To pa je seveda zelo pomembno, saj je to posredno ali neposredno vplivalo na dejavnost v družbeni bazi: v OZD, KS itd.

Tako se je ustvarilo škodljivo vzdušje, ki je mnogokrat paraliziralo ali vsaj bistveno slabilo politično in drugo delo v občini. Očitno je krivda za to do določene mere pri komunistih v občinskih vodstvih, ki niso znali ali hoteli iti v odločen boj za poenotenje politične akcije.

Ugotoviti moramo, da smo komunisti v komiteju in komisijah včasih grešili v metodah dela. Zlasti nismo imeli pravičnega sistema preverjanja izvajanja akcijskih programov. Vse preveč je bilo osebnih stikov med posameznimi vodilnimi družbenimi delavci v občini, premalo za javnega razčiščevanja na sejah komiteja, komisij in konference. Premalo dosledno smo vztrajali na uresničevanju nalog, zato smo prevečkrat razpravljali o nekaterih vprašanjih (občinska uprava itd.). Na drugi strani pa je bilo dosti oportunističnih prav pri tistih organih, ki so bili najpomembnejši nosilci nalog. O nekaterih vprašanjih (delitev parcel, sistem financiranja KS) smo vedno znova sprejemali sklepe, namesto da bi ukrepali zaradi neizvršitve oziroma ugotovili, kje so subjektivni in objektivni vzroki za tako stanje.

Komite se je v preteklih mesecih srečeval s pogostimi pobudami in predlogi predsednika SOB, da bi odstopil. Komite je sicer vzel na znanje razloge, zaradi katerih je predsednik vztrajal, da se mu da razrešnica. Kljub temu pa je komite smatral, da ne bi bilo politično sprejemljivo, da bi v tem obdobju predsednik SOB sprožil tako akcijo, kar je bilo izrecno poudarjeno na 19. seji komiteja, ki je bila 13. 3. 1973 v Jaršah. Povzročila je obilico napačnih interpretacij, brez potrebnega preštevanja, kam kdo sodi, pa tudi ne bi taka razrešitev

naj domžalsko gospodarstvo izvleče iz relativnega zaostajanja v primerjavi s sosednjimi občinami. Takšna ocena nam je potrebna tembolj, ker bomo v kratkem dokončno začrtali srednjeročni program razvoja občine. Na temelju vsega tega bomo morali začrtati strateške cilje gospodarskega in družbenega razvoja.

V teh razpravah se bomo morali tudi dogovoriti, kaj je tudi s tako imenovanim prestrukturiranjem gospodarstva, možnostmi razbremenjevanja gospodarstva, kakšni bodo ukrepi, da povečamo produktivnost itd.

Med osnovnimi problemi nadaljnega razvoja domžalske občine bi morali obravnavati tudi perspektive in mesto občine Domžale v dolgoročnem razvoju ožje regije in Slovenije. Bolj organizirano moramo uveljaviti naše možnosti in potencialne, da se direktno vključimo v oblikovanje razvojnih koncepcij na posameznih področjih (panogah).

4.

Med nalogami, ki smo jih in jih še prenašamo iz programa v program, je tudi vprašanje povezovanja in združevanja OZD v občini.

Medtem ko smo v Sloveniji in Jugoslaviji po ustavnih spremem-

bah priče številnim integracijskim procesom, pa v Domžalah, razen nekaterih poizkusov, še nismo storili dovolj. Razprava teče le o povezovanju OZD naše občine v okviru panog v Sloveniji.

5.

Smo občina, ki slovi po tem, da ima močno razvito obrtno dejavnost. Zato moramo spomniti še na vprašanja položaja in razvoja obrti, na probleme dopolnilnega dela, šušmarstva itd. O tem je bilo v preteklosti veliko razprav, kritike, pa tudi hude krvi in opozarjanj na razne negativnosti ipd. Poudariti moramo, da velja v skladu za gospodarsko politiko občine in v skladu z nadaljnjimi koncepti razvoja osebnega dela za delo z zasebnimi sredstvi, podpreti zlasti razvoj storitvene obrti, ki zelo zaostaja za potrebami občine, preprečiti pa vsako neupravičeno kapitalizacijo in izkoriščanje, odpraviti (z administrativnimi in davčnimi ukrepi) vse tiste oblike dopolnilnega dela, šušmarstva, ki se je razbohotilo na osnovi potrošniške pretiranosti našega življenja in ki je pogostokrat leglo raznih družbenih deformacij.

6.

Zveza komunistov in sindikat morata nadaljevati že začete akcije

o uveljavljanju samoupravne delavske kontrole v OZD, ki je v nekaterih organizacijah (Induplati, Univerzale, Papirnica, Slovenijales itd.) lepo steklo, drugod pa zaostaja ali pa šele pripravljajo ustrezne samoupravne sklepe. Zlasti v manjših OZD, še posebej v negospodarstvu, bo treba s politično akcijo stvari pospešiti.

7.

V redkih primerih smo tudi sposobni pripraviti poglobljene in objektivne ocene idejno političnih razmer okolja, v katerem OZK deluje in na tej osnovi začrtati smeri in taktiko delovanja. Zato moramo doseči, da ima vsaka OZK svoj konkretni program idejno političnega usposabljanja, ki pa mora izhajati iz okolja in strukture komunistov, ter da ga tudi izpolni. Idejno politično usposabljanje mora biti povezano s prakso in konkretnimi problemi, s katerimi se ukvarjajo komunisti v OZK, KS in drugod, drugače je pretirana vez med teorijo in prakso in to povzroča pogostokrat odpor in pasivnost do političnega dela. S tem pa upada idejno politična usposobljenost komunistov, uveljavlja se rutinerstvo, delo organizacij postaja prakticistično. V sedanjih situaciji pa bi le to omogočilo uspešno izpolnitev nalog.

* * *

Ta opis naših prihodnjih nalog in političnih razmer naj prispeva k razpravi in oceni o rezultatih dosežanih politične aktivnosti po pismu in 29. seji CK ZKS in k dokončnemu sprejetju delovnega načrta.

SKLEPI

1. Konferenca je soglasno sprejela poročilo komiteja ZKS o stanju in delu občinske organizacije ZKS Domžale po pismu in 29. seji CK ZKS ter program izvajanja nalog, ki izhajajo iz pisma predsednika ZKJ in IB predsedstva ZKJ ter 29. seje CK ZKS. Dokumenta sta osnova za nadaljnje idejno politično delo in delovanje komunistov v občini.

2. Komunisti v vodstvih drugih družbeno političnih organizacijah so dolžni razpravljati o obeh dokumentih do konca maja 1973 v organizacijah ZK pa do konca junija 1973, zato da se oceno še dopolni in konkretizira.

3. V juliju 1973 morajo vsi nosilci nalog napraviti poročilo, kako poteka izvajanje nalog iz programa.

4. Konferenca je z dolgotrajnim ploskanjem sprejela sklep, da naj tovariš Tito še naprej vodi Zvezo komunistov Jugoslavije.

Izvajanje nalog, ki izhajajo iz pisma predsednika ZKJ in IB predsedstva ZKJ ter 29. seje CK ZKS

Pri določanju nalog komunistov in organizacij ZK v domžalski občini pri uresničevanju pisma predsednika ZKJ in izvršnega biroja predsedstva ZKJ, stališč in sklepov 29. seje CK ZK Slovenije izhajamo iz naslednjega:

Obravnava pisma in celotna aktivnost po njem v organizacijah in aktivnih ZK v delovnih organizacijah, KS, v organih družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in samoupravnih skupnostih, je ustvarila med komunisti in delovnimi ljudmi zavzeto in ustvarjalno razpoloženje, utrdila razredni odnos do družbenih razmer v okolju, kjer delamo in živimo, kritično in samokritično je ovrednotila naše doseganje dela na vseh področjih. Ni se treba omejiti le na tista vprašanja, ki jih pismo neposredno vsebuje ali jih zahtevajo sklepi 29. seje CK ZKS, temveč je kritično pretehtala vse, o čemer smo se v zadnjih letih dogovorili, kar smo zapisali v številne akcijske programe, skratka o vsem, kar smo, ali bi morali, delati in spremeniti.

Pismo nedvoumno ugotavlja, da v ZK ne more biti dialoga z nosilci odpora in omahovanj. Kdor nasprotuje usmeritvi ZK, temu ni prostora v njej. Zveza komunistov ne sme dovoliti, da bi nosilci odpora zlorabili demokratičnost in humanost ZK, zato, da bi jo odvrčali od akcije za uresničevanje sprejete usmeritve v brezkončne in nekoristne razprave. Vse to početje pa izrabljali za ustvarjanje nesamoupravnih odnosov, za osebno oblastništvo in za zasebne koristi. Pismo predvsem nedvoumno naroča članom in vodstvom ZK, da ne smejo dopustiti, da bi se nosilci odpora in omahovanja v ZK potuhnili.

I. NALOGE GOSPODARSKE STABILIZACIJE IN DRUŽBENOEKONOMSKEGA RAZVOJA OBČINE

1. Oceniti izvajanje akcijskih programov gospodarskih organizacij v zvezi s stabilizacijo in nalogah, ki so bile dane na 17. seji. Te programe moramo dopolniti in konkretizirati za lastno sredino zlasti s nalogami, ki izhajajo iz stabilizacijskih ukrepov za tekoče leto.

NOSILCI: Vsi, ki so sprejeli stabilizacijske programe v OZD, kjer jih še niso, naj jih napravijo takoj, koordinacija, komisija za družb. ekonom. odnose, obč. konf. ZK in obč. sindikalni svet.
ROK: Junij 1973.

2. Vpliv pogojev na gospodarjenje organizacij združenega dela v letu 1973 in oblikovanju stališč o bodočem ekonomskem sistemu.

NOSILEC: Komisija za družb. ekonom. odnose pri ZK in sindikatu.
ROK: II. polovica 1973.

3. Srednjeročni program razvoja občine.

Organizirati je treba javno razpravo o osnutkih.

NOSILEC: Komisija za družb. ekonom. odnose pri ZK, sindikatu, SZDL, komisija za izdelavo srednjeročnega programa pri Sob.

ROK: Čimprej.

4. Povezovanje in združevanje organizacij združenega dela. Teze za diskusijo (po panogah, področjih).

NOSILEC: Komisija za družb. ekonom. odnose pri ZK in sindikatu, SZDL in Sob.
ROK: 1973.

5. Politika do razvoja položaja obrti in dopolnilnega dela v občini.

Pripraviti oceno stanja ter ukrepov za nadaljnji razvoj osebnega dela z zasebnimi sredstvi in za odpravo vseh negativnosti na tem področju v skladu z novim zakonom.

NOSILEC: Skupščina občine, SZDL.

ROK: Čimprej.

6. Razvoj kmetijstva.

Stanje in možnosti razvoja kmetijstva v občini o uresničevanju akcijskega programa 2. seje konference ZKS o kmetijstvu in srednjeročnega programa razvoja kmetijstva.

NOSILEC: Komite ZK, Sob, SZDL (sekcija za kmetijstvo).

ROK: Stalno.

7. Samoupravno delavsko nadzorstvo proizvodnega in poslovnega procesa.

NOSILEC: Komite ZK, sekretarji OZK, sindikat.

ROK: Stalno.

8. Pripraviti načrt akcije varčevanja v skladu s sklepi IB in vodstva ZSJ in zbiranju samoupravnih sporazumov o stanovanjskem prispevku.

NOSILEC: OZK, sindikat v delovnih organizacijah, obč. sind. svet, skupščina občine.
ROK: 1973.

II. URESNIČEVANJE USTAVNIH DOPOLNIL

9. Spremljanje uresničevanja 21. in 22. člena ustavnega dopolnila v delovnih organizacijah.

Pospešiti spreminjanje statutar- nih aktov, formiranje TOZD.

NOSILEC: Koordinacijska komisija za izvajanje ustavnih dopolnil pri Sob, komite ZK, sekretarji OZK, sindikat.

ROK: 1973.

10. Večji vpliv združenega dela na vse oblike splošne in skupne porabe.

Sprememba statutov skladov, samoupravne interesne skupnosti v skladu s sklepi.

NOSILEC: Komisija za družb. ekonom. odnose pri ZK, sindikatu, SZDL, Sob, komunisti v skladih in interesnih skupnostih.

ROK: Stalno.

III. IZVAJANJE PROGRAMA SOCIALNE POLITIKE

11. Določiti program socialne politike za leto 1973 in izhodišča za leto 1974.

Na osnovi sprejetih programov socialne politike v občini Domžale izdelati program ukrepov za leto 1973 in dati smernice za leto 1974.

NOSILEC: SZDL, sindikat, Komite ZK, ZMS, ZJB NOV.

ROK: junij 1973.

IV. ODPRAVLJANJE DRUŽBENO NEGATIVNIH POJAVOV

12. Stalno spremljati delo komisije za ugotavljanje izvora premoženja in komisije za družbeni nadzor.

NOSILEC: Komite ZK, sindikat, SZDL, predsedstvo Sob ter organi pregona in inšpekcije.

13. Podatki o premoženju vodilnih in vodstvenih delavcev.

(Nadaljevanje na 21. strani)

Majhno podjetje — veliki uspehi

Prikazovanje fizičnega in finančnega uspeha poslovanja je brez detajlne analize obdelave vseh spremljajočih gospodarskih sprememb in vplivnosti teh v taki obliki težko prikazati dokaj realistično, pa vendar nam poenostavljena analiza stanja v preteklosti pove, da je delovni kolektiv tovarne pozamentarije TRAK Mengeš v prehojeni poti vlagal veliko naporov in samoodpovedi za dosego tako pomembnih delovnih rezultatov. Da bi to bilo

videti bolj prepričljivo, mi dovolite, da to trditev ilustriram z nekaterimi številčnimi podatki.

FIZIČNI OBSEG PROIZVODNJE

Če izhajamo iz predpostavke, da je bil dosežen fizični obseg proizvodnje v letu 1960 z indeksom 100 (doseženih je bilo 76,1 tone izdelkov), potem je rast podjetja v naslednjih letih bila videti takšna:

1965	99,3 tone	z indeksom	130
1968	114,8 tone	z indeksom	151
1969	129,6 tone	z indeksom	170
1970	140,1 tone	z indeksom	184
1971	142 ton	z indeksom	187
1972	166 ton	z indeksom	219

Iz teh podatkov je razvidno, da se je proizvodnja v letu 1972 v primerjavi z letom 1960 povečala za 2,2-krat. Če sedaj te rezultate fizičnega obsega poslovanja primerjamo še z rezultati finančnega, potem bo primerjava še očitnejša v prid prizadevnosti delovnega kolektiva.

Celotni dohodek v letu 1968 je bil dosežen 8.212.923, v letu 1970 11.615.355,00 din in v letu 1972 že 19.018.151,00 din. Delovna organizacija je ustvarila v letu 1968 3 milijone 255.213,00 din dohodka, v letu 1970 4.935.936,00 din in v letu 1972 9.155.339,00 din. V teh letih je bilo po merilih samoupravnih aktov izplačano za osebne dohodke 1968 2.616.785,00 din, v letu 1970 3 milijone 557.745,00 din in v letu 1972 5.398.376,00 din.

Celotni dohodek v letu 1972 je bil torej dosežen 19.018.151,00 din; v primerjavi z letom 1968 je bilo realno povečanje z upoštevanjem povečanja prodajnih cen za 25% še vedno za 74%. Taki rasti so poleg prizadevnosti kolektiva vplivale tudi nove investicijske naložbe v opremo.

V DELITVI — PREDVSEM ZA SKLADE

Delitev celotnega dohodka je vseskozi bila usmerjena v povečanje skladov podjetja, saj je podjetje moralo angažirati precejšnja sredstva za obnovo delovnih prostorov in za nakup novih strojev, pa tudi na obratna sredstva niso pozabili, saj danes podjetje posluje skoraj v celoti z lastnimi obratnimi sredstvi. Investicijska vlaganja v obdobju petih let so bila v višini 5 milijonov ND. V opremo je bilo vloženih okoli 4 milijone, v zgradbe pa 750 tisoč ND. V letu 1973 pa je v teku nabava investicijske opreme v vrednosti 2 milijona din.

Osebnih dohodkov so bili v primerjavi z drugimi panogami v občini na predzadnjem mestu. V tek-

stilni veji pa vedno nekje v sredini. S tem želimo opozoriti na dejstvo, da so doseženi rezultati dejansko plod prizadevanj vseh delavcev samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij v podjetju, strokovnih služb in vodilnih delavcev.

POMEMBEN PRISPEVEK KRAJU

Prav je, da povemo, da je delovni kolektiv tovarne pozamentarije TRAK Mengeš poleg vloženi naporov in samoodpovedi za razvoj tovarne vedno imel odprta vrata tudi za potrebe širše družbene skupnosti. Predvsem pa je bilo uspešno sodelovanje s krajevno samoupravo. Finančna pomoč, ki jo je delovni kolektiv v preteklosti prispeval za komunalne in druge potrebe kraja, sicer ni bila velika, pa vendar vedno razumna do takih potreb ne glede na to, da so bile tudi znotraj kolektiva potrebe po finančnih sredstvih očitne. Prvi rezultati letošnjega poslovanja kažejo, da bo predvideni načrt za leto 1973 znatno presežen. Seveda pa moramo pri tem opozoriti, da danes še ne moremo ocenjevati posledic stalnega poviševanja cen surovin; zaradi tega so vsa predvidevanja zgrajena na trenutni situaciji.

V RAZVOJU — NUJNI NOVI PROSTORI

Še nekaj besed o razvojnem programu naše delovne skupnosti. Vsa nadaljnja investicijska vlaganja v modernizacijo strojnega parka so več ali manj pogojena z zahtevo po novih tovarniških prostorih. Tovarna, v kateri danes dela skoraj 200 delavcev, je postala pretesna. Pogoji dela v nekaterih oddelkih so slabi in v vseh primerih ni mogoče razvijati organizirane proizvodnje.

Oddelak novih sodobnih navijalnih avtomatov

Z uvajanjem novih avtomatiziranih strojev pa so te težave še očitnejše in bolj pereče. Zaradi tega se v zadnjem času v Traku glasno po-

govarjajo o novi lokaciji. Z gradnjo nove tovarne bodo vsi ti problemi vsekakor manj pereči.

B.

Dobensko zborovanje

Na pobudo in željo občanov Dobena je bil pred mesecem dni pri »Ručigaju« krajevni sestanek, kate-rega so se udeležili predstavniki Krajevne skupnosti Mengeš in odbornik občinske skupščine Domžale ter v polnem številu Dobenčani.

Po uvodni obrazložitvi tajnika krajevne skupnosti tov. M. Majcna, kakšno je stanje blagajne, kakšne so obveznosti in kakšne so možnosti na njihovem območju ter po besedah obč. odbornika tov. R. Šinigoja in predsednika krajevne skupnosti tov. A. Blejca so razpravljali posamezni vaščani. Vsi so si bili edini v tem, da se uredi cesta od M. Luke do Gornjega Dobena. Po kratki razpravi so prišli do sklepa, da se bo cesta uredila (prvič po vojni) temeljiteje. Obcestni lastniki zemljišč so podpisali, da brezplačno odstopijo zemljišča za nujno odstranitev zavojev, potrebno razširitev cestišča in nujno potrebna izogiba-lišča. Izvedbo so prevzeli krajevna

skupnost Mengeš, Gozdna uprava ter delno vaščani z delovnim prispevkom. V nadaljnji razpravi je bila izražena želja za izgradnjo vodovoda. Slutiti je bilo, da je to težko izvedljivo. Tov. predsednik Blejca je po strokovni in finančni strani prikazal možnosti, ki so želje zatemnile le do nekega dne, ko bo »vodena slavnost v suhem dolu«.

Po sklepnih besedah, končanem uradnem sestanku se je razvil pravi vaški pogovor v izredno prijetnem vzdušju prijateljstva in v velikem zaupanju vaščanov do predstavnikov, katere so volili, da bi jim pomagali uresničiti njihove želje.

In res, že v nekaj dneh po sestanku so strokovno pregledali teren na cesti in zabili količke na kritičnih točkah za skorajšnji pričetek del, oziroma so že znak za pričeta dela.

Mnogo sreče, v korist vsem uporabnikom cestišča.

Dobovšek Ivan

Vaščani Dobena, na »delovnem samopriskrbi« na cestni relaciji »Ručigaj —Gornje Dobeno

USPELA KONCERTA

Lepo povezavo sta našla Moški pevski zbor Društva upokojencev Domžale in Moški pevski zbor Solidarnost iz Kamnika, ki sta že nekajkrat uspešno nastopila na več proslavah.

Letos sta uspešno koncertirala ob priliki praznovanja Dneva osvobodilne fronte slovenskega naroda 27. aprila in praznika dela 1. maja v Kamniku ter 4. maja v Domžalah. Razveseljivo je dejstvo, da sta bili na obeh koncertih dvorani polno zasedeni, kar je še en dokaz, da ljudje še vedno radi poslušajo našo prelepo slovensko narodno in umetno pesem. Oba zbora vodi neutrudni pevovodja Stane Habe.

V Kamniku sta tako pevovodja in predstavnika društev prejela šopke s strani Občinske konference SZDL Kamnik, v Domžalah pa s strani Občinskega sveta ZKPO in Kulturne skupnosti Domžale, zboroma pa je čestital tudi predsednik Društva upokojencev Domžale Ivan Redenšek.

Po končanem koncertu so pevci imeli kratek razgovor, na katerem jih je v imenu Kulturne skupnosti in Občinske konference SZDL Domžale pozdravil Jernej Lenič s priložnostnim nagovorom, ki ga v celoti objavljamo:

Spoštovane tovarišice in tovariši!

Dovolite, da vas, ki ste priredili današnji pevski koncert, v imenu Kulturne skupnosti in Občinske konference SZDL Domžale iskreno pozdravim.

Prepričan sem, da vam lahko v

imenu vseh današnjih poslušalcev rečem hvala, za prijetno in lepo doživljanje ob vašem petju, posebno še, če je ob poslušanju prisotno razmišljanje, koliko truda, dobre volje in odrekanja osebnim interesom je potrebnih, da se pevski zbor predstavi javnosti s tako bogatim, obsežnim in pestrim programom. Tudi to je vredno posebne pohvale in priznanja.

Še posebnega pomena so taki kulturni večeri slovenske pesmi v današnjem času silovitega tehničnega napredka, izrednega tempa življenja, stalnih družbenih nasprotij, stalnega iskanja in nemira. In vse to burno, nemirno življenje potegne v svoj vrtinec človek, naj bo mlad ali star, pripravljen ali nepripravljen, da se vsak dan in vsako uro spoprime z nastajajočimi problemi in težavami.

To naglo življenje se ne ustavi ne ponoči ne podnevi — nevede in nehote postajamo stroji med stroji.

Če pomislimo na to plat našega življenja, je doživljanje takih kulturnih večerov še toliko družbeno pomembnejše in potrebnejše. Še kako smo potrebni počitka — kulturnega počitka. In, ali se kje bolj spočijemo in iztrgamo iz vsakdanjega življenja kot ob lepi pesmi? Pesem nas poteši do vseh globin, prine nas in z njo zaživimo.

Posebno Slovenci smo narod pesmi in petja, saj je pesem trpljenja ječala z našo narodno zgodovino v najtežjih časih, narodna pesem spremlja naše življenje iz stoletja v stoletje, pesem izraža naše poraze in mogočno je pesem vzki-

pela v borbi in ob zmagi, pesem je tista nežna govornica med materjo in novorojenim otrokom na začetku življenja, pesem je zadnje slovo od znancev in prijateljev. Taka razmišljanja dajejo tem večerom še večji zgodovinsko kulturni pomen.

In končno pogosto pravimo, da je pesem govornica, ki ne pozna meja, govornica, ki združuje narode ne glede na spol in raso, pesem je govornica, ki seje med narode sveta medsebojno razumevanje, spoštovanje in družbeno politično kulturo.

Če je tudi današnji skupni nastop pevskega zbora Solidarnost iz Kamnika in pevskega zbora Društva upokojencev Domžale prispevek k

medsebojnim dobrim in odnosom in če je v takem nastopu tudi med pevci o mogočne slovesnosti — kakor imeni gledalci in poslušalci — s taki večeri še toliko več vredni.

Prepričan sem, da vam bo taka ideja dajala moč, da boste pri svojem kulturnem delu tudi v bodoče uspešni in boste dosegali še nove, lepe uspehe, s katerimi boste vašim poslušalcem dali še veliko mirnih kulturno bogatih večerov.

To vam v bodoče tudi želim v svojem imenu, v imenu občinske konference SZDL in Kulturne skupnosti Domžale.

Za konec le še to. Več skupnih nastopov, ki jih bodo pevci imeli, več volje do dela in še večjo ljubezen do slovenske pesmi bodo imeli.

Tone Ravnikar

TRZINCI NA PREDVEČER PRAZNIKA

Praznik vseh delovnih ljudi — 1. maj — je tudi letos že za nami. Vsakdo ga je po svoje praznoval. V naravi je bilo povsod zelo živahno. Kamorkoli si pogledal, povsod polno ljudi in mnogokje se je kadilo iz ražnjev.

Člani prosvetnega društva »Franc Kotar« Trzin smo, tako kot vsako leto, na predvečer praznika v kamnolomu prižgali kres. Čeprav smo bili vse dneve pred praznikom v skrbeh zaradi vremena in v dvomih, ali naj kres sploh prižgemo ali ne, se nas je vreme »usmililo« prav zadnji dan. V poznih popoldanskih urah smo hiteli pripravljati prostor v kamnolomu. Nameravali smo pripraviti tudi zabavo v manjšem obsegu. Po nekaj urah je bilo vse pripravljeno in zagorel je velik ogenj. Kamnolom je bil v trenutku ves razsvetljen, na njegovih stenah so gorele posamezne bakle. Prijetno vzdrušje, ki se je razvilo v tem trenutku, je popestril še glas harmonike, ki se je prelival med rdečkastimi plameni. Ob pogledu na ta prizor se je v srca organizatorjev prikrdel kanček ponosa. Bili smo zadovoljni, naše delo je bilo poplačano z veselimi in radostnimi pogledi vseh tistih, ki so v tem času prišli v kamnolom, da vidijo vzrok

razigranih glasov, ki so odmevali od mogočnih skal.

Veselo razpoloženje se je nadaljevalo tudi potem, ko je ogenj počasi ugašal in izgubljal svojo moč. Vsi udeleženci tega »piknika« so se prijetno počutili, ob dobri kapljici in poskočnih polkah pa se je marsikdo tudi veselo zavrtel. Nekoliko pozneje smo v počastitev 27. aprila (tudi na predvečer tega praznika smo imeli manjši kres) in 1. maja zapeli venček partizanskih pesmi.

Razšli smo se v zgodnjih jutranjih urah. Nekateri med nami, ki so bili najbolj vztrajni, so iz kamnoloma odšli k tradicionalni prvomajski budnici.

Vsi udeleženci piknika so se poslovlili z željo, da bi bilo takih srečanj, kjer se ljudje sprostijo in s katerih odhajajo dobre volje, še veliko več. Tudi organizatorjem, ki so bili deležni marsikatere pohvale, je ta večer ostal v prijetnem spominu.

Meta Mlakar

V SPOMIN ANTON PODPAC

Prve dni maja tega leta smo spremili na njegovi zadnji poti zaslužnega in požrtvovalnega gasilskega tovariša Antona Podpaca iz Štude pri Domžalah. Pokojni tovariš je skoraj vse življenje posvetil delu v gasilskih organizacijah in zadnjih petnajst let delu v Občinski gasilski zvezi Domžale. Celih petindvajset let je kot tajnik vodil gasilsko društvo Študa pri Domžalah. Bil je tudi vodja in režiser dramskega krožka. Z ustanovitvijo Občinske gasilske zveze Domžale je bil pokojni Tone med njenimi ustanovitelji in vseskozi njen blagajnik in administrator. Koliko je pokojni Tone žrtvoval prostega časa za delo v Gasilski zvezi, koliko kilometrov je v petnajstih letih prevozil službeno od društva do društva širom domžalske občine in to brez dnevnice in honorarjev, vemo samo njegovi sodelavci. Vozil se ni z avtomobilom, temveč s svojim kolesom. Čeprav večkrat strog, ni mislil nikoli slabo. Ljubil je red in točnost, hotel je izboljšati administracijo v naših gasilskih društvih, ki je takrat hudo pešala. Zato je bil med organizatorji seminarjev za vodenje administrativne kot operative. Ves posonen je poročal na sejah Zveze o lepo uspešnih seminarjih. Nepočakan in nepotrepljiv se ni posluževal pošte, temveč je največkrat osebno inter-

veniral pri društvih in iskal potrebne podatke. Ni se ustrašil niti najoddaljenejših krajev. Tako so pokojnega Toneta dobro poznali prav vsi. Svojo odločno besedo pa je znal postaviti za gasilsko stvar tudi na najbolj merodajnih forumih. Pri tem se je marsikje tudi nehote zameril. Čeprav ga je zavratna bolezen vedno bolj mučila, le ni odnehal vse do zadnjega.

Tako ga je vse prezgodnja smrt iztrgala iz naših gasilskih vrst. Za vse svoje požrtvovalno delo ni pričakoval priznanja ne odličij. Mnogim pa je pomagal, da so prišli do njih. Zato seveda tudi ni pričakoval razočaranja in grenkobe prav od tistih, za katere je toliko let nesebično delal. Vse to je dobilo svoj odraz na njegovem pogrebu. Saj so se pogreba udeležili le gasilci iz Štude s svojim praporom. Njegov predsednik se je poslovil od pokojnega Toneta z res iskrenimi besedami. Pevski zbor društva upokojencev Domžale pa mu je zapel v slovo tri žalostinke. Zadnja sta se poklonila mrtvemu tovarišu Tonetu prapor gasilskega društva iz Štude in prapor društva upokojencev iz Domžal. Od bivših njegovih sodelavcev sta se udeležila le dva. Ali je bilo to prav najrazmišljajo tisti, katerih se to tiče.

Nace Vodnik

Program izgradnje stanovanj v občini Domžale predvideva letno 400 novih stanovanj. Novo ustanovljena samoupravna skupnost za to področje se bo vsekakor trudila, da bo program izpolnjen. Slika prikazuje pripravljala dela za izgradnjo 143 stanovanjskega bloka ob Kidričevi cesti v Domžalah

Temeljna je skrb za človeka

Ob prazniku, ki ga v teh dneh praznuje mengeški Trak sem se pogovarjal z direktorjem tovarne tov. Slavkom Piškom, ki prav tako v teh dneh praznuje osebni jubilej — 50 let življenja. K osebnemu prazniku in prazniku kolektiva veljajo naše iskrene čestitke.

KAKŠNO VLOGO IMA VAŠA TOVARNA V KRAJEVNEM ŽIVLJENJU MENGŠA?

»Vloga tovarne za krajevno življenje Mengša se krepi. Sorazmerno z večanjem tovarne se povečujejo tudi sredstva, ki jih Trak prispeva za ureditev krajevnih (predvsem komunalnih) vprašanj. Sicer podpiramo v kar največji meri različne akcije, ki so za krajevno prihodnost pomembne.«

TOVARIŠ DIREKTOR, KAKŠEN KOLEKTIV JE »TRAK«?

»Trak je kolektiv z dobro organiziranostjo v pogojih, kakršnih pač delamo. Da je to res, kažejo rezultati, ki jih je naš kolektiv dosegel. Zaslužni za to so predvsem vsi delavci in strokovne službe, ki svoje delo opravljajo odgovorno.«

KAKŠEN POMEN IMA VAŠA TOVARNA NA ZAPOSLOVANJE V KRAJU?

»Trak zaposluje predvsem žensko delovno silo zahodno od Mengša — tj. Most in Komende, pa tudi delovno silo iz Kamnika. Zaposlovanje pa je le en vidik prisotnosti tovarne v kraju. Gotovo je, da daje kraju določen delovni impulz, ki je za Mengeš prav gotovo pomemben. Prispevek tovarne krajevni samoupravi sem pa že omenil.«

KAKŠNA JE V »TRAKU« RAVEN SAMOUPRAVNIH ODNOSOV?

»Samoupravljanje je v Traku dobro razvito. Pomembno poudarjam:

»samoupravni organi aktivno in samostojno kot je treba urejajo in razrešujejo celotno problematiko.«

V KATERI SMERI POTEKAJO PRIZADEVANJA VODSTVA TOVARNE?

»V zvezi s tekočimi problemi se kažejo najaktualnejša vprašanja nove tovarne. Sicer pa je iz naših ravnanj razvidno, da je na prvem mestu skrb za delavce, želja, da se jim zboljšajo delovni pogoji, poveča družbeni standard in osebni dohodek, ki so bili doslej med najnižjimi v občini.«

KAKŠNA JE OBVEŠČENOST DELAVCEV O VSEH TEH PROBLEMIH TOVARNE?

»Dojemamo načela ustavne reforme. Z vsakodnevnim delom se vključujemo v uresničevanje ustavnih dopolnil, ki žele povečati odločanje neposrednih delavcev.«

KAKO SE VAM KAŽE PRIHODNI TOVARNIŠKI DELAVNIK?

»Delovne možnosti so izrabljene, dograditve pa niso možne. Izdelati želimo idejni osnutek nove tovarne, ki naj bi stala v bližini mengeške bencinske črpalke. V prvi fazi namreč potrebujemo skladišče za surovine in gotove izdelke.«

KAJ VAM BO OMOGOČILA NOVA TOVARNA?

»Dosegli bomo ekonomičnost proizvodnje, še boljše organiziranost delovnega procesa ob najmodernejših strojih. S povečanim ekonomskim učinkom bo tovarna ob prizadevnem delu vseh nas opravičila vlaganja, ki jih želimo časovno nekoliko raztegniti. To pa zato, da sredstva za novo tovarno ne bi bila zaposlenim preveliko breme v kratkem časovnem presledku.«

B.

Cita Robič prejema zaslužno nagrado za 33-letno delo v TRAK-u

70 let Pevčeve Angele

11. maja letos praznuje svoj 70. rojstni dan dolgoletna članica in odbornica RK Vir — Angela Pevec.

Rojena je bila na Prevojah v revni družini. Oče je bil tesar in je le težko preživel svojo številno družino, saj je imel 12 otrok. Angela je morala že z 9 leti »služit«. Tri leta je delala pri kmetu v blagoviških hribih. Za nekaj časa se je vrnila domov, z 18 leti pa je šla v službo v Ljubljano, kjer se je začela dobro znana pot podeželskih revnih deklet. Bila je lahko le gospodinjska pomočnica. 10 let je tako delala pri raznih družinah, potem pa sta si z možem ustvarila svoj dom. Varčna, kakor sta bila, sta si zgradila skromno hišico, v kateri sta odraščala njena otroka. Bila je skrbna mati in dobra gospodinja svoje družine.

Angelo pa poznamo tudi z druge strani. Bila je zelo aktivna članica AFŽ, dolgoletna odbornica tako pri AFŽ kot RK. Razumljivo je, da je bil na letni konferenci RK Vir letos sprejet sklep, da se ji podeli mesto častne članice tega odbora. Za RK je bila tudi dolgoletni praporščak. Angela je bila sploh zelo aktivna občanka zato ne smemo prezreti tudi tega, da je v času obnove in izgradnje žrtvovala ne-

šteto prostovoljnih delovnih ur, posebno pa pri izgradnji zadružnega doma na Viru.

Ob njenem življenjskem jubileju ji želimo še mnogo zdravih in srečnih let, veliko osebne sreče in plodnega dela v organizaciji RK Vir.

Čestitamo!

Francka Avbelj

PIONIRJI — PROMETNIKI

V soboto, 5. maja je bilo V. republiško srečanje pionirjev prometnikov v Ljubljani. Srečanja sta se udeležili ekipi iz Osnovne šole Šlandrove brigade in Osnovne šole Vencija Perka iz Domžal. Pionirji prometniki so se pomerili v znanju prometnih predpisov, reševanju prometnih situacij v križišču, uporabi kompasa in v streljanju z zračno puško.

V nedeljo, 6. maja pa je bila paradi pionirjev prometnikov, ktere so se udeležile vse popolne osemletke v občini Domžale. Povorka skozi mesto se je končala z ogledom zveznega tekmovanja v spretnostni vožnji s kolesi v hali Tivolii.

Delavska univerza in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu sta v soboto, 12. 5. 1973 organizirala občinsko pionirsko tekmovanje »Kaj veš o prometu« v Moravčah. Tekmovanja se je ude-

ležilo 60 učencev iz vseh osnovnih šol domžalske občine. Tekmovanje je bilo razdeljeno na tri področja, in sicer: testiranje, spretnostna vožnja z zaprekami in ocenjevalna vožnja.

Rezultati:

Ekipe 5. in 6. razred:

I. mesto osnovna šola Šlandrove brigade — 45 kazenskih točk;

II. mesto osnovna šola V. Perka — 72 kazenskih točk;

III. mesto osnovna šola Mengeš — 111 kazenskih točk;

IV. mesto osnovna šola Jurij Vega Moravče — 130 kazenskih točk;

V. mesto osnovna šola J. Kersnik Brdo — 146 kazenskih točk;

VI. mesto osnovna šola Radomlje — 152 kazenskih točk;

VII. mesto osnovna šola Dob — 153 kazenskih točk.

Ekipe 7. in 8. razred:

I. mesto osnovna šola Šlandrove brigade — 46 kazenskih točk;

II. mesto osnovna šola V. Perka — 65 kazenskih točk;

III. mesto si delita osnovni šoli Mengeš in Janko Kersnik Brdo s po 99 kazenskih točk;

IV. mesto osnovna šola J. B. Tito — 107 kazenskih točk;

VI. mesto osnovna šola Radomlje — 124 kazenskih točk;

VII. mesto osnovna šola Dob — 154 kazenskih točk;

VIII. mesto osnovna šola Jurij Vega Moravče — 168 kazenskih točk.

Navedeni skupini sta za dosežena prva tri mesta prejeli pokal v

trajno last in diplome. Ekipe osnovnih šol za prapor pa so dosegle naslednje rezultate:

I. mesto osnovna šola Šlandrove brigade — 91 kazenskih točk;

II. mesto osnovna šola Vencija Perka — 137 kazenskih točk;

III. mesto osnovna šola Mengeš — 202 kazenskih točk;

IV. mesto osnovna šola J. Kersnik Brdo — 245 kazenskih točk;

V. mesto osnovna šola Radomlje — 276 kazenskih točk;

VI. mesto osnovna šola J. Vega Moravče — 298 kazenskih točk;

VII. mesto osnovna šola Dob — 307 kazenskih točk.

Osnovna šola J. B. Tito v tekmovanju za prapor ni bila udeležena, ker je imela v sestavi tekmovanja samo eno ekipo, oziroma ekipo 7. in 8. razreda.

(Nadaljevanje z 10. strani)

Vsi vodstveni in vodilni delavci v družbenopolitičnih organizacijah, občinski skupščini, samoupravnih skupnostih, v delovnih organizacijah, v organih javne varnosti, davčni upravi, inšpekcijskih službah itd. morajo poslati komisiji za ugotavljanje izvora premoženja podatke o svojem premoženju.

NOSILEC: Komite ZK, sekretarji OZK, sindikalni svet, Sob.

ROK: 1. polovica 1973.

V. RAZVOJ DRUŽBENO-POLITIČNIH ODNOSOV V OBČINI

14.

Uresničevanje delegatskih odnosov v občini.

Pripraviti se na javno razpravo v občini o ustavnih spremembah tako, da bomo kasneje lahko uresničevali določila druge faze ustavnih sprememb, to je razvijanje delegatskih odnosov v občini, novega občinskega sistema itd.

NOSILEC: Komite ZK, komisija za družb. ekonom. odnose pri sindikatu in ZK, SZDL, ZMS, ZZB NOV.

ROK: Ustavna razprava.

15.

Usklajevanje programov dela družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in tudi samoupravnih skupnosti.

NOSILEC: Komite ZK, komisija za koordinacijo političnega dela pri komiteju, samoupravne skupnosti.

ROK: Stalno.

16.

Zagotoviti večjo informiranost in izdelati sistem informiranja v vseh organizacijah in organih.

NOSILEC: Vodstva OZK, KS, DOP, Sob, uredniški odbor OP.

ROK: Stalno.

VI. KADROVSKA POLITIKA

17.

Družbeni dogovor o kadrovski politiki v občini.

Čim prej zaključiti razpravo o predlogu tega dogovora, ga sprejeti in ustvariti pogoje za njegovo uresničevanje.

NOSILEC: Komisija za kadre pri komiteju, SZDL, sindikat — komisija za pripravo DO, Sob.

18.

Reševanje kadrovskih potreb v občini.

Spremljanje in usposabljanje kadrov za vodstva DOP in samoupravnih skupnosti. Oceniti moralno politične in samoupravne kvalitete vodstvenih delavcev.

NOSILEC: Komisija za kadre pri komiteju, komite ZK in drugi kadrovski organi v družbenopolitičnih organizacijah in Sob.

ROK: junij 1973.

19.

Pregledati kadrovska strukturo v vseh samoupravnih in političnih organih v občini.

NOSILEC: Komisija za kadre pri komiteju, komite ZK, kadrovski organi DOP.

ROK: april — maj 1973.

20.

Kadrovske priprave na skupščinske volitve, volitve v vodstva DOP in samoupravne interesne skupnosti.

Posebno skrb posvetiti afirmaciji kandidatov iz vrst neposrednih proizvajalcev, mladine in žena.

NOSILEC: Kadrovski organi, SZDL, sindikat, ZK, ZMS.

ROK: 1973.

21.

Kadrovska sestava vodstev organizacij ZK in organov občinske konference ZK.

NOSILEC: Komisija za kadre pri komiteju, sekretarji OZK.

ROK: maj — november 1973.

VII. NALOGE S PODROČJA VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

22.

Uresničevanje programa aktiva ZK osnovnih šol.

NOSILEC: sekretariat aktiva ZK prosvetnih delavcev.

ROK: Leto 1973.

23.

Razvoj poklicnega šolstva in srednjega šolstva v občini Domžale.

NOSILEC: Komisija za srednješolstvo pri Sob Domžale, komite ZK.

ROK: junij 1973.

VIII. NALOGE S PODROČJA KULTURE IN TELESNE KULTURE

24.

Dosedanje delovanje skupnosti, ustanovitev aktiva komunistov — kulturnih delavcev.

NOSILEC: Komisija za idejna vprašanja pri ZK.

ROK: september 1973.

25.

Delo zveze kulturnoprosvetnih organizacij.

Pripraviti skupno sejo komisije za idejna vprašanja pri občinski konferenci ZKS in predsedstvom obč. sindikalnega sveta, ZKPO.

NOSILEC: Komisija za idejna vprašanja pri občinski konferenci ZKS.

ROK: september 1973.

26.

Ustanovitev samoupravne skupnosti za telesno kulturo in aktiva komunistov s področja telesne kulture in športa.

NOSILEC: Iniciativni odbor za telesnovzgojno samoupravno skupnost pri Sob, komite ZK, SZDL.

ROK: maj 1973.

IX. UTRJEVANJE KONCEPTA SLO

27.

Delo odborov SLO v KS in delovnih organizacijah.

NOSILEC: Komisija za SLO pri komiteju ZK, komisija za SLO pri SZDL.

ROK: 1973.

X. DELOVANJE ORGANIZACIJE ZK V OBČINI

28.

Izpopolnitev organiziranosti ZK v občini.

Spremeniti in dopolniti statutarni sklep o organiziranosti in delovanju ZK v občini.

Zagotoviti organiziran vpliv ZK na vsa družbena področja v občini.

NOSILEC: Komite ZK, komisije konference in komiteja ZK.

ROK: september 1973.

29.

Sprejem v Zvezo komunistov.

Začrtati akcijo v vseh organizacijah ZK v občini za bistveno povečanje članstva, zlasti v velikih organizacijah ZK, da se spremeni socialni in starostni sestav organizacij ZK.

NOSILEC: Vodstva organizacij in aktivov ZK, komite ZK, komisija za organiziranost in razvoj, kadrovska komisija pri komiteju ZK.

ROK: leto 1973.

30.

Idejno politično usposabljanje članstva.

Komite in vsaka organizacija in aktiv ZK morajo imeti in izpopolniti svoj konkreten program idejno-političnega usposabljanja komunistov.

NOSILEC: Komisija za organiziranost in razvoj ZK, komisija za idejno-politična vprašanja, vodstva OZK in aktiv ZK.

ROK: 1973.

31.

Aktiv ZK neposrednih proizvajalcev.

Sklicevati aktivne neposrednih proizvajalcev v okviru občinske organizacije ZK kakor tudi v OZD in določiti programe dela.

NOSILEC: Občinski komite ZK.

ROK: Stalna naloga.

32.

Spremljanje in kontrole izvajanja nalog.

Vsa vodstva organizacij in aktivov ZK, organi občinske organizacije ZK (komite in tudi drugi nosilci posameznih zadolžitvev v tem delovnem načrtu) so dolžni zagotoviti tekoče spremljanje in preverjanje izvajanja nalog. Na vsakem sestanku organizacij in organov ZK v občini je potrebno pred prehodom na dnevni red pregledati izvajanje nalog in akcij ter sprotno ukrepati: organizacijsko, kadrovsko, disciplinsko itd., če delo zaostaja.

Za to je zadolžen komite.

Občinska konferenca ZK pa bo v letu 1973 najmanj 3-krat pregledala izvajanja.

Domžale, v aprilu 1973.

Kje si, kulturni občan?

Razsežna dvorana HALE Komunalnega centra željno pričakuje množico ljudi, ki jo bo sprejela vase ob napovedani svečani proslavi. Žarometi tipajo po emblemu Triglava s črkama OF in napisom »1. maj Praznik dela«, v zraku duhti po kmečkih uporih, stoli razporejeni v vrstah čakajo občane, da pridejo sedet s svojo borbeno vestjo. Čas neusmiljeno beži, pevci, recitatorji, godbeniki in organizatorji boječe škilijo proti vratom, skozi katera od časa do časa s strahom stopi posamezna pojava.

In glej: resnično se je zbralo nekaj čez sto občanov, zgubljenih v razsežnosti velike dvorane. Tisoč vabil, objave v radiu in razobešeni plakati! Čemu vse to?

Govornik se trudi, kako bi osvetlil mejnike postavljene v lastni narodovi zgodovini, mejnike oblite s trpljenjem in krvjo, mejnike, ob katerih je bilo nešteto postavljeno vprašanje: biti ali ne biti, živeti ali umreti!? Pesmi ubrane done iz grl, glasovi recitatorjev kličejo v spomin preteklost, zvoki godbe se zlivajo v akorde, podeljujejo se priznanja OF za zasluge in delo. Vse teče brezhibno. Zakaj ne bi? Saj so za harmonijo vsi na odru zanesljivo petkrat toliko ur žrtvovali kot je bilo vseh v dvorani.

Resnica je samo ena, trpka in žalostna: pozabljamo, da smo nosilci naprednih idej, da smo tisti, ki sebi ustvarjamo »socializem«. Resnično

imamō polna usta lepih besed, toda naša zavest je plehka in gledana skozi dinar, skozi kubike motorjev, vikendov in skozi polne želodce in malignane.

Obrazi so vsi tako poznani, kot da so vsak dan skupaj. Vedno eni in isti. Kje ste drugi, kje ste predvsem mladi? Vemo: ob glasbenih skrinjah in biljardnih mizah v zakajenih lokalih, v temačnih in romantičnih disco klubih. Tam je doma vsa vaša kulturna »veličina«, tam je vaša duševna revščina.

Čemu še Himna in Internacionala, čemu narodov ponos? Ali nismo to zamenjali z Adamom in Evo, Startom, romani X - 100 in popsi?

Morda je marsikdo globoko v sebi premišljeval: škandal! Toda to ni res! Spet smo obogatili oknice, strop, zaveso in predvsem prazne stole. Poskrbeli smo, da se bodo amortizirali lahko bogatejši, saj so nemoteno sprejemali vase duševno hrano in nobeno telo jim ni oviralo, da bi bili za karkoli prikrajšani. Resnično smo zavedni, ker brez hinavščine in z odprtimi rokami dajemo inventarju vse tisto, kar je bilo namenjeno nam — občanom. In prav je tako, kajti dež bi spral z občanov vso harmonijo svečane proslave, na stilih pod streho pa je harmonija za vedno ostala.

Za domžalske občane še en mejnik več ob že tako visokem »kulturnem bogastvu«.

Občan K. K.

Likovna sekcija je pričela z delom

Pred meseci je Občinski svet ZKPO Domžale objavil v Občinskem Poročevalcu razpis za vpis likovnikov v likovno sekcijo, ki jo je svet ustanovil. In res, odzvalo se je lepo število (ca. 20) mladih in tudi starejših ljubiteljev likovne umetnosti, ki ponedeljek za ponedeljkom redno prihajajo na seminar, katerega vodi domačin, akademski slikar Daniel Fugger.

Največ članov te sekcije je dijakov in študentov Grafične šole, Pedagoške akademije, Šole za oblikovanje, Aranžerske šole, ki si želijo še utrditi svojo likovno znanje. Za začetek so se lotili slikanja v oglju, kasneje bodo prešli na akvarel, olje in še druge vrste slikarske in ostale likovne umetnosti.

Nekaj izmed teh mladih je včlanjenih v Mladinski aktiv ZM Domžale. Ti so v dneh od 28. aprila do 3. maja razstavljali svoja dela v mali dvorani Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale in to: Mirko Dežela, Marija Habjan, Anton Jarc, Roman Kos, Jože Tönig, Mojca Vilar, Vinko Zeleznikar in Meta Ogrinc. Kljub prvomajskim praznikom so imeli kar lep obisk. Razstavo samo pa je odprl predsednik IO Kulturne skupnosti Domžale tov. Stane Habe.

Razveseljivo je dejstvo, da se je v likovno sekcijo vključilo toliko mladih ustvarjalcev, ki bodo z leti prav gotovo s svojimi deli obogatili področje domžalske občine.

Tone Ravnikar

Ob 40-letnici tovarne »Trak« Mengeš

Pogled nazaj

Že 40 let izdelujejo v Mengšu vrvice in trakove. Začelo se je v letu 1933, ko je takratni lastnik Ivan Kanc začel z izdelavo reklamnega traku z napisi, sedaj znanega kot lepljeni adjustirni trak. Vse do leta 1960 je bila mengeška tovarna edini izdelovalec tega traku v Jugoslaviji.

Podjetje je bilo obrtno, le z nekaj zaposlenimi. V letih 1936-37 se je proizvodnja razširila še na izdelovanje pletenih in tkanih, elastičnih in neelastičnih vrvic in trakov. Leta 1941 je obratovalo že 14 pletilnih strojev, 3 trakotkalske statve in 2 stroja za izdelovanje lepljenega adjustirnega traku. Zaposlenih je bilo okoli 20 delavcev.

V času okupacije se podjetje ni razvijalo. Okupator si je prilastil pravico odločati o delu in nadaljnji usodi podjetja. V negotovosti glede obstoja, brez vsakega napredka, je maloštevilni kolektiv dočakal svobodo.

Po osvoboditvi je podjetje poslovalo pod firmo lastnika do 28. aprila 1948 ko je bilo nacionalizirano. Od takrat do 30. junija 1950 je poslovalo samostojno. Možnosti razvoja takrat ni bilo, ker je v sedanjih objektih obratovala še tovarna parketa z žago, ostalo pa je bilo obsežno kmečko gospodarsko poslopje.

Od 30. junija 1950 do 1. septembra 1952 je bilo podjetje v sklopu štirih manjših tekstilnih podjetij združeno v Tekstilno industrijo Domžale. S 1. septembrom 1952 se je osamosvojilo in osvojilo sedanje ime Tovarna pozamenterije TRAK Mengeš. Ta datum lahko pomeni bistveno prelomnico v razvoju in napredku podjetja. Takrat so bili v podjetju izvoljeni tudi prvi organi delavskega samoupravljanja, delavci so prevzeli podjetje v svoje roke.

Podjetje ni imelo rožnatoga položaja. Stavbe so bile stare, podjetje je imelo le del sedanjih prostorov, pod isto streho je bila še parketarna in kmečko gospodarsko poslopje.

Težavni pogoji dela

Strojev ni bilo veliko, vse pa je bilo staro in iztrošeno. Rezervnih delov se ni dobilo, novih strojev ni bilo mogoče kupiti. Le s težavo je bilo vzdrževano vsaj obstoječe stanje z večnimi popravili. Slabi stroji in slab material so bili tudi vzrok slabega izkoriščanja strojev in ne najboljše kvalitete. V ilustracijo bodi povedano, da je takrat tkalka naredila največ 12 votkov, danes jih na štirih strojih naredi 180, to je 15-krat toliko.

Pogoji dela so bili resnično težki. Prostori so bili majhni, natrpani s stroji in materialom. Ogrevanje prostorov z različnimi pečmi, je povzročalo stalno nevarnost požara in še bolj poslabšalo delovne pogoje v zimskem času. Surovine so bile zelo slabe, slaba razsvetljava in ropot.

V letu 1957 je bila parketarna preseljena v Domžale. Prostore so

dobili. Vse prostore je bilo potrebno v celoti preurediti, ker niso bili primerni za uporabo. Porušili so žago in stare lesene lope na severni strani, ter uredili nove prostore. Pridobljeni so bili novi prostori, ki so bili vsaj podobni industrijskim. V Jugoslaviji je začela v tem času s proizvodnjo prva tovarna tkalskih strojev DRVOZA Varaždin, ki je doslej izdelovala le razne rezervne dele za tkalske stroje.

Nastop folklorne skupine osnovne šole Mengeš pod vodstvom tovarišice Mlakarjeve

Domači konstruktorji

Načrti za prvi jugoslovanski trakotkalski stroj »ekscentric« so bili njihovi. Izdelal jih je upokojeni tehnični vodja tov. Ficker Aleksander. Pod njegovim nadzorstvom je bil v domači ključavničarski delavnici, ki jo je takrat vodil Oražem Ivan, izdelan prototip tega tkalskega stroja, ki obratuje še danes v tkalnici I.

Par let zatem so kupili prve štiri nove trakotkalske stroje in še nekaj starih, tako da je bilo v letu 1961 v naši tkalnici že 11 strojev za tkanje trakov.

Sodobnejši prostori

S povečano proizvodnjo so se povečevala tudi sredstva. V novih prostorih so bili stroji boljše razporejeni, lahko so povečali število strojev na pletilko, povečana je bila torej produktivnost.

V »Traku« pripovedujejo

»Ves ta čas smo skrbeli tudi za strokovne kadre. Vzgjali smo se sami in sprejemali smo nove mlade s potrebnim strokovnim znanjem. Čeprav smo ob 30-letnici podjetja ugotovili, da smo dosegli mnogo, da

imamo že 14 statev in 30 novih pletilnih strojev in novo snovalo, je bil to šele začetek hitrejšega razvoja.

Vsa ta leta smo povečevali proizvodnjo s povečevanjem števila delavcev in delovnih izmen; v borbi za večjo proizvodnjo smo uvedli nočno izmeno. Število delavcev je stalno naraščalo. Zanimivo je pogledati število zaposlenih:

v letu 1933	2 delavca
v letu 1943	19 delavcev
v letu 1953	63 delavcev
v letu 1966	150 delavcev

Vidimo, da je porast števila zaposlenih močan in največji v letih 1960—1963, kar ni čudno, saj so v tem času povečali prostore in število strojev. Z letom 1965 pa je nastopil tudi pri rasti števila zaposlenih nov čas, čas intenzivnosti izkoriščanja strojev, torej povečevanje proizvodnje brez povečanja števila

stajev po čemer je nastalo veliko povpraševanje. Izdelali so tudi dvoje tovornih dvigal za lažji transport v skladišča in oddelke v prvem nadstropju, ter več raznih merilnih in navijalnih strojev za pakirnico.

Novi stroji in povečana proizvodnja so zahtevali vse več in več prostora, ki ga je vseskozi primanjkovalo. Na severni strani so sezidali novo tkalnico in pakirnico. Preuredili so kurjenje s premogom in pridobili prostor za povečanje oplemenitilnice.

Največji njihov problem je postal prostorski problem. Ugotovljeno je bilo, da izdelovanje lepljenega traku ni perspektivno, zato je bilo to delo ukinjeno. Čeprav pomeni ravno ta oddelek prvi začetek podjetja, so ga v letu 1971 odprodali. V iste prostore so postavili tehnološko, ki je perspektivna — pletenje elastičnih čipk.

Stroji prihodnosti

»V tkanju smo dosegli velik napredek. V proizvodnjo smo uvedli prve avtomate. Čeprav se nam je v začetku zdelo nemogoče, ko smo namesto 100 obratov začeli tkati s 600 obrati in več, sedaj vemo, da so to stroji bodočnosti. Danes že težko pričakujemo novih avtomatov, ne več s 600, ampak s 1500 obrati,« pravijo zaposleni v tej mengeški tovarni.

Na starih pletilnih strojih je pletilka izdelala v osmih urah ca. 2000 metrov elastike, na novih Comez strojih ca. 10.000 m, torej petkrat toliko. Zato ni čudno, da so se v Traku odločili še za nakup osmih strojev, s katerimi bodo ustvarili možnost ukinitve nočne izmene, povečanje produktivnosti in izboljšanje delovnih pogojev.

To je v kratkem opis rasti podjetja. Vse to so ustvarili sami, delavci-samoupravljalci. 1. septembra leta 1952 so v Traku izvolili prvi delavski svet. Bilo je to nekaj novega. Marsikdo se je spraševal, kako bodo delavci upravljali s podjetjem.

Velike pridobitve

Res, v začetku ni bilo vse tako, kot danes. Začeli so skromno. Z razvojem samoupravljanja so naraščale tudi pravice in dolžnosti, razvijali in krepili so se odnosi, uveljavljali so se delavski sveti, odbori in komisije.

Gospodarili so dobro. Vse, kar so sprejeli od družbe v upravljanje so smotrno koristili.

Med prvimi so uvedli 7-urni delavnik in uspeli s odkrivanjem nočnih rezerv, kljub zmanjšanju delovnega časa, povečati produktivnost. Med prvimi so uvedli 40 % nočni dodatek, namesto predpisani 25 %. Uredili so kuhinjo za toplo malico, zgradili kočjo na Veliki planini in kupili na morju počitniško hišo, ter s tem omogočili članom kolektiva cenen odhiti.

V dobrih dveh desetletjih delavskega upravljanja je delovna skupnost tovarne TRAK dosegla velik napredek. Zasluge za to ima prav gotovo vsak delavec.

Prepričani smo, da bo delovna skupnost Traka nadaljevala tradicijo enotnosti in velike solidarnosti, kar je najzanesljivejši porok za še večje skupne delovne uspehe in osebno zadovoljstvo delavcev v prihodnosti.

B.

Slovesnost v domu TSUGŠ v Domžalah

21. marec je bil za mladince in mladinke TSUGŠ zelo svečan in prazničen. Na delovnem sestanku osnovne organizacije ZK je bilo sprejetih 22 mladincev in mladink — dijakov TSUGŠ, 5 učencev iz Strokovno izobraževalnega centra in 4 mladinci iz Domžal.

Slavnosti so prisostvovali tudi člana CK ZKS Lojze Briški in Aleksander Kutoš ter člana občinskega komiteja ZKS sekretar Aleksander Skok in tov. Franci Gerbec. Po uvodnih besedah je sekretar osnovne organizacije ZK na TSUGŠ tov. Peter Košir dejal, da je rezultat aktivnega in kontinuiranega delovanja Zveze komunistov tudi ta delovni sestanek, ko v vrste sprejemajo nove mlade člane. Organizacija ZK na TSUGŠ je ena tistih, ki doživlja največje spremembe: vsako leto odidejo po končani šoli nekateri člani v druge kraje, na delovna mesta, torej v zelo različne sredine, kjer potem delajo v svojem poklicu.

Sola TSUGŠ je tudi vir političnih kadrov, dobro vzgojenih mladih ljudi, ki se razen stroke kaj kmalu vključijo tudi v aktivno družbeno politično življenje, v delo samo-

upravnih organov in drugih družbeno-političnih organizacij. Zveza komunistov na TSUGŠ že od nekdaj smatra za eno svojih osnovnih nalog usposabljanje mlade ljudi za čim bolj učinkovito samoupravljanje, da bi tako v času učenja odpravljali enostranost, ki se kaže čisto v tem, da mladi ljudje potem, ko pridejo v proizvodnjo, niso dovolj seznanjeni s temi problemi kaj šele, da bi bili usposobljeni za aktivno in uspešno sodelovanje v samoupravnem sistemu. Pismo tovariša Tita je nova spodbuda za delo in dovolj resno opozorilo, kam lahko zabredemo, če svojih osnovnih nalog ne izpolnjujemo dosledno. Pismo pomeni v bistvu povzetele januarskega akcijskega programa ZKJ, katerega nismo dovolj resno in dosledno uresničevali.

Tov. sekretar je dodal, da je ta dan zelo pomemben za vse novosprejete člane ZK, da zavestno sprejemajo večjo odgovornost v družbi, da pomeni sprejem v ZKJ zrelostni izpit za družbeno-politično delo. S konkretnim delom bodo dokazali lastno aktivnost in mladostni polet — vrednost in kvalitete, ki so last Zveze komunistov.

Na Opekarni Radomlje so obenem s praznikom dela proslavili tudi Dan opekarjev in Dan podjetja. Delavci, ki so ob težkem delu na Opekarni vztrajali deset let so prejeli lepe nagrade

Zločin pri Lenartu

Konec maja bo pri zavodu Borec izšla knjiga Jožeta Vidica »Zločin pri Lenartu«. Pisec, ki ga poznamo že po knjigi »Beg z morišča«, v najnovejšem delu obravnava izredno zanimivo in resnično zgodbo o komandirju varnostno obveščevalne službe, ki je bil hkrati agent gestapa in črne roke. Knjiga nas seznaja z zgodovino in zločini črne roke v Sloveniji.

Knjiga je zbirka 19 resničnih zgodb. Obsega 530 strani in je v njej objavljeno 126 fotografij, živih in padlih borcev ter drugih dokumentov.

Ena od zgodb ima naslov Kamniška afeta. Nenavaden naslov, vendar pisec pojasnjuje, zakaj se je odločil zanj. V zgodbi nas podrobno seznanja z bojem varnostno obveščevalne službe proti sovražni agenturi v kamniškem okrožju. Podrobno so opisani življenjepisi in okoliščine smrti kamniškega zdravnika dr. Julija Polca, sekretarja okrožnega odbora OF Jožeta Kavčiča-Jernača, sekretarja rajonskega komiteja Domžale Milana Janežiča iz Moravč, sekretarja rajonskega komiteja Komenda Franca Stenovca-Urha iz Domžal in Toneta Hauptmana-Kranjca, sekretarja rajonskega komiteja Domžale.

Pisec je knjigo napisal na podlagi izpovedi 300 prič in številnih

dokumentov. Pri raziskovanju dogodkov na domžalskem področju je odkril povsem nove dokaze o krivdi Kvartič-Mejačeve skupine. Prvič bo opisana vloga Mejačeve družine iz Komende v minuli vojni in izdajalska vloga kaplana Andreja Križmana iz Komende. Nadalje bo v knjigi življenjepisi predvojnega revolucionarja Albina Pibernika iz Šmarce pri Duplici. Zanimivi so spomini znamenitega partizanskega intendanta Mirka Frankiča-Tilna, ki je na Moravškem organiziral partizansko intendanturo. Za šole bo še posebno zanimiv opis življenja in smrti učitelja Viktorja Mokorela-Zmaga, ki je padel kot sekretar rajonskega komiteja.

Knjiga bo zanimivo branje za vse, ki so bili priča tem dogodkom in za tiste, ki iz pripovedovanj in knjig spoznavajo našo nedavno zgodovino. Knjiga je dobila letošnjo Kajuhovo nagrado.

Sekretar občinskega komiteja ZK tov. Aleksander Skok je potem razdelil članske izkaznice in čestital novosprejetim članom ZK. Učenka TSUGŠ Lenka Deletičeva se je v imenu novosprejetih članov zahvalila in v zaobljubi poudarila, da bodo naloge, ki jih dajeta tov. Tito in ZK vestno izpolnjevali.

Svečanost je zaključila folklorna skupina doma TSUGŠ z dalmatinskim plesom pod vodstvom Marije Popac. Programu je sledila zakuska, mladinci in mladinke pa so tudi zaplesali.

Milena Milošević

Odprto pismo domžalski javnosti

Upoštevač sklepe 3. konference ZKJ in sklepe republikanskih in občinskih organov ZK, postavljamo naslednje zahteve:

- zahtevamo za 1200 domžalskih mladincev primeren prostor za klubske in interesne dejavnosti. Prostor naj bi prišel v trajno last mladinskega aktiva. Svoj prostor prav tako rabi Študentovski klub;

- pri Društvu prijateljev mladine naj se ustanovi komisija, ki bo pregledala in spodbujala osnovno dejavnost: to je sodelovanje z mladino, ki je pri tej organizaciji do zdaj nezadostno razvita;

- zahtevamo, da se v Domžalah končno ustanovi čitalnica oziroma študijska knjižnica. Obstoječi knjižnici naj se zagotove ustrezni prostori. Vse to je nujno, če hočemo vsaj malo izboljšati kulturno raven domžalskih mladincev,

- zahtevamo, da se vsem mladincem zagotovi organiziran vstop v telovadnice pod enakimi pogoji. Organizacijo in koordinacijo s TIS pa naj vodi komisija za šport pri Občinski konferenci ZMS,

- zahtevamo, da se na sestanke družbeno političnih organizacij in Krajevne skupnosti v Domžalah vabijo tudi predstavniki mladine in študentov.

Aktiv mladih komunistov Domžal

Moč je v — solidarnosti

V dinamiki razvoja posameznih krajev se zlasti ob intenzivnem priseljevanju in razvoju mest oblikujejo nove soseske, ki pomenijo iz leta v leto večji imperativ, da je potrebno urejevati vprašanje njihove komunalne opremljenosti. Tu ne gre le za vprašanje Domžal, kajti nedvomno je, da družba sama ni sposobna pokriti potreb, ki so nujne, predvsem pa ne v tako kratkem času, v kakršnem se zahteve, da se stvari rešijo, postavljajo. Vsi vemo, da so take neodložljive potrebe glede komunalne opreme tudi v Domžalah, da je naša dolžnost, da to uredimo. Zahteve po čimprejšnjem urejanju teh vprašanj so postavili predvsem zbori volivcev, družbeno-politične organizacije in drugi. V krajevni skupnosti Domžale se zavedajo, da jih je družba postavila zato, da te stvari urejajo, da je njihova dolžnost organizirano izvrševati in uresničevati te zahteve, ki so jih postavili občani na zborih volivcev.

V preteklem obdobju je bil že izdelan predlog perspektivnega plana komunalnih in ostalih del na področju krajevne skupnosti Domžale za obdobje 1973/76. Ta perspektivni program predvideva dela, ki so navedena v planu financiranja po posameznih letih.

Po posameznih letih so zajete sledeče ceste:

LETO 1973: Brejčeva, Chvatalova, Ješetova, Krakovska, Kersnikova, Kraigherjeva, Levstikova, Murnova, Mavsarjev trg, Rojska cesta,

drova, Šubljeva, Trdinova, odcep Trdinove, Vojkova, Zoranina, Trzinska, Mačkovci;

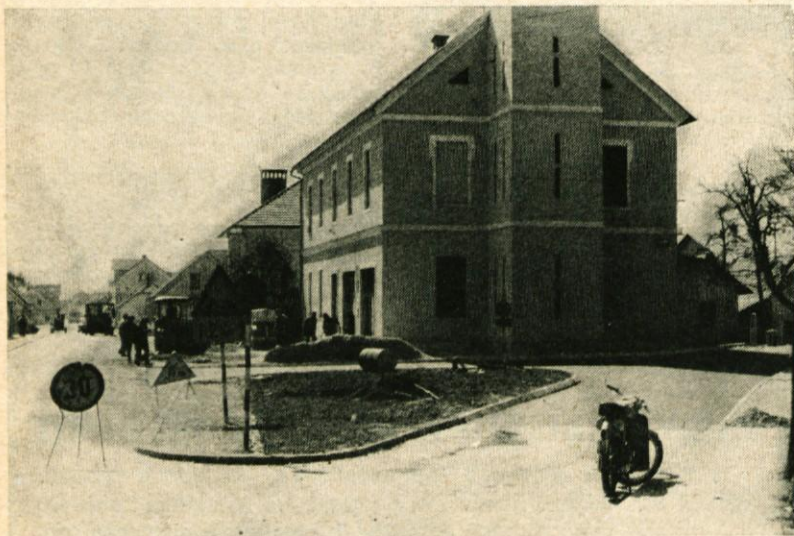
Leto 1976: Obvezno Domžale: Trzin, Trzinska c., Zaboršt—Krumperk, Študa, Št. Pavel, odcep od Studljanske do Jesiharja, Študa—Ihan, Okr. cesta Študa.

Poleg rekonstrukcije cestnega omrežja plan predvideva še razširitev pokopališča, ureditev športnega parka, otroškega igrišča, kopališča, javne razsvetljave, mrliške vežice, avtoparka, avtobusne postaje, tržnice, parkirnih prostorov, ureditev Šumberka, cestne signalizacije, zasnovno in postavitev doma družbeno-političnih organizacij idr.

Po njem naj bi plan za idealno ureditev do leta 1976 prispevali: krajevna skupnost, občinski proračun, sklad za mestno zemljišče, gospodarske organizacije, društva in seveda tudi občani.

Krajevna skupnost se zaveda, da bo le s polno angažiranostjo vseh omenjenih ta plan mogoče uresničiti. Za uresničitev te naloge naj bi prispevali kot že rečeno tudi občani.

Njihova sredstva — če se bodo odločili — da s samopriskom pomagajo pri teh pomembnih nalogah — bi v celotni finančni konstrukciji pomenila le 7%, vendar bi bila dragocena tudi zato, ker bi dokazala solidarnostno moč in enotnost nas, vseh, da si pomagamo do prepotrebne in nujne komunalne opreme kraja.

Dela na rekonstrukciji Savske ceste so bila hitro opravljena.

Sejmiška cesta, Tomšičeva ulica, Ul. 29. nov., Vegova, Vodopivčeva, Radio c., Antona Skoka;

LETO 1974: Depala vas, Koščeva, Lobodova, Na Zavrteh, Obrtniška, Nova ulica, Prečna, Prešernova del, Roška, Roje, Rozmanova, Stranska, Stobovska, Trubarjeva, Urha Stenovca, Vodovodna, Varškova, Vodnikova, Železniška, Partizanska, Zupančičeva del, Usnjarska;

LETO 1975: Aškerčeva, Breznikova, Bernikova, Kasalova, Krožna, Kavčičeva, Koširjeva, Kovičeva, Kajuhova, Jarčeva, Maslejeva, Marokova, Lekarniška, Nikola Tesla, odcep Aškerčeve, odcep Poljske poti, Pot na Pridavko, Poljska pot, Peternelova c., Simona Jenka, Šlan-

Mislim, da ni potrebno poudarjati, kaj vse omenjeno za Domžale kot kraj pomeni. Pa še nekaj drugega velja omeniti. Občani in krajevna skupnost z akcijo, s katero bodo sebi reševali komunalne potrebe, ne želijo postati ovira za polno in neokrnjeno uresničenje programa gradenj šolske mreže. Še vnaprej žele podpirati SKUPNA hotenja, katerih realizacija je bila začeta že v preteklosti.

Slejkoprej podpirajo zahtevo, da se polno uresniči zastavljeni program gradnje šol in šolskih prostorov. Prav zato njihova akcija ni (in ne bo) postala ovira za nadaljevanje prispevka za gradnjo šolske mreže. Kajti menimo, da pojmovanja: »Mi smo svoje že dobili,«

ni, da bi pa nastalo v prihodnje, pa ne smemo dovoliti.

Za akcijo, ki je bila v Krajevni skupnosti Domžale začeta, velja reči, da to ni le stvar dela ljudi. Vseh nas je, ki želimo boljše in bolj zdrave življenjske pogoje, lepše okolje, večjo varnost otrok, lepše življenje, skratka — le skupna akcija, solidarnost, zavest, da je v skupnem hotenju in kasneje uresni-

čevanju zastavljenih nalog moč in teža, bo dala ustrezne rezultate. Kajti brez nje ne gre. Pregovor — »v slogi je moč« je veljal in še velja. Če se ga bomo Domžalčani zavedali, bomo le tako lahko uresničevali pomembne naloge in cilje, ki so nam jih v drastični luči predstavili zbori volivcev.

B.

Plenum domžalskih upokojencev

Tretjo nedeljo v aprilu so se zbrali domžalski upokojenci v dvorani Zadrúžnega doma na Viru. Plenum je bil sklican po sklepu zadnjega rednega občnega zbora DU Domžale. In prav je tako! S tem so bili vsi člani DU najboljše seznanjeni s problemi, s katerimi se bori upravni odbor od občnega zbora dalje. Teh pa ni malo. Najtežji problem je, da DU Domžale še do danes nima primerne prostora za pisarno. Ta pisarna je bila vse do februarja 1973 tako majhna, da se v njej niso mogle vršiti niti seje upravnega odbora. S februarjem pa je bilo DU Domžale dejansko na cesti, ker je lastnica uporabo pisarne odpovedala. Po mnogih prošnjah in moledovanjih na vseh mogočih forumih, ki so bila brezuspešna, se je upravnemu odboru le posrečilo preurediti že napol razpadlo hišo, nasproti tovarne Univerzale Domžale, včasne poslovne prostore. Zato se je upravni odbor odločil za čimprejšnjo gradnjo Doma upokojencev v Domžalah, kjer naj bi dobili svoj mirni dom vsaj tisti upokojenci, ki so tega najbolj potrebni, poleg tega pa še društvo svoje prepotrebne prostore.

DU Domžale že razpolaga z osnovnim kapitalom. Vršili so se dogovori z občinsko skupščino in Birojem 71 Domžale glede lokacije in projektov. Pa je prišlo vmes kot strela z jasnega, da z gradnjo doma

ne bo nič, ker je prioriteto treba adaptirati oba Domova počitka. Pri tem pa naj v prvi vrsti pomagajo prav domžalski upokojenci, češ, saj bodo tako ali tako vsi prišli nekoč v ta dva domova, zakaj bi gradili svoj dom. Temu se je sedanji upravni in nadzorni odbor DU Domžale odločno postavil po robu, ker smatra, da se tako stanovanjsko vprašanje naših upokojencev ne sme in ne more reševati. Nismo proti obnovi obeh domov in bi to obnovo tudi podprli, a najprej moramo rešiti stanovanjski problem upokojencev, ki žive v nemogočih stanovanjih. Prav ti upokojenci nikakor ne bi zmogli visokih oskrbin v Domovih počitka, niti ne marajo biti v breme občini.

DU Domžale mora zato rešiti ta pereči problem s takojšnjim pristopom h gradnji, če že ne v takem obsegu, kot je bilo sprva zamišljeno, pa vsaj k izgradnji stanovanjskega bloka. Ta prva faza dela bi rešila stanovanjski problem vsaj 30. najpotrebnejšim upokojencem in dala tako potrebne poslovne prostore organizaciji, ki zajema v naši občini 3000 upokojencev. Tega dejstva ne more nihče negirati!

Zadnji plenum DU Domžale je to soglasno potrdil in dal upravnemu odboru društva vsa podpora in polnomočje za nadaljnje delo.

Nace Vodnik

Mengeški gasilci gredo na olimpiado

Prve dni julija bo članom Gasilskega društva Mengeš ostal v lepem spominu, saj bodo zaželeli srečno pot in veliko uspeha desetim tovarišem, ki bodo odpotovali na gasilsko olimpiado v Brno na Češkoslovaškem. Vsi prebivalci Mengša pa bodo lahko še enkrat potrdili, da je v njihovem gasilskem društvu zbirališče vseh tistih, ki imajo veselje do skupnega dela in čutijo potrebo, da pomagajo ljudem v trenutkih, ko so tega najbolj potrebni.

Na zveznem tekmovanju 1. 1971 so se v Kraljevu uvrstili na 5. mesto. Prav s tem uspehom so si pridobili pravico, da sodelujejo na četrti gasilski olimpiadi, katere se bodo, med slovenskimi gasilci, udeležili le še gasilci iz Pobrežja —

Maribor in ženska ekipa tovarne Meblo iz Nove Gorice.

Pomemben uspeh mengeških gasilcev pa prav gotovo ne bo presenetil, saj se ekipa, ki bo odpotovala na to veliko preizkušnjo sposobnosti in znanja pripravlja na olimpiado leto dni. Tekmovalni program intenzivno trenirajo že od februarja meseca. Tako se travnik za kulturnim domom v Mengšu trikrat tedensko spremeni v tekmovalno areno, kjer se najprizadevnejši člani društva trudijo, da bi bilo njihovo znanje popolno, njihova fizična kondicija pa na višku. Zavedajo se, da jim samo to lahko prinese zaželeno priznanje — še en pokal — še eno odličje.

J. Ž.

Novice iz Moravč

Cestno podjetje Ljubljana je začelo rekonstruirati cesto Moravče—Izlake. Ker je na razpolago za asfaltiranje te ceste samo 1,5 milijona din, bo podjetje asfaltiralo samo del ceste od Moravč do Drtije. Z druge strani pa podjetje Slovenija ceste modernizira cesto od Izlak proti Moravčam. Ker ima ta odsek preko 4 milijone din sredstev, bo letos gotovo več asfaltirane ceste kot na moravškem odseku. Predvidevajo, da bo cesta gotova do leta 1975. Ta cesta bo zelo velikega pomena posebno za zasavske revirje, ki bodo dobili najkrajšo dobro zvezo preko Moravč z Ljubljano.

V začetku meseca maja je podjetje SAP pričelo urejevati parkirni prostor v Moravčah za svoje avtobuse. Ta dela so odlagali iz leta v leto. Ko pa je KS Moravče zagrozila podjetju, da bo od 1. maja letos z znaki prepovedala parkiranje avtobusov okrog Moravč, je podjetje takoj pričelo z deli. Pričakujejo, da bo podjetje zgradilo tudi postajališče, da potnikom ne bo treba čakati na avtobusne zveze pod milim nebom.

8. tega meseca je minilo 31 let, odkar je okupator izvedel masovne aretacije zavednih Moravčanov. Že 7. 5. 1942 je bilo aretiranih 47 občanov Moravške doline, ki so bili izdani, da sodelujejo s prvimi partizani, ki so se v to dolino zatekli že 1. 1941 iz Zasavskih revirjev, ljubljanske in domžalske okolice. Zaradi enotnega in odločnega zadržanja pri zasliševanjih so se vsi vr-

nili domov po 6-tedenskem zaporu v Begunjah.

8. V. praznuje Moravška dolina še eno obletnico. Pred 15 leti na današnji dan je bil ustanovljen v Moravčah obrat podjetja pletenin Rašica iz Gamelj. Razmere za pričetek dela so bile težke, kajti v Moravčah ni bilo primernega praznega prostora, niti strojev in ne stanovanj za vodstveni kader, kar je bil pogoj za pričetek dela. V tem času, 8. maja 1958, se je zasilno obnovila v vojni porušena Lavričeva hiša. Lastnica je odstopila to hišo začasno podjetju Rašica. Stare pletilne stroje je nakupila bivša občina Moravče širom po Sloveniji in tako je okoli 40 delavk-domačink pričelo z delom oziroma učenjem. Število je hitro rastle, tako da je v naslednjem mesecu štel ta kolektiv že 80 članov. Prostori so bili pretesni in neprimerni, zaradi tega so se delavke odločile, da bodo z vsemi silami delale in prispevale za gradnjo nove hale. Na skupnem sestanku so se delavke zavezale, da bodo prispevale od mesečnih prejemkov po 1000 S din in opravile vsa težaška dela. 18. maja 1960. leta se je prostovoljnega dela udeležilo 200 občanov in občank pri izkopu temeljev. Dela so se nadaljevala do konca in 18. decembra istega leta je bila otvoritev novega obrata Rašica v Moravčah. Stavba je dolga 45 m in široka 13,5 m. Matično podjetje je v tem obratu zamenjalo vse stroje. Danes je ta obrat moderen in delo poteka po sodobni tehnologiji.

Leopold Götz

Pomanjkanje kruha v Pečah

Občani Peč v zadnjem času ne morejo priti do osnovnega prehrabnega artikla: kruha. Kje so vzroki za to ni vprašanje spremembe same strukture zaposlenosti na tem področju, ampak tudi odnos trgovine, da bi jim dostavljala prepotreben kruh na to območje. Čeprav ima trgovsko podjetje »Napredek« Domžale v Pečah svojo poslovalnico, pa ni urejen prevoz kruha do te poslovalnice. Dejstvo je, da tudi Moravče same niso dobro založene s kruhom, tako da delavci, ki v popoldanskem času odhajajo iz Moravč, ne morejo ku-

piti kruha. Vaščani pravijo, da bi bil ta problem rešen tako, da bi kruh dostavljali vsaj vsak drugi dan in, da so pripravljeni med seboj izvesti anketo, koliko kruha bi lahko prodali v trgovini. Poleg tega pa ne predstavlja problem niti sam prevoz, kajti redna avtobusna zveza in prevažanje šoloobveznih otrok v Moravče bi lahko kombinirali in s tem odpravili ta majhen pa vendar življenjski problem.

Prepričani smo, da bo trgovsko podjetje »Napredek« to zadevo z občani čimprej ugodno uredilo.
Občan

10. obletnica moškega pevskega zbora

V mesecu aprilu so prizadevni pevci Moškega pevskega zbora KUD Janko Kersnik iz Lukovice praznovali 10-letnico delovanja.

Jubilejni nastop so imeli v dvorani Zadrúžnega doma v Lukovici, kjer so ob tej priliki domačini in bližnji okoličani ter gostje napolnili dvorano do zadnjega kotička. S tem so domačini dali najlepše priznanje pevcem in naši prelepi narodni in umetni pesmi.

Veliko je pevcev, ki delujejo v zboru vseh deset let. Še bolj razveseljivo pa je dejstvo, da se je prav v zadnjih dveh letih vključilo v pevske vrste toliko mladih fantov, ki radi prepevajo.

Predvsem moramo pohvaliti prizadevnega pevovodjo prof. Peregrina Capudra, ki kljub redni službi vedno najde toliko časa, da redno prihaja na vaje iz Ljubljane. Tam si je ustvaril novi dom, pesem pa ga še vedno veže na rodni kraj.

Ob koncu uspelega nastopa so zboru čestitali predstavniki ZKPO in Kulturne skupnosti Domžale, Krajevne skupnosti Lukovica, pevovodji pa je izročil šopek tudi predsednik KUD »Janko Kersnik« iz Lukovice ter se mu zahvalil za desetletno delo.

Tone Ravnikar

Občinski odbor RK je tudi letos organiziral tekmovanje ekip prve pomoči. Zgoraj: Tekmovalne ekipe pri razreševanju teoretičnih vprašanj. Spodaj: Tekmovalna ekipa Mengša pri praktičnem delu tekmovanja, zasedla je 1. mesto

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA DOMŽALE

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. kreditni referent — 1. delovno mesto
2. pripravnik — 2. delovni mesti

Poleg pogojev, ki so določeni z zakonskimi predpisi, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1. kandidat mora imeti višjo izobrazbo — ekonomska smer, lahko je pripravnik.

Pod 2. Sprejmemo maturanta ekonomske srednje šole ali administrativne šole.

Ponudbe z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema razpisna komisija do zasedbe delovnega mesta.

IŠČIMO REŠITEV

Zaposlenim iz širšega področja Črnega grabna, ki se dnevno vozijo na delo v industrijska središča verjetno ni lahko, posebno pa tistim, ki se poleg redne zaposlitve ukvarjajo še s kmetijstvom. Zaradi tega sem v članku »Le trije osmošolci so se odločili, da bodo postali kmetje« predlagal, naj bi na tem področju ustanovili manjše proizvodne obrate. Če bi zaposlitev bila možna nekje v Črnem grabnu, bi verjetno več kmečke mladine ostalo na vasi. Tudi prevozi nekaj stanejo, pa čas, ki se porabi za vožnje, stanovanjski problem industrijskih središč je velik, morda tudi to nekaj pomeni.

Na sestanku političnega aktiva Črnega grabna, ki je bil v Krašnji, je bil sprejet sklep, da se bo obrtnemu čevljarškemu podjetju »Mojca« nudila vsa pomoč pri gradnji delovnih prostorov. Kljub velikemu prizadevanju samega podjetja stvar zelo počasi napreduje. Problem je denar, podjetje samo ga nima, vsaj ne dovolj, vendar je »Mojca« glede na svojo gospodarsko moč za gradnjo delovnih prostorov vložila že veliko lastnih sredstev. Če bi podjetje dobilo še obljubljeni družbeno pomoč, bi lahko zaposlilo kar precej ljudi in vložena sredstva bi se bogato obrestovala.

V Lukovici je kamnolom, ki ga

upravlja Komunalno podjetje Domžale. Naprave za izkop, drobljenje in sejanje peska pa so stare in iztrošene. Stroji so večkrat v kvaru in proizvodnja trpi zaradi nenehnih zastojev. Nemalokrat se zgodi, da se potrošniki peska vračajo iz kamnoloma s praznimi kamioni. Mnogi trdijo, da bi kamnolom lahko dal veliko več, če bi investirali v potrebne naprave. Zakaj ne bi kamnolom bolje izkoristili? Povpraševanja po pesku je veliko in pravijo, da je material uporaben tudi za razne cementne izdelke. Tudi po teh izdelkih je veliko povpraševanje. Lahko bi tu, kjer je surovina, izdelovali zidake, strešnike, cevi in še kaj. Strojovnjaki lahko ugotovijo, če se tu da kaj spremeniti in če se da, je to zopet priložnost za zaposlitev nekaj več občanov.

Iz Črnega grabna je precej ljudi zaposlenih v tovarni Induplati Jarše. Ta tovarna ima tudi obrat, ki izdeluje iz lastnih platnenih proizvodov razne prevleke, šotore, zavese, namizne garniture in podobno. V Črnem grabnu bi tak obrat prav gotovo imel dovolj delovne sile.

Predlogi, ki sem jih dal v obeh člankih so bolj človeški kot strokovni, so pa dobronamerni — iščimo rešitev.

TK

Kaj bo s stanovanji prosvetnih delavcev na šoli Brdo?

Osnovna organizacija ZK Črni graben je na svoji 8. redni seji 3. maja 1973 v Lukovici obravnavala med drugim tudi problem stanovanj za prosvetne delavce na Osnovni šoli »Janko Kersnik« Brdo.

Komuniste Črnega grabna revoltira kritično stanovanjsko stanje prosvetnih delavcev na področju Črnega grabna. Vprašujejo se, ali bo mogoče speljati učno vzgojne programe z mladino, če bo tako stanje trajalo še dalj časa.

Petnajst prosvetnih delavcev se v šolskem letu 1972/73 vozi na šolo Brdo in njene podružnice iz najrazličnejših krajev Slovenije: Vrhnike, Ljubljane, Kamnika, Zagorja, Izlake... Za prevoze šola odšteje nekaj starih milijonov, a od TIS zato ne dobi ničesar.

Štirinajst delovnih mest bo na šoli Brdo razpisanih za novo šolsko leto 1973/74.

Kaj to pomeni za krajevne skupnosti Črnega grabna in za našo občino?

Ze tako je Črni graben v občinskem merilu področje nerazvosti. Menim, da prav prosvetni delavci lahko socialne razlike blažijo na področju izobraževanja, vzgoje in kulturne dejavnosti. Tega so se prosvetni delavci Črnega grabna vedno zavedali in po svojih močeh veliko pripomogli, da teh razlik ne občuti vsaj najmlajši rod.

Kaj storiti, da se ne bodo trošila sredstva za prevoze, kaj storiti, da ne bodo učitelji »bežali« iz šole Brdo, kaj storiti, da bi socialne razlike bile za občane Črnega grabna manjše?

ZGRADIMO UČITELJEM NA BRDU STANOVANJA!

M. S.
sekretar osn. organ. ZK

Občani Prevoj in okolice so končno dobilo sodobno samopostrežno trgovino

»ZARJA«

Obrtno in montažno podjetje KAMNIK
Mekinje, Molkova pot 5

- I. Sprejme v delovno razmerje takoj za nedoločen čas:
1. več stavbnih ključavničarjev
  2. več nekvalificiranih delavcev za priučitev na delovnih mestih v proizvodnji

za določen čas ali v honorarno zaposlitev:

1. znažilko

Pogoji:

pod 1.: kvalificiran stavbni ključavničar, praksa in odslužen vojaški rok zaželena

pod 2.: odslužen vojaški rok, zaželena praksa pri delih v kovinski ali instalaterski stroki, želja po pridobitvi stopnje priučenega ali polkvalificiranega delavca

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD.

- II. Sprejme v učno razmerje — vajence:

1. pet učencev za poklic elektroinstalaterja
2. šest učencev za poklic stavbnega ključavničarja
3. pet učencev za poklic instalaterja centralne kurjave
4. tri učence za poklic vodovodnega instalaterja
5. dva učenca za poklic instalaterja klimatskih naprav — kleparja
6. enega učenca za poklic pleskarja in soboslikarja

Pogoj za sprejem v učno razmerje je uspešno končana osemletka.

- III. Objavlja štipendije:

1. eno štipendijo za študij na pravni fakulteti
2. eno štipendijo za šolanje na tehnični srednji šoli strojne stroke

Prebivalci vasi Hudo so zopet zbrani na eni izmed delovnih akcij. S prostovoljnimi delom in s prispevki so v svoji vasi naredili že marsikaj. Še nedavno zelo slaba cesta skozi vas je sedaj asfaltirana in že se lotevajo drugih »kritičnih« točk v svojem kraju

IZVIRNE NOVICE

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

DOBRODOŠLE

UREDNIŠTVO

Telesna kultura in šport

NOGOMET

PODZVEZNA LIGA — ČLANI:

XIV. kolo — 15. 4.

Dob : Elan	3 : 1
Domžale : Kamnik	2 : 2
Ihan : Grosuplje	7 : 0

Elan je tudi Dobljanom pokazal svoje nešportne posebnosti. Nič čudnega, da je to moštvo v gosteh nepriljubljeno. Domačini so zasluzeno zmagali. Sodnik pa je bil tak, kot si ga samo želimo — Kuželj. Domžalam ni uspelo premagati kluba iz sosedne komune, ki ni prikazal dobre igre, vedel pa je, da mu je točka dovolj. Ihanci so brez težav zmleli slabe goste.

XV. kolo — 22. 4.

Sava : Domžale	2 : 1
Cement : Dob	4 : 3
Ihan : Hrastnik	1 : 2

»Tužna je bila nedelja« za vse tri klube iz višje družbe. Domžalčani in Dobljani se izgovarjajo na slabe sodnike, Ihanci na nesrečno zadnjo minuto. Morda bi združeni v eno moštvo le dosegli dve točki?

XVI. kolo — 29. 4.

Domžale : Grosuplje	2 : 1
Bela krajina : Ihan	0 : 0
Dob : Kamnik	1 : 5

Težka zmaga Domžalčanov, uspeh Ihana na Dolenjskem ter zelo slaba igra Doba nad povprečnimi Kamničani so značilnosti te športne nedelje. Tudi zanimanje gledalcev ni več tako, kot smo ga bili navajeni.

XVII. kolo — 6. 5.

Ihan : Domžale	1 : 0
Sava : Dob	4 : 0

Ihan je z drugo zmago v tem prvenstvu nad Domžalčani dokazal, da je v svoji komuni boljši bореc in strateg. V igri, ki je bila boljša v drugem polčasu, so domačini zasluzeno zmagali, čeprav so Domžalčani imeli najboljšega moža, tokrat odličnega Vrhovca. Rahne je odločil tekmo: z glavo je obranil svoj gol in kmalu za tem odlično podal, tako da odbite žoge od vratarja ni bilo težko poslati v mrežo. Sava je dokazala, da je doma nepremagljiva, toda tudi hendikepirani Dob ni več tako nevaren nasprotnik. Tako je ta nedelja spet prinesla spremembo na lestvici, kakršnih bo do konca prvenstva še veliko. Vsi trije iz višje družbe bodo ostali vsaj še eno leto — tam, kjer so.

I. RAZRED — A skupina — člani

XI. kolo — 15. 4.

Mengeš : Induplati	0 : 1
Napredek : Apnar	1 : 1

XII. kolo — 22. 4.

Črnuče : Mengeš	1 : 1
Enotnost : Induplati	0 : 1
Cerknica : Napredek	3 : 0

XIII. kolo — 29. 4.

Mengeš : Apnar	7 : 2
Borovnica : Napredek	1 : 1

XIV. kolo — 6. 5.

Cerknica : Mengeš	0 : 2
Črnuče : Induplati	4 : 1

Za Mengšani so doživeli isto usodo prvo nedeljo v maju tudi Jaršani v Črnučah. Kaže, da je tudi v tem razredu vse odločeno, prestop v višji rang tekmovanja je najbrž zagotovljen sosedom iz Črnuč.

V Domžalah imajo tudi ženski nogomet. Na gornjem posnetku je moštvo, oziroma »ženstvo« Domžal tik pred tekmo z Mariborčankami, dne 2. 4. 1973 v športnem parku v Domžalah. Za tekmo je bilo izredno zanimanje, saj se je na sila zanimivi tekmi zbralo več kot tisoč gledalcev. Ženski nogometni klub Domžale vabi v svoje vrste dekleta, ki se navdušujejo za nogomet

PODZVEZNA LIGA — mladinci

XIV. kolo — 15. 4.

Dob : Elan	1 : 6
Domžale : Kamnik	2 : 0
Ihan : Grosuplje	3 : 0

XV. kolo — 22. 4.

Sava : Domžale	1 : 1
Ihan : Hrastnik	1 : 1
Cement : Dob	11 : 0

XVI. kolo — 29. 4.

Domžale : Grosuplje	2 : 0
Bela krajina : Ihan	5 : 1
Dob : Kamnik	3 : 0

XVII. kolo — 6. 5.

Sava : Dob	3 : 0
Ihan : Domžale	0 : 1

Tudi v teh kolih so domžalski mladinci ostali neporaženi. V Dobu opažamo ponovno neresno delo in nenaden padec nekdanje zelo uspešne ekipe. Ihan z zelo mlado ekipo uspešno napreduje.

I. RAZRED —

mladinska C skupina

Mengeš : Olimpija B	0 : 5
Mengeš : Črnuče	5 : 0
Cerknica : Mengeš	1 : 1

PIONIRSKA A liga

Domžale : Olimpija	0 : 6
Kamnik : Domžale	2 : 0

KOŠARKA

DRUGI V REPUBLIKI — SEDMI V ZVEZNI LIGI

Košarkarji KK Domžal so preteklo tekmovanje v II. zvezni ligi in tekmovanje za košarkarski pokal Jugoslavije uspešno zaključili s sedmim mestom v ligi ter odličnim drugim mestom v Sloveniji v tekmovanju za jugoslovanski pokal. Poleg ekipe Olimpije so bili Domžalčani edino moštvo, ki je zastopalo Slovenijo v tem tekmovanju za leto 1972. Pot do finala jih je vodila po igriščih širom po Sloveniji, kjer so imeli za nasprotnike najboljše ekipe republiških lig, ki so, bodreni od številnih navijačev, iskali pot do presenečenja. Čeprav so bile tekme na sporedu v času, ko so igralci KK Domžal že zaključili z ligaškim tekmovanjem in tre-

ningi, pa so bili le prehud nasprotnik za ambiciozne slovenske klube. Domžalčani so v tekmovanju za pokal dosegli tele rezultate:

Fructal (član I. slov. A lige) :	
: Domžale	70 : 81
Litija (član I. slov. A lige) :	
: Domžale	85 : 86
Ježica : Domžale	67 : 68
Beti-Metlika (član I. slov. B lige) :	
: Domžale	73 : 77

V finalu v Domžalah pa je ljubljanska Olimpija premagala Domžale z rezultatom 96 : 59. Tako so se Domžalčani uvrstili med 16 najboljših ekip v Jugoslaviji in bi morali v Splitu igrati z Jugoplastiko, vendar pa do tekme zaradi objektivnih vzrokov ni prišlo.

V tekmovanju II. zvezne lige — zahod, tekmovalna sezona 1972/73, so igralci KK Domžal zasedli odlično sedmo mesto, z malo več športne sreče in objektivnostjo sodnikov pa bi bili lahko tudi najboljši slovenski predstavnik v tem tekmovanju.

Zaradi slabega razporeda tekem v prvem delu tekmovanja so Domžalčani v prvih šestih kolih dosegli le eno zmago, vendar pa moramo vedeti, da so bili hudo oškodovani od strani sodnikov na tekmah proti Rudarju in Borcu, pa tudi v Slavonskem Brodu proti Orioliku so sodniki v zadnjih minutah srečanja, ko so Domžalčani znižali razliko le na eno samo točko, dobesedno navijaško sodili v korist bivšega prvoligaša.

Rezultati prvih šestih kol:

Oriolik : Domžale	84 : 80
Domžale : Istragrađevno	77 : 83
Hirija : Domžale	83 : 74
Domžale : Sloboda	89 : 79
Borac : Domžale	79 : 64
Rudar : Domžale	75 : 74

V zadnjih petih tekmah prvega dela so Domžalčani trikrat zmagali, od tega enkrat na tujem terenu, tako da so po prvem delu imeli osvojenih osem točk ter zaradi boljšega razporeda v nadaljevanju imajo vse možnosti za dobro uvrstitev.

Rezultati zadnjih petih tekem v prvem delu:

Domžale : Celje	96 : 79
Kvarner : Domžale	106 : 83
Domžale : Slovan	84 : 79
Karlovac : Domžale	65 : 80
Domžale : Industromontaža	69 : 110

(Nadaljevanje na 28. strani)

V borbi za žogo Celje : Domžale

(Nadaljevanje s 27. strani)

Drugi del tekmovanja je bil za igralce Domžal zelo uspešen. Od prvih šestih tekem so kar petkrat zmagali in si s tem zagotovili ne samo obstanek v ligi, temveč tudi boljše uvrstitev na lestvici. Zelo pomembna tekma v tem obdobju je bila tekma v Tuzli s Slobodo, ki so jo Domžalčani dobili z dvema točkama razlike, potem ko je Zakrajšek 25 sekund pred koncem pri rezultatu 69:69 uspel zadeti dva prosta meta. S tem so Tuzlanci izgubili vse možnosti za obstanek, Domžalčani pa omogočili igralcem Celja obstoj v ligi.

Rezultati:

Domžale : Oriolik	91 : 85
Istragradevno : Domžale	102 : 65
Domžale : Ilirija	95 : 72
Sloboda : Domžale	69 : 71
Domžale : Borac	77 : 74
Domžale : Rudar	91 : 81

Po že zagotovljenem obstanku pa so igralci zadnje tekme vzeli dokaj neresno, dosegli le eno zmago in z 20 točkami pristali na dobrem sedmem mestu.

Rezultati zadnjih tekem:

Celje : Domžale	80 : 78
Domžale : Kvarner	76 : 80
Slovan : Domžale	98 : 78
Domžale : Karlovac	103 : 69
Industromontaža : Domžale	116 : 65

Matjaž Pavlin

HOKEJ Sezona je končana

Hokejska sezona za leto 1972/73 je za nami in zato so prenehali z igranjem na ledu tudi igralci HK Prevoje. Sedaj imajo zaslužen odmor, počasi pa bodo pričeli s suhimi treningi nabirati moči za naslednjo hokejsko sezono. S svojim uspehom so zadovoljni, saj so v preteklem prvenstvu izgubili od šestih tekem samo dve in se tako uvrstili na drugo mesto v Republiški hokejski ligi.

Na Prevojah je drsanje že star šport; svoje zametke ima že tam v predvojnih časih. Da se je ta šport na Prevojah tako razmahnil, so »kri- vi« prav gotovo štirje ribniki, na katerih je v zimskem času vse živo. Kako je ta šport na Prevojah razširjen, pričajo tudi besede, s katerimi se radi šalijo Prevojeci, da tu vse drsa kar »leze in gre«. Prvi športni rekvizit, ki ga dobi otrok so drsalke in hokejska palica in tako mu že od mladih nog raste veselje do drsanja in hokeja. Na takih osnovah ni težko organizirati hokejskega kluba, toda to le teoretično.

Tako je bil pred leti ustanovljen HK Prevoje, toda takoj so se or-

trebnega treninga. Pomoč so poiskali pri upravi hale Tivoli v Ljubljani, ki je zelo razumevajoča. Toda trening še vedno stane 40.000, tekma pa 120.000 S din. Klub dobi od Občinske zveze za telesno kulturo malo denarja. Ta se porabi izključno za plačilo uporabe hale Tivoli in za vožnje. Drsalke, palice, čelade in drugo drobno opremo morajo kupiti igralci sami. Zato za igralce HK Prevoje lahko rečemo, da so najbolj čisti amaterji, še več, entuzijasti, ki skrbijo za potešitev svojih športnih želja in afirmacijo majhnega kraja v domžalski občini. Mnogi v občini ne vedo, da ta klub sploh obstaja, toda hokejski svet širom naše domovine ga pozna, saj smo

V pričakovanju zamenjave

OBČNI ZBOR IHANSKIH SMUČARJEV

Smučarji Ihana imajo že po tradiciji svoj obračun dela vedno v mesecu aprilu, to je po končanih tekmovanjih, ki trajajo polnih pet mesecev. Občni zbor je otvoril predsednik Zvone Slovnik, ki je zbranim smučarjem in ostalim simpatizerjem (udeležba 80%) podal poročilo. V tem obdobju so smučarji Ihana imeli skupaj 113 nastopov in na njih osvojili kar 16 medalj iz republiških in državnih prvenstev. Letos ima klub tudi državnega prvaka v biatlonu, to je tov. Jože Kovič, ki je med ostalimi tudi šestkrat sodeloval v republiški in državni reprezentanci. Posebno pohvalo so poleg Koviča prejeli še Franci Rak, Ciril Orešek, Janko Gregorič, Mirjam Kokalj, Poganičnikova in drugi. Občnemu zboru so prisostvovali poleg članov in privrženecv belega športa zvezni trener in delegat SZS tov. prof. Jože Kecerin, predsednik občinske zveze za telesno kulturo Domžale tov. Pavlin Zule, predstavnik KS in DPD Svobode Ihan. Zbranim je najprej spregovoril tov. Zule, ki je poudaril, da uspehi, ki iz leta v leto vzbujajo pri vseh športnikih in občanih veliko zavidanja o vsakoletnih uspešnih nastopih in oblikah. Posebno pa je vredno poudariti, da ni društva ne kluba, ki bi imel v občini take uspehe in toliko republiških in državnih reprezentantov kot jih ima Ihan. Za izredne uspehe in požrtvovalnost za osvojenost državnega prvenstva je v imenu občinske Zveze za telesno kulturo Domžale izročil posebno priznanje in nagrado.

Drugi pomembni uspeh pri razvoju smučarske dejavnosti je ta, da so v klubu v tem obdobju posvetili mnogo pažnje pionirjem in cicibanom, ki jih ni malo in je ta skrb do najmlajših pokazala že lepe sadove tudi v kvaliteti, saj so že pionirji osvojili odličja na državnem prvenstvu.

Iz programa, ki ga je predložila posebna komisija, je razvidno, da bodo še naprej posvečali največjo pozornost množičnosti in preko nje tako ustvarili kvaliteto, ki je v Ihanu že primerna. Za tekmovalce bo nujno treba poskrbeti za dodatna sredstva. Ihanci imajo zelo slabe izkušnje s finansiranjem. Ta šport se ne smatra kot specifičen, čeprav se mnogo razlikuje od alpskih disciplin. Vsi, ki finansirajo smučanje in njegove discipline nočejo razumeti da v Ihanu gojimo dve disciplini, teke in skoke in, da je za te specifične panoge mnogo več izdatkov, ker so rekviziti dražji in teh na domačem trgu ni (torej uvoz). Na zboru je bilo izrečenih precej ostrih besed na ta račun. Bilo je mnogo očitkov na račun KK Domžale o porabi sredstev in načinu sodelovanja z ostalimi športnimi organizacijami v občini. Občni zbor se je zavzel za to, da naj bodo sklepi, katere sprejemajo predstavniki klubov, odraz potreb celote ne pa potreb posameznikov ali posameznih klubov.

Razprava je izluščila tudi očitke, da bi moral Svet za telesno kulturo in občinska zveza enkrat

(Nadaljevanje na 29. strani)

Bodoče igrišče HK Prevoje

ganizatorji znašli v hudih težavah, ker pri nas ni mogoče kupiti hokejske opreme. Najprej, ko še niso nastopali v ligi, so si igralci delali opremo kar sami, potem pa sta jim v veliki meri in z velikim razumevanjem priskočila na pomoč HK Olimpija in HK Slavija, ki sta jim dala opremo, čeprav je bila ta stara. (Srednje dobra oprema za igralca stane okrog 500.000 S din, za vratarja pa 1.000.000 S din). Vpisali so se v hokejsko ligo in pokazali so se prvi uspehi. V tej ligi nastopajo že nekaj let in vedno se držijo pri vrhu lestvice.

Druga težava, ki spremlja klub že od vsega začetka je led. Na ribnike se ne da postaviti lesena ograja, zato se tudi ne da realizirati po-

zasledili v »Sportskih novostih« obširen članek o tem klubu, v katerem novinar pravi, da je to klub »iz malog sela kod Ljubljane«.

Iz želje, da bi imeli enkrat led primeren za treninge doma, se je na Prevojah rodila ideja, da bi zgradili lastno drsalnišče. Vzeli so v najem zemljišče in tako je v zadnjih dneh aprila buldožer na zahodnem delu Prevoj že začel s svojim delom. Leseno ograjo je brezplačno odstopila hala Tivoli; treba bo napeljati še elektriko, vodovod že teče poleg in tako lahko računamo, da bo naslednjo sezono HK Prevoje že igral na svojih tleh, v spokojni senči Krtinskega hriba.

Tone Homar

(Nadaljevanje z 28. strani)

za vselej sprejeti program financiranja za kvalitetnejše oblike dela posameznih športnih organizacij v občini.

Ob zaključku je občni zbor pozdravil še zvezni trener in delegat

SZS prof. Jože Kečer in, ki je poudaril, da ima Ihan veliko bazo tekmovalnega kadra, na katerega tudi on računa in da pa ima po njegovem mnenju premalo moralne in finančne podpore s strani merodajnih forumov.

F. R.

Kronika telesne kulture Domžal

(Zapiski in spomini iz preteklosti domžalske telesne kulture)

Sokolske enote so na dan Ujedinjenja imele telovadne akademije ali pa slavnostne seje, na katerih so naraščajnike, ki so prestali preizkusno dobo in dopolnili osemnajsto leto, sprejemali v članstvo organizacije. Ob tej priliki so novinci opravili prisego domovini in slovanstvu in prejeli člansko legitimacijo in značko. Po Aleksandrovi diktaturi so bili ti lepi običaji spremenjeni. Jugoslovanska sokolska zveza je bila razpuščena. Decembra meseca 1929. leta je izšel Zakon o ustanovitvi Sokola kraljevine Jugoslavije. Prisega se je polagala suverenu, značka ni imela napisa »Na straži«, demokratična načela upravljanja organizacije so bila uničena. Sokolska župa je januarja meseca 1930 imenovala novo vodstvo organizacije. Mnogi niso bili zadovoljni s tako ureditvijo, prišlo je do organiziranega odpora in ustanovitve levega krila Sokola, ki se je leta 1941 vključil v Osvobodilno fronto.

Vrsta orodnih telovadcev leta 1929 na dvorišču sokolskega doma: od leve proti česni: Čad Ivan, Milič, Zule, Stifitar, Janežič Vinko, Čad Stanko, Mavko, Gabrič in načelnik Vidmar Vinko.

V letih med dvema vojnama so v začetku obstajala nogometna žarišča v Ljubljani, Mariboru in Celju, ki so bila nekaj let osamljena. Pozneje je dijaška mladina prenesla ta šport na podeželje. Leta 1939 je omrežje klubov zajelo večje kraje na slovenskem. Na območju naše občine so tako pred drugo svetovno vojno bili registrirani in aktivno delovali naslednji klubi: DISK (Domžale), SK Domžale, Ihan, Mengeš in Radomlje. Leta 1938 sta se kluba v Domžalah združila v enotni klub SK Domžale. Moštvo tega kluba je v sezoni 1939/40 tekmovalo v slovenski ligi zahod, v kateri je tekmovalo še sedem moštev: Kranj, Bratstvo (Jesenice), Mars, Hermes, Jadran, Reka, Svoboda (vsi Ljubljana). Moštvo iz Domžal je s 6 točkami zasedlo zadnje mesto.

Moštvo SK Domžale iz prvih let po ustanovitvi, verjetno 1932. Od leve proti desni: Smogovec (prvi nogometni sodnik iz Domžal) in igralci: Bitenc, Čad I, Cerar, Kovač, Janežič Vinko, Egger, Janežič Franc, Kuralt, Janežič Miha, Ambrožič in odbornik Mavko — čepi vratar Zule Peter.

Zbral in zapisal Pavlin Zule

Mlada Peterca — supertežka kategorija — v elementu

»Kvihtarji« od desne proti levi: Dimic Rajko, muha kategorija, mladinski prvak, Perme, bantam kat., tudi prvak in Vesel, lahka kat., drugo mesto

SREČANJE JUGOSLOVANSKIH JAMARJEV NA GORJUŠI

V soboto 26. in v nedeljo 27. maja se bodo v Jamarskem domu na Gorjuši sestali delegati republiških speleoloških društev oz. zvez, delegati republiških zavodov za zaščito prirode in delegati uprav raznih turističnih podzemeljskih jam. To bo delovna konferenca o turističnih jamah Jugoslavije, njihovi zaščiti in o vplivu jam na razvoj turizma. Konferenco organizira Speleološka zveza Jugoslavije. To je prva večja akcija te Zveze odkar ima sedež v Sloveniji (od septembra 1972). Predsednik Zveze je dr. Franc Habe, ki je bil prej predsednik Jamarske zveze Slovenije.

O čem naj bi se razpravljalo na tej konferenci? Človekovo okolje postaja vse bolj pomembno področje dela tudi za speleologe. Jamski turizem postaja vse bolj množičen s tem pa se povečujejo tudi razne nevarnosti. Potrebni so ukrepi za zaščito kraškega okolja in še posebno jam, kakor tudi podtalnih voda, ki pogostokrat prav zaradi ne-

pazljivega človekovega posega lahko povzročijo podzemnim jamam nepopravljivo škodo. Na drugi strani pa je jamski turizem treba tudi popularizirati, zato bo treba pristopiti k izdelavi turističnega vodiča naših turističnih jam.

Domžalsko jamarsko društvo je gostitelj tega srečanja. Delegati bodo prispeli v Domžale že v petek zvečer, ter bodo lahko sodelovali tudi na občnem zboru tega društva, ki je sklican ob tej priložnosti prav zaradi pomembnosti te konference za jamarstvo.

Domžalski jamarji bodo za goste — delegate oskrbeli prevoz iz Domžal do Gorjuše in za prenočišče.

Konferenca bo pričela z delom v soboto ob 9. uri dopoldne. Predavanja bodo v klubski sobi Jamarskega doma na Gorjuši. Gostje si bodo lahko ogledali tudi Zelezo jamo, ki bo imela letos že 10-letno turistično tradicijo.

Stane Stražar

Zveza rezervnih vojaških starešin v letu 1973

Dnevni red 4. razširjene seje občinskega odbora ZRVS Domžale, na kateri so bili navzoči tudi sekretar občinske konference ZK Domžale, poveljnik občinskih partizanskih enot, načelnik oddelka za narodno obrambo in predstavnik občinske konference SZDL Domžale, je vseboval več točk, toda težišče te seje je vsekakor bilo na oceni dosedanje dejavnosti in določitvi prihodnjih nalog občinske organizacije ZRVS.

Predsednik občinskega odbora ZRVS tovariš Milan Likar je v uvodu prisotne seznanil z realizacijo delovnega programa organizacije v preteklem letu na področju strokovnega izpopolnjevanja rezervnih vojaških starešin, o dejavnosti občinskega odbora in odborov krajevnih združenj in dosegu političnega področja, z realizacijo dopolnilnega programa, ki so ga načrtovala in izvajala krajevna združenja.

Večji del osnovnih organizacij je po besedah predsednika, obvezne in dopolnilne naloge dobro izpolnjevalo, kar je tudi razvidno iz končne razvrstitve krajevnih organizacij, ki so se v 1972. letu v občinskem merilu tekmovali po vseh področjih dejavnosti, in objavil vrstni red krajevnih združenj po doseženih rezultatih:

1. mesto — krajevno združenje RADOMLJE 1038 točk
2. mesto — krajevno združenje DOMŽALE 959 točk
3. mesto — krajevno združenje MORAVČE 909 točk
4. mesto — krajevno združenje MENGES 867 točk
5. mesto — krajevno združenje VIR-DOB 853 točk

V razpravi so ugotovili, da je celotni program občinske organizacije v preteklem letu z manjšimi odstopanji povsem realiziran in dobro izveden.

Delovni program za leto 1973

Na seji je bil sprejet delovni program za leto 1973, ki v osnovah temelji na obrambnih pripravah. Po tej plati se bodo morali naši rezervni vojaški starešine z večjo aktivnostjo lotiti dela na krepitvi naših obrambnih sil, po drugi strani pa z več zavesti pristopiti individualnem in organiziranem izpopolnjevanju v ZRVS za opravljanje obrambnih nalog v miru in vojni.

Da bi osnovne organizacije in njeni člani v tem smislu uspešno delovali in dali svoj doprinos skupnim naporom v pripravah na splošni ljudski odpor, so na seji sprejeti naslednji važnejši sklepi in programske naloge Zveze rezervnih vojaških starešin Domžale:

— pri občinskem odboru ZRVS Domžale se formira AKTIV komunistov kot oblika dela. Sprejet je kratkoročni akcijski program aktiva in izvoljen sekretar. Ustanovitev aktiva je pogojena z problemi v naših organizacijah, ki nalagajo angažiranje komunistov na realizaciji posameznih nalog in v razreševanju problemov;

— strokovno vojaško izpopolnjevanje rezervnih starešin, ki je eno od temeljnih in stalnih nalog organizacije je treba v tem letu izvajati po republiškem programu, dopolnjeno z dodatnimi aktivnostmi strokovnega urjenja in družbeno politične aktivnosti.

Iz okvira idejno politične vzgoje v teku leta je treba izvesti eno temo — predavanje s področja družbene samozaščite in eno temo iz okvira aktualne politične ali ekonomske problematike;

— rezervni vojaški starešine so nosilci večine obrambnih priprav, zato jih krajevna združenja morajo še bolj usmerjati na delo tega področja, posebno pozornost pa je treba posvetiti vključevanju rezervnih vojaških starešin v odbore za splošni ljudski odpor v krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah in šolah;

— za uspešnejše delovanje krajevnih organizacij RVS je za ožje območje Domžale potrebno ustanoviti še eno osnovno organizacijo, oziroma dosedanje krajevno združenje Domžale podeliti na dve samostojni organizaciji;

— osamosvojiti delo krajevnih združenj v družbeno politični dejavnosti in proučiti možnost formiranja aktivov RVS v okviru krajevnih organizacij, ki naj bi delovali v krajevnih skupnostih ali delovnih organizacijah v težnji, da se na tem področju angažira čim večje število članov. To pomeni pospešitev dejavnosti rezervnih vojaških starešin v BAZI, kar nalaga tudi obvezo našim organizacijam da se povežejo z krajevnimi družbeno političnimi faktorji;

— izvesti pravočasno vse kadrovske in druge priprave za skupščine krajevnih združenj in občinske zveze, ki bodo izvedene v jeseni leta 1973;

— sodelovati na občinskem nivoju z ostalimi družbeno političnimi organizacijami glede obrambnih priprav, predvsem pa z občinsko konferenco ZMS v delu »Orientacijskega centra« in Koordinacijskim odborom za SLO pri občinski konferenci SZDL, nadalje s šolami na organizaciji slikovnih razstav in predvajanju ustreznih filmov, ter končno z specializiranimi organizacijami;

— v skrbi za kadre je naloga naše organizacije, populariziranje vojaškega poklica med mladimi, za pridobivanje mladincev za vojaški internat v Ljubljani in šole rezervnih vojaških starešin. Aktiv komunistov je zadolžen, da sproži iniciativo za sklicanje širšega posveta vseh družbeno političnih činiteljev v občini, ki se ukvarjajo z vzgojo mladine in so zainteresirani za vključevanje slovenskih mladincev v vrste JLA;

— nadalje je spremljati družbeno politično aktivnost in strokovno vojaško usposabljanje naših članov, ter najboljše, ki izpolnjujejo pogoje, predlagati za napredovanje in odklikovanje ter sprejem v ZK. Po drugi strani pa moramo evidentirati škodljivo delovanje in tako ravnanje RVS, ki škoduje ugledu rezervnemu vojaškemu starešini in organizaciji ZRVS predlagati v obravnavo sodišču časti. Po predlogu ZRVS, poveljstva partizanskih občinskih enot in upravnega organa občine Domžale, so z odredbo Zveznega sekretariata za narodno obrambo dne 1. 12. 1972. napredovali v višji čin naslednji rezervni oficirji:

- BENKO J. JANEZ, 1931, v čin kapetana
BENKOVIČ M. FRANC, 1939, v čin poročnika

- CELESTINA R. Miran, 1921, v čin poročnika
DROBNIČ A. ALOJZ, 1938, v čin poročnika
GUBANC I. PETER, 1933, v čin rez. poročnika
KOCBEK J. BRUNO, 1928, v čin rez. kapetana
KOFOL M. IVAN, 1923, v čin rez. poročnika
KOSIRNIK I. IVAN, 1921, v čin rez. kapetana I. razreda
KOVAČ J. LUDVIK, 1930, v čin rez. poročnika
KRIŽMAN A. FLORJAN, 1931, v čin rez. poročnika
KUHAR J. JANKO, 1928, v čin rez. poročnika
LEB J. ALOJZ, 1929, v čin rez. poročnika
LOBODA I. CIRIL, 1945, v čin rez. poročnika
LOŽAR F. JANEZ, 1947, v čin rez. poročnika
MAJDIČ M. MILAN, 1928, v čin rez. kapetana
MAROLT P. IVAN, 1932, v čin rez. kapetana
MIKLAVČIČ A. Anton, 1930, v čin rez. kapetana
MUŠIČ V. FRANC, 1947, v čin rez. poročnika
PAJER L. ANTON, 1929, v čin rez. kapetana
PESTOTNIK F. CIRIL, 1944, v čin rez. poročnika
PEVEC J. IVAN, 1928, v čin rez. kapetana
REBULA A. FRANC, 1931, v čin rez. poročnika
REPNIK F. FRANC, 1938, v čin rez. kapetana
RODE F. JURIJ, 1946, v čin rez. poročnika
ROJC F. FRANC, 1936, v čin rez. poročnika

- SEVER A. ANDREJ, 1930, v čin rez. poročnika
SMOLNIKAR J. LADISLAV, 1928, v čin rez. kapetana
STOPAR M. KONRAD, 1931, v čin rez. kapetana
STOPAR I. MARJAN, 1937, v čin rez. kapetana
SUŠNIK A. ANTON, 1941, v čin rez. poročnika
SVETLIN M. MIHAEL, 1931, v čin rez. kapetana
ŠERVICELJ L. BERNARD, 1938, v čin rez. poročnika
ŠIRCELJ F. MITJA, 1933, v čin rez. poročnika
VOJSKA M. DARKO, 1929, v čin rez. kapetana
ZABRET F. FRANC, 1934, v čin rez. kapetana.

Nadaljnji sklepi občinskega odbora, ki so sprejeti na seji, so:

— kot stalna naloga pred organizacijo se postavlja evidentiranje kadrov za družbeno politične in upravne funkcije naših članov, ki po svojih moralno političnih in drugih kvalitetah pridejo v poštev za omenjene organe in ki bodo sposobni v organih, v katere bodo izvoljeni, prispevati interesom in uredničenju koncepcije splošnega ljudskega odpora;

— tekmovanje za najboljšo krajevno organizacijo ZRVS v občini je doslej bilo uspešno, saj je organizacije spodbudilo k večji aktivnosti, zato bo to tekmovanje razpisano tudi za 1973. leto;

Ob koncu seje občinskega odbora je predstavnik SZDL Domžale prisotne seznanil z vsebino delovnega načrta Koordinacijskega odbora za SLO pri občinski konferenci SZDL, ki ga bo treba realizirati v tem letu.

Predsednik občinskega odbora tov. Likar je s strani rezervnih vojaških starešin obljubil s tem odborom tesno sodelovanje ter nude nje pomoči pri izbiri kadrov za odbore SLO na terenu.

Izbor iz borbenih pesmi

13. aprila letos se nam je že devetih v vrsti svojih celovečernih koncertov predstavil mešani pevski zbor Domžale, ki deluje pod vodstvom pevovodje Antona Juvana.

Pevski zbor je v svojem bogatem, še za z gledno pevsko kondicijo nekoliko prenapornem koncertu, zaobsegel pesmi renesanse, umetne pesmi, domače in tuje narodne, še posebej pa je bil zanimiv tematsko zaokroženi del koncerta — borbene pesmi.

Vedno je v programu tega zbora najti manj znane skladbe ali nove obdelave že znanih pesmi. To velja v letošnjem koncertu za Vremšakovo priredbo pesmi »Soldaška«, druga nova priredba je partizanska »Počiva jezero« Staneta Habeta in priredba Matije Tomca »Na planinah«. V prvem delu letošnjega koncerta se nam je zbor predstavil s skladbami na besedila Prešerna in Župančiča. Tenkočutno in doživeto podajanje velja še posebej za Schwabovo »Večer na morju«. Poleg omenjenih pesmi smo slišali v prvem delu še tri pesmi različnih narodov, od katerih velja še posebej omeniti zahtevno rusko narodno pesem »V polju je vse mirno«.

Kljub zanimivim skladbam in pravega dela koncerta, je izbor borbenih pesmi, izvajan v drugem delu, dal pevskim prizadevanjem domžalskih pevcev prav poseben pomen. Ta tematsko zaokroženi del so začeli s puntarsko pesmijo »Le vkup, le vkup«, sledila pa so ruska revolucionarna pesem »Čapajevka«, španska revolucionarna »Rumbala« in partizanska »Hej tovariši«, »Kojuh planinom«, »Počiva jezero«, »Na bregu«, »Kozara«, »Mitralska«, italijanska partizanska pesem »La brigata Garibaldi«, koncert pa je sklenila »Pesem o svobodi«.

K zelo kvalitetni izvedbi programa so pripomogli pod večšo roko pevovodje Antona Juvana solisti: Fani Pavlinova, Francka Osolnikova, Janko Pogačar, Janko Avman, Pavle Vojska, Jože Lekan, Nejko Pirnat in Rok Lap. Z nevsiljivo vezno besedo pa je primerno koncertno vzdušje ustvaril napovedovalec Jože Kosmač.

Vsakoletni koncert je spremljala že stalna koncertna publika, ki bo v naslednjem letu že desetič pričala celoletnemu koncertu tega edinega mešanega pevskega zbora v naši občini.

B.